

บทสรุปผู้บริหาร

ประเทศไทยและประเทศจีน มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกันมานานเป็นเวลากว่า 40 ปี ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน สังคม วัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสาธารณสุข ความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้พัฒนาให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างที่เห็นได้ชัดคือ ในด้านเศรษฐกิจ หลังจากที่มีการสถาปนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศอย่างเป็นทางการนั้น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้มีการพัฒนา และการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยเองถือเป็นหนึ่งในสิบประเทศที่มีการลงทุนมากในประเทศจีน นอกจากการประกอบธุรกิจการค้าแล้ว ในด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย และประเทศจีนนั้น ต่างเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งสองประเทศ จะเห็นได้ว่า ที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวไทยและจีนแลกเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของทั้งสองประเทศอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ และเส้นทางการเดินทางที่สะดวกสบาย และความใกล้เคียงทางวัฒนธรรม ประเพณีของทั้งสองประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจพื้นฐานที่ตรงกัน จะเห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในมุมมองด้านการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมณฑลเสฉวนสามารถพัฒนาไปได้อย่างมาก เนื่องจากมีเส้นทางการเดินทางที่สะดวกสบาย โดยเฉพาะการคมนาคมทางบก ที่มีถนนตัดเชื่อมต่อระหว่างประเทศ ผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากมณฑลเสฉวนที่นิยมเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งเห็นได้จากสถิติการยื่นขอวีซ่า ณ สถานกงสุลใหญ่ที่นครเฉิงตู ในปี 2554 ที่มีจำนวนถึง 109,007 คน ซึ่งมากที่สุด ในเขตมณฑลภาคตะวันออก

นอกจากนี้ การเปิดสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ที่เชียงของ-ห้วยทราย ที่เชื่อมเส้นทางระหว่างไทยกับจีนที่จังหวัดเชียงราย ประเทศไทยจนถึงเมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีระยะทางประมาณ 1,140 กิโลเมตร เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์เส้นทางหนึ่งของจีน ที่จะใช้ขนส่งสินค้าจากภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนไปออกทะเลที่ประเทศไทย โดยจุดเริ่มต้นของเส้นทาง R3A เริ่มต้นจาก อ.เชียงของฝั่งไทย ข้ามสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 เชียงของ (ไทย) – ห้วยทราย (ลาว) ไปฝั่งบ้านห้วยทรายของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากห้วยทรายไปบ่อเต็นระยะทาง 250 กิโลเมตร จากบ่อเต็นข้ามไปบ่อหาน จากบ่อหานไปเชียงรุ่ง (จิ่งหง) ประมาณ 200 กิโลเมตร จากเชียงรุ่งไปคุนหมิง 560 กิโลเมตร (ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ) หากพิจารณาเส้นทางจากจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวระเบียงเศรษฐกิจนั้น ก็ถือว่าเป็นโอกาสอันดีในการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มภาคเหนือตอนล่างกับประเทศจีน (คุนหมิง) คิดเป็นระยะทางโดยประมาณ 1,471 กิโลเมตร

ถ้าพิจารณาระหว่างเส้นทางในการเดินทางระหว่างเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน กับเมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวนนั้น คิดเป็นระยะทางประมาณ 880 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล และระบบ

ขนส่งสาธารณะ วิธีการเดินทางที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันนั้นสามารถเดินทางได้สองวิธีคือ รถโดยสารจากคุนหมิงถึงเฉิงตู ซึ่งเป็นรถโดยสารข้ามคืน และรถไฟซึ่งใช้เวลา 18-19 ชั่วโมง ในเส้นทาง Kunming – Guantong – Xichang – Emei Shan – Chengdu และ 23 ชั่วโมงสำหรับเส้นทาง Kunming – Qujing – Liupanshui – Guiyang – Chongqing – Chengdu แต่ในอนาคตนั้นรัฐบาลจีนมีแผนปรับปรุงโครงข่ายระบบรางมณฑลเสฉวนระบุว่า ในปี 2563 ตั้งเป้าหมายมณฑลเสฉวนสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจากนครเฉิงตูถึงคุนหมิง ภายในระยะเวลา 8 ชม.

จากปัจจัยข้างต้น คณะนักวิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงศักยภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน ประเทศจีน โดยเส้นทางที่คณะวิจัยจะใช้ศึกษานั้น คือ เส้นทางจากพิซนุโลก - เชียงของ (ไทย) - เชียงของ - หลวงน้ำทา - บ่อเต็น - บ่อหาน (สปป.ลาว) - คุนหมิง (มณฑลยูนนาน) - เฉิงตู (มณฑลเสฉวน) รวมไปถึงศึกษาเส้นทางการเดินทางโดยเครื่องบิน โดยเปรียบเทียบความเป็นไปได้จากเส้นทาง กรุงเทพฯ - เฉิงตู เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการมุมมอง 3 มิติ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 ไปยัง มณฑลเสฉวน สาธารณประชาชนจีน

การดำเนินงานในแผนงานพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพระหว่างประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น มีการพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลายด้าน โดยในแผนงานวิจัยนี้ได้มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานวิจัย โดยแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

(1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

(2) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

(3) เพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

การศึกษาวิจัยในโครงการนี้ คณะวิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลทางกายภาพพื้นที่ของทั้ง 3 ประเทศบนเส้นทางการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ (1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว รวมถึงการวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยในการศึกษาได้ให้

ความสำคัญ และลงสำรวจบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน สามารถสรุปผลจากการวิเคราะห์ที่ได้ ดังนี้

ผลจากการศึกษาและดำเนินการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกจาก ชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบ โดยใช้หลักการจากทฤษฎี “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ทั้ง 5 กิจกรรม ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่พักและอาหาร และ (5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ พบว่า ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนบนเส้นทางภายในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความเชื่อมโยงที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน มีการจัดการบนเส้นทางและภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ดี เนื่องจากภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุน และดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ แต่ทั้งนี้ ในส่วนของสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่าการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่าง ๆ ยังไม่เทียบเท่ากับประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะสภาพพื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมบ่อเกือบตลอดเส้นทางหรือสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางที่มีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางในช่วงเทศกาลที่มีปริมาณการเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูง

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยผลการดำเนินการพบว่า ทางคณะวิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของสภาพปัจจุบันบนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้หลักการจากทฤษฎี “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” โดยมีสรุปภาพรวมของแต่ละกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- สำหรับกิจกรรมการให้บริการข้อมูลบนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การให้บริการข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายด้านการรักษาพื้นที่ และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายดังกล่าว ขึ้นอยู่กับพื้นที่และวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ และภายในแหล่งท่องเที่ยวมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ชุมชน เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายของการท่องเที่ยว และในส่วนของให้บริการข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ผลิตภัณฑ์หรือสินค้า รวมไปถึงการบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์เป็นเนื้อหาที่ให้ความเคารพและให้เกียรติกับชุมชนในท้องถิ่น และมีการประชาสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่จะตามมา สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง มี

การให้ข้อมูลด้านความเสี่ยงอันเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นให้แก่ผู้คนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว ส่วนการให้บริการข้อมูลหลังการท่องเที่ยว พบว่า มีการให้ข้อมูลแก่คนในท้องถิ่นที่ด่านแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันและฟื้นฟู ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมไปถึงวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดการถูกทำลาย

- สำหรับกิจกรรมด้านสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความงามตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างตัวแทนจากภาครัฐ และตัวแทนจากชุมชน และภายในสถานที่ท่องเที่ยวมีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- สำหรับกิจกรรมด้านการเดินทาง พบว่า แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีการจัดระบบการขนส่งสาธารณะ และระบบการขนส่งแบบไม่อาศัยพลังงาน เช่น การเดิน หรือ การปั่นจักรยาน เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มการใช้ระบบการขนส่งที่มีผลกระทบต่อ
- สำหรับกิจกรรมด้านที่พักและอาหาร พบว่า มีการสนับสนุนร้านอาหาร ร้านค้าท้องถิ่น งานฝีมือ ศิลปะการแสดง และสินค้าทางการเกษตร โดยดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่นโดยยึดตามพื้นฐานจากธรรมชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่น อีกทั้ง มีการตกแต่ง ออกแบบ ที่พัก และร้านอาหาร โดยการนำองค์ประกอบทางศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย
- กิจกรรมสุดท้าย คือ กิจกรรมด้านขั้นตอนระหว่างประเทศ พบว่า ในแต่ละประเทศมีขั้นตอนระหว่างประเทศที่มีความแตกต่างกันเนื่องจากความแตกต่างด้านกฎหมาย ภาษา และเอกสาร อาทิเช่น ขั้นตอนระหว่างประเทศ ณ จุดผ่านแดนลาว – จีน หรือจุดผ่านแดนบ่อเต็น – บ่อหาน ณ จุดนี้มีการเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบการปฏิบัติเป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของจุดผ่านแดนเคร่งครัด จากการลงพื้นที่ที่กฎข้อห้ามที่พบคือ ห้ามถ่ายรูปรอบบริเวณจุดผ่านแดนเป็นอันตราย ห้ามส่งเสียงดัง สำหรับ ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและจีน มีความยุ่งยาก สืบเนื่องจากการปรับเปลี่ยนกฎหมายการผ่านแดนของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ต้องดำเนินการยื่นเอกสารเพิ่มขึ้นจากกฎเกณฑ์เดิม เป็นต้น

ซึ่งทางคณะวิจัยสามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์ มาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทางเพื่อก่อให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ภายใต้งานวิจัย ซึ่งจากการทำการศึกษาคณะวิจัยได้ทำการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย จากสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชน

จีน เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้นำไปสู่ การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้ TOWS Matrix นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) ทางคณะวิจัยสามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์มาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทาง โดยทางคณะผู้วิจัยนำเสนอ นโยบาย ชื่อ Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism ภายใต้ต้นนโยบายดังกล่าว ทางคณะผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยว 5 รูปแบบที่คำนึงถึงการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติและ พร้อมทั้งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมไปพร้อมๆ กัน แต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวยังเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่อาศัยระยะเวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 2-3 วัน, การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 1 อาทิตย์ หรือการท่องเที่ยวแบบไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งแต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวมีรายละเอียด ดังนี้

- รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 “เวลาน้อย ธรรมชาติดี ตีตัวไปคุณหมิง” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ณ นครคุณหมิง สัมผัสกับอากาศที่เย็นสบายตลอดปี ริมฝั่งทะเลสาบเตียนฉือ ล้อมรอบไปด้วยภูเขา และแม่น้ำ สามารถตามรอยหนังกำลังภายในที่ เขาซีซาน วัดในลัทธิเต๋า พร้อมชมศาลเจ้าและวัดจีนจากแรงศรัทธาของชาวบ้านที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน
- รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลานั้นจำกัด เราก็จัดกันแบบนี้” เป็นรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวระหว่าง 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก บนเส้นทางท่องเที่ยวแห่งนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยถือเป็นเมืองมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีชุมชนเมืองเก่า รอบอุทยาน จากนั้นเดินทางไปที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเยี่ยมชมเมืองลับแล เยี่ยมชมวัด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ทรงคุณค่า รวมถึงสัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนอำเภอลับแล และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกถือเป็นเมืองหลวงเก่าอีกเมืองของประเทศไทยที่สามารถเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และตามรอยพระนเรศวร พร้อมทั้งการไหว้พระใหญ่ ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุฯ (วัดใหญ่) บริเวณหน้าวัดมีรถรางเที่ยวชมเมืองพิษณุโลกคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมโบราณสถาน
- รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 3 “สายซิลก็มา เวลาอีกพอมิ คิมด่าในพื้นที่ แบบคนท้องถิ่น” ซึ่งเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ บนเส้นทางท่องเที่ยวรูปแบบนี้ สามารถแบ่งเส้นทางท่องเที่ยวได้เป็นอีก 3 เส้นทางย่อย ได้แก่
  - “สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก – แพร่” เป็นเส้นทางที่เริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์-อารยธรรมของอาณาจักรสุโขทัย สัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนที่อำเภอลับแล และตามรอยพระนเรศวรที่จังหวัดพิษณุโลก แล้วปิดท้ายด้วยการขอพรไหว้พระธาตุและเรียนรู้วิถีชีวิตที่เรียบง่ายที่จังหวัดแพร่

- “เชียงของ- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา – สิบสองปันนา” เป็นเส้นทางการเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นจากการสัมผัสมิตรภาพ 3 แผ่นดินระหว่าง ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A นี้ จากนั้นเที่ยวแบบสบายๆ เยี่ยมชมวิถีชีวิตวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ริมแม่น้ำโขง และเรียนรู้วัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในบ่อแก้ว ไหว้พระธาตุที่เมืองหลวงน้ำทา จากนั้นตามรอยวัฒนธรรมไท ในประเทศจีนที่สิบสองปันนา
- “สิบสองปันนา – ต้าหลี่ – ลี้เจียง” เป็นเส้นทางที่เน้นการเรียนรู้วัฒนธรรม เทียวชมวิถีชีวิตของชาวไทลื้อที่สิบสองปันนา และเยี่ยมชมเมืองโบราณที่ต้าหลี่ และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่เมืองลี้เจียง การเคารพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่อุทยานน้ำหยก และชมม้งกรดำที่มีความสวยงาม
- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง นั่นก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ และสัมผัสธรรมชาติระหว่างการท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวนี้ที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ ภายใต้เส้นทางการท่องเที่ยวนี้ สามารถแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวได้อีก 3 เส้นทางย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - “เชียงของ- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา” เป็นเส้นทางการเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เรียนรู้วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชมธรรมชาติริมแม่น้ำโขง จากนั้น เดินทางด้วยเรือเล็กข้ามปากตรงด่านเมืองห้วยทราย และสัมผัสบรรยากาศสวยงามจากธรรมชาติ สลับกับชนบทเล็กๆ ระหว่างที่มุ่งหน้าสู่บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา
  - “สิบสองปันนา – คุณหมิง - เฉิงตู” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนชาติไทผ่านท่องเที่ยวภายในสิบสองปันนา และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติคุณหมิง พร้อมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตผ่านการทานอาหารท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมแบบจีนโบราณที่เมืองเฉิงตู
  - “ตาก เพชรบูรณ์ พะเยา” สำหรับเส้นทางนี้ เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บนเส้นทางนี้ นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสธรรมชาติจากทะเลหมอกที่เขาคว้อ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โด่งดัง หรือการไปเยือนทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือที่ขึ้นชื่อว่า เป็นทะเลสาบแห่งศรัทธา กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา หรือจะไปเที่ยวเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก พร้อมทั้งการรับประทานอาหารที่ปรุงจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวสุดท้ายเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และมีความสนใจทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ซึ่งเส้นทางนี้เป็นการท่องเที่ยวที่เริ่มต้นจาก “ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย – เชียงราย – ลาว

- คุณหญิง - เสถวน” โดยเริ่มต้นที่จังหวัดสุโขทัย เยี่ยมชมวัดเก่าและโบราณสถานต่างๆ จากนั้นตามรอยพระนเรศวร สักการะพระใหญ่ที่ จ.พิษณุโลก การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวสวนทุเรียน อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ หรือการไหว้พระธาตุ นั้งรถรางชมเมืองที่ จ.แพร่ จากนั้นเดินทางไปยัง จ.ตาก สัมผัสธรรมชาติอันสมบูรณ์ที่เขื่อนภูมิพล และทะเลหมอก ที่เขาค้อ และเดินทางต่อไปยังทะเลสาบแห่งศรัทธาที่กว๊านพะเยา แล้วขึ้นเหนือต่อเพื่อเยือนถิ่นอารยธรรมแห่งลุ่มน้ำล้านช้าง สัมผัสมิตรภาพ 3 แผ่นดิน ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A และเรียนรู้วิถีชีวิตริมโขงเชียงของ จ.เชียงราย พร้อมทั้งสัมผัสวัฒนธรรมจากประเทศเพื่อนบ้านที่บ่อแก้ว จากนั้นเที่ยววัดไหว้ พระธาตุในเมืองหลวงน้ำทา ไปตามรอยวัฒนธรรมไทในประเทศจีน สิบสองปันนา สัมผัสความเป็นเมืองโบราณที่ต้าหลี่ แล้วออกตามหามังกรที่สระมังกรดำ เคารพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์อุทยานน้ำหยกที่เมืองลี่เจียง ปิดท้ายการเดินทางด้วยการเที่ยวชมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมกับความเจริญที่มณฑลเสฉวน

อีกทั้ง ทางคณะวิจัยดำเนินการสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบนเส้นทาง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นแผนการพัฒนาทั้งหมด 3 ระยะ ได้แก่ แผนการพัฒนาระยะสั้น คือ แผนการพัฒนาระยะที่ 1 สามารถดำเนินการได้ในทันที ภายในระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ การนำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก การประชาสัมพันธ์ เชิญชวน กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” รวมไปถึงการส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ทักษะทางด้านภาษา เพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นต้น สำหรับแผนการพัฒนาระยะกลาง คือ แผนการพัฒนาระยะที่ 2 เป็นการดำเนินการภายในระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี ได้แก่ การนำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอถึงประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ การประชาสัมพันธ์ที่เน้นการแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี การจัดตั้งโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชน รวมไปถึงการสนับสนุนจากทางภาครัฐบาลโดยจัดทำกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตน เป็นต้น สำหรับแผนการพัฒนาระยะยาว คือ แผนการพัฒนาระยะที่ 3 เป็นแผนการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของเส้นทางท่องเที่ยวให้เกิดความความยั่งยืน กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่ดีในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาดำเนินการในระยะเวลา 4 ปีขึ้นไป ได้แก่ การจัดทำช่องทางออนไลน์ในการยื่นเอกสารการเดินทางข้ามแดน เพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว การจัดทำช่องทางกรให้ข้อมูลสารสนเทศ และช่องทางกรยื่นเอกสารออนไลน์เกี่ยวกับการนำยานพาหนะเข้ามาในไทย พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน การจัดตั้งช่องทางบริการข้อมูลข่าวสารทั้งทาง Call Center และช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้บุคลากรที่มีทักษะทางด้านภาษาที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า เส้นทางการท่องเที่ยวบนเส้นทางนี้ เป็นเส้นทางที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาไปสู่เส้นทางการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากบนเส้นทางมีแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักอีกหลายแหล่ง และมีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต

บทคัดย่อ

การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว นำไปสู่แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และได้ข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทาง การท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยขึ้นไปยังสาธารณรัฐประชาชนลาว เข้าสู่ นครคุนหมิงมณฑลยูนนาน และสิ้นสุดที่นครเฉิงตูมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของ แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทาง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ภายใต้งานวิจัยนี้ ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และ มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (2) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่ รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน และ (3) เพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทาน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑล เสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในงานวิจัยนี้ดำเนินการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล โดยใช้หลักการจากทฤษฎี “ห่วงโซ่อุปทานการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” 5 กิจกรรม ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่ พักและอาหาร และ (5) ชั้นตอนระหว่างประเทศ และดำเนินการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค สำหรับการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทาง และวิเคราะห์นโยบาย ในการพัฒนาโดยใช้ TOWS Matrix จากข้อมูลที่เก็บได้จากการลงพื้นที่จริง พร้อมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชน ลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลการดำเนินงานแสดงให้เห็นถึงผลความเชื่อมโยงกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 เป็นประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนลาว และสาธารณรัฐ ประชาชนจีน ซึ่งผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ พบว่า ความเชื่อมโยงกิจกรรมบนเส้นทางในเขตพื้นที่ของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีนมีศักยภาพความเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ในส่วนของ สาธารณรัฐประชาชนลาว ความเชื่อมโยงในบางกิจกรรมยังต้องการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อให้ดี ขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยงานวิจัยนี้ได้จัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทาง เพื่อเพิ่ม ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทาง การจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายใต้ต้นนโยบาย ชื่อ “Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism” ซึ่งประกอบไปด้วยข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การเดินทาง (2) การให้บริการข้อมูล และ (3) การประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน โดย

กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวบนเส้นทาง และจัดทำคู่มือการท่องเที่ยว “Sustainable Tourism on R3A+” ภายใต้นโยบายดังกล่าว ทางคณะวิจัยนำเสนอรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ พร้อมทั้งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมไปพร้อมๆ กัน แต่ละรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวยังเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่อาศัยระยะเวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 2-3 วัน, การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 1 อาทิตย์ หรือ การท่องเที่ยวแบบไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งนโยบายด้านการเดินทาง นำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวนี้

อีกทั้ง ทางคณะวิจัยจัดทำแผนการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ แผนการพัฒนาระยะที่ 1 สามารถดำเนินการได้ในทันที ภายในระยะเวลา 1 ปี ได้แก่ การนำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก การประชาสัมพันธ์ เชิญชวน กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” รวมไปถึง การส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับทักษะทางด้านภาษา เป็นต้น สำหรับแผนการพัฒนาระยะกลาง คือ แผนการพัฒนาระยะที่ 2 เป็นการดำเนินการภายในระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี ได้แก่ การนำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอถึงประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ การประชาสัมพันธ์ที่เน้นการแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี รวมไปถึงการสนับสนุนจากทางภาครัฐบาลโดยจัดทำกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับแผนการพัฒนาระยะยาว คือ แผนการพัฒนาระยะที่ 3 เป็นแผนการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของเส้นทางการท่องเที่ยวให้เกิดความความยั่งยืน กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่ดีในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาที่ดำเนินการในระยะเวลา 4 ปีขึ้นไป ได้แก่ การจัดทำช่องทางออนไลน์ในการยื่นเอกสารการเดินทางข้ามแดน พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน เป็นต้น

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, R3A, โซ่อุปทาน, TOWS Matrix

Abstract

The aims of this research “Sustainable Tourism Supply Chain Along Lower North Provincial Cluster 1 of Thailand and Sichuan Province of P.R. China” are 1) to study connectivity of related activities in tourism logistics, 2) to provide developmental approach that create tourism logistics which response to social, culture and environment, and 3) to propose policy suggestions for developing sustainable logistics supply chain. The considering route starts from lower north provincial cluster 1 of Thailand to Lao People's Democratic Republic, to Kunming Municipality and finishes at Sichuan Province of P.R. China. Moreover, the research also intent to enhance a potential of tourist attractions on the route and develop tourism to be sustainable tourism.

In this research, there are 3 objectives (1) To study and analyze the linkages of related activities within the tourism supply chain on the route starts from lower north provincial cluster 1 of Thailand to Lao People's Democratic Republic, to Kunming Municipality and finishes at Sichuan Province of P.R. China. (2) To analyze the development guidelines for social tourism logistics Culture and environment on the route starts from lower north provincial cluster 1 of Thailand to Lao People's Democratic Republic, to Kunming Municipality and finishes at Sichuan Province of P.R. China. and (3) To analyze sustainable tourism supply chain development policies on the route starts from lower north provincial cluster 1 of Thailand to Lao People's Democratic Republic, to Kunming Municipality and finishes at Sichuan Province of P.R. China.

To collect and analyze the current situation of the route, field study and survey is used together with interviewing with relates stakeholders; communities, entrepreneurs and related organizations. There are five elements which are affected to sustainable tourism supply chain; Information, Attractions, Transportation, Accomodation and food, Customs procedure. The SWOT is employed to analyze a current state of tourism supply chain along the route. To examine and propose developmental approach, the TOWS Matrixis used.

The results of the research show that there is a connectivity of tourism supply chain activities along the route. The connectivity in part of Thailand and P.R. China have potential and can be connected suitably. Meanwhile, the connectivity in part of Lao People's Democratic Republic, there are some activities which lack of good connection and need to be advocated and developed. In this research, the developmental approaches to enhance

the potential of tourism supply chain Along Lower North Provincial Cluster 1 of Thailand and Sichuan Province of P.R. China are proposed. Under the policy named "Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism", the tourism development plans are developed which consists of 3 suggestions (1) Transportatin (2) Information services and (3) Application of accommodation from the community. The sustainable tourism guidebook along the route is also created which based on natural and cultural. Each travel route is a tourism route that relies on different travel times. For example, travel within 2-3 days, travel within 1 week or unlimited time of travel.

The developmental approaches are presented based on short, medium and long-term plan. In short term, it can be implemented within 1 year. For examples, to apply a technology for promoting unknow attractions, to support a caravan tourist, to improve a language skill of people in community. In medium term, it can be implemented in 2-3 years that focused on local tourism. For examples, history of attraction is focused, to create an atmosphere of community for attracting tourist, to promote a beauty of attraction throughout the year and the supporting from the government by establishing the standards for Green tourism. In long term, it is a development plan to increase the potential of the tourism path to achieve sustainability. It can be implemented over a period of 4 years. For examples, to create an online channel for submitting cross bordering document, to promote one stop service center to provide services for vehicles cross bordering process.

Keywords: Sustainable Tourism, R3A, Supply chain, TOWS Matrix

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
บทคัดย่อ.....	ฅ
Abstract.....	ฎ
สารบัญ.....	ฐ
สารบัญตาราง.....	ถ
บทที่ 1.....	20
บทนำ.....	20
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	20
1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงาน.....	26
1.3 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย.....	26
1.4 แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
1.5 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	28
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย.....	34
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	35
บทที่ 2.....	36
การทบทวนเอกสาร และวรรณกรรม.....	36
2.1 นโยบายบาย One Belt and One Road (OBOR).....	36
2.2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain).....	37
2.3 โลจิสติกส์ (Logistics).....	38
2.4 การท่องเที่ยว (Tourism).....	39
2.5 การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development).....	40

2.6 ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply Chain of Tourism)	41
2.7 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)	43
2.8 มาตรฐานการเดินทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	52
2.9 ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
2.10 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือ.....	59
2.11 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ทางกายภาพบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	60
บทที่ 3	82
การดำเนินการวิจัย.....	82
3.1 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ศึกษา แขนงยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎี.....	82
3.2 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดประเภทของข้อมูลพื้นที่ที่ศึกษา ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานของแผนงาน.....	83
3.3 การดำเนินงานของแผนงาน	83
3.4 ขั้นตอนในการประมวลผลของข้อมูล	83
3.5 การนำเสนอและจัดทำเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์.....	85
บทที่ 4	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	91
4.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบน เส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	91
4.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	151
4.3 ผลการวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยว ระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	164

บทที่ 5.....	186
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	186
5.1 สรุปผลการวิจัย	186
5.2 อภิปรายผล.....	193
5.3 ข้อเสนอแนะ	195
บรรณานุกรม	198
ภาคผนวก.....	202
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	203
ภาคผนวก ข	210

สารบัญภาพ

ภาพ 1 รายได้ของการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ.....	20
ภาพ 2 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1.....	21
ภาพ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559.....	22
ภาพ 4 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559.....	22
ภาพ 5 เส้นทางขนส่งสินค้าถนน R3A ที่มา: คุณมั่ง กังลู่: คุณหมิง-พิชญ์โลก	24
ภาพ 6 ประเด็นแนวคิดการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลของแผนงานวิจัย	26
ภาพ 7 แสดงขั้นตอนในการดำเนินงานในการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการแผนงานวิจัย.....	30
ภาพ 8 กรอบแนวคิดในการวิจัยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2558-2560, ยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน และการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ที่มีประสิทธิภาพตามเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนของแผนงานวิจัยและโครงการย่อย	31
ภาพ 9 แผนภาพแสดงองค์ประกอบทั้งหมดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Supply Chain).....	44
ภาพ 10 เส้นทางลงพื้นที่ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	61
ภาพ 11 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	62
ภาพ 12 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	65
ภาพ 13 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ ประเทศไทย.....	68
ภาพ 14 จุดผ่านแดนไทย – ลาว.....	77
ภาพ 15 ป้ายอธิบายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเดินทางผ่านจุดผ่านแดน.....	78
ภาพ 16 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในจุดผ่านแดน ไทย – ลาว.....	80
ภาพ 17 จุดผ่านแดนลาว – จีน.....	80
ภาพ 18 โซ่คุณค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	85

ภาพ 20	แผนผังของแหล่งท่องเที่ยว.....	92
ภาพ 21	ป้ายอธิบายข้อมูลประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว.....	92
ภาพ 22	ป้ายเตือน และกฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติภายในแหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	92
ภาพ 23	ป้ายอธิบายข้อมูลประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	94
ภาพ 24	พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว.....	96
ภาพ 25	นักท่องเที่ยวกลุ่มแบล็กแพ็คเกอร์.....	96
ภาพ 26	แผนภูมิแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่มา: กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา.....	97
ภาพ 27	ป้ายแสดงเครื่องหมายคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว.....	99
ภาพ 28	วิวทิวทัศน์ริมแม่น้ำโขงและแหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	101
ภาพ 29	แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย.....	102
ภาพ 30	ร้านค้าสินค้าท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว.....	103
ภาพ 31	สัมภาษณ์ผู้ประกอบการและคนในท้องถิ่นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	104
ภาพ 32	สัมภาษณ์ครูดี นักอนุรักษ์แห่งเชียงของ.....	105
ภาพ 33	สัมภาษณ์ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย.....	105
ภาพ 34	จุดให้บริการรถรับ – ส่ง.....	107
ภาพ 35	แสดงตารางแหล่งท่องเที่ยวของบริษัททัวร์ในพื้นที่.....	107
ภาพ 36	พาหนะให้บริการรถรับ – ส่งนักท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	108
ภาพ 37	พาหนะให้บริการรถรับ – ส่งนักท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	108
ภาพ 38	สิ่งอำนวยความสะดวกภายในปั้มน้ำมันสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	109
ภาพ 39	ลักษณะเส้นทางการเดินทางภายในสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	110
ภาพ 40	รถแบตเตอรี่ให้บริการรับ – ส่ง ภายในแหล่งท่องเที่ยว.....	111
ภาพ 41	การทำงานของพนักงานทำความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยว.....	111

ภาพ 42 จุดตั้งอุปกรณ์สำหรับกรณีฉุกเฉิน	111
ภาพ 43 สิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	112
ภาพ 44 ลักษณะสภาพเส้นทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	113
ภาพ 45 ลักษณะสภาพเส้นทางในประเทศไทย	114
ภาพ 46 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	114
ภาพ 47 เข้าพบการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนครเฉิงตู (TAT Chengdu).....	115
ภาพ 48 เข้าพบสมาคมการค้าระหว่างประเทศแห่งนครเฉิงตู (สศต.).....	116
ภาพ 49 เข้าพบสมาคมการท่องเที่ยวนครเฉิงตู (CDTA).....	116
ภาพ 50 เข้าพบหน่วยงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย	117
ภาพ 51 เข้าพบหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย	118
ภาพ 52 เข้าพบนายอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	119
ภาพ 53 เข้าพบนายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวพะเยา.....	119
ภาพ 54 การสัมมนารับฟังความคิดเห็นโครงการ “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน”	152
ภาพ 55 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 “เวลาน้อย ธรรมชาติดี ตีตัวไปขุนหมิง”	174
ภาพ 56 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแบบนี้”	175
ภาพ 57 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 3 “สายชิลก็มา เวลาที่พอมิ ต้มด่าในพื้นที่ แบบคนท้องถิ่น”	176
ภาพ 58 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง งั้นก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม”	177
ภาพ 59 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน”	179
ภาพ 60 แสดงตัวอย่างหน้าปกคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”	196
ภาพ 61 แสดงตัวอย่างหน้าสารบัญคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”	197
ภาพ 62 แสดงตัวอย่างหน้าเนื้อหาของคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”	197

สารบัญตาราง

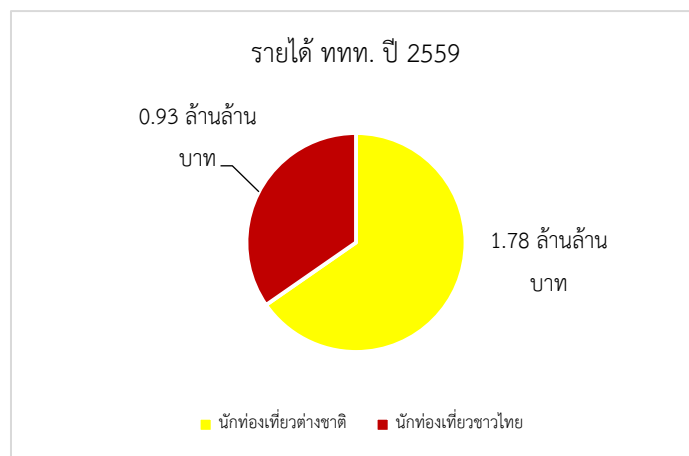
ตาราง 1 สรุปข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจจีนประจำปี 2559	62
ตาราง 2 ภาพรวมเศรษฐกิจของมณฑลเสฉวน.....	64
ตาราง 3 ภาพรวมเศรษฐกิจของมณฑลยูนนาน	65
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	120
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน	138
ตาราง 6 จุดแข็ง (Strengths) บนเส้นทางการท่องเที่ยว	153
ตาราง 7 จุดอ่อน (Weaknesses) บนเส้นทางการท่องเที่ยว	155
ตาราง 8 โอกาส (Opportunities) บนเส้นทางการท่องเที่ยว.....	158
ตาราง 9 อุปสรรค (Threats) บนเส้นทางการท่องเที่ยว.....	159
ตาราง 10 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	164
ตาราง 11 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy).....	167
ตาราง 12 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy).....	169
ตาราง 13 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงเชิงรับ (WT Strategy).....	172
ตาราง 14 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	204
ตาราง 15 เครื่องมือที่ใช้ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	207
ตาราง 16 เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่ดำเนินการและผลที่ได้รับตลอดโครงการ.....	211

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

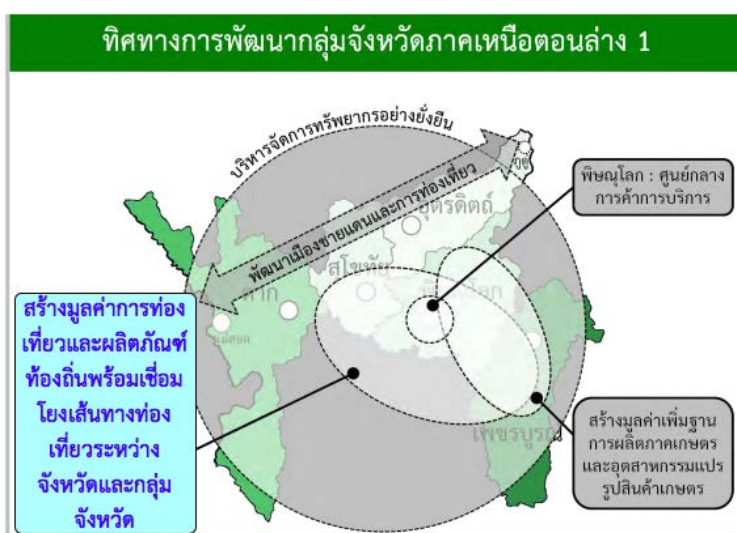
การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอันดับแรก ๆ ของประเทศไทย เนื่องจากรายได้หลักส่วนหนึ่งของประเทศได้มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จากรายงานภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยวฉบับที่ 6 ตรงกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2559 โดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) คาดการณ์ว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวของโลกในไตรมาสนี้ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง และจำนวนนักท่องเที่ยวโลกตลอดทั้งปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 เช่นเดียวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยที่ยังคงมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง คาดว่าการท่องเที่ยวไทยในปี พ.ศ. 2560 โดยจะมีรายได้รวมจากการท่องเที่ยวประมาณ 2.71 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.17 จากปีก่อนหน้า โดยเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1.78 ล้านล้านบาท และรายได้จากนักท่องเที่ยวไทยเที่ยวไทย 0.93 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.54 และ 7.48 จากปีก่อนหน้า แสดงเป็นแผนภาพดังภาพ 1

ภาพ 1 รายได้ของการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ
ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, 2559

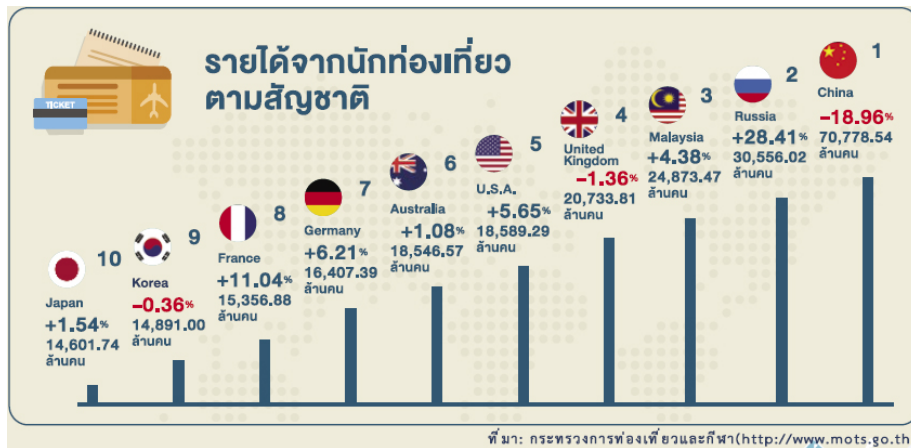
รัฐบาลไทยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเพื่อพัฒนาการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้กำหนดเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) จากความได้เปรียบเชิงศักยภาพการท่องเที่ยวทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม รวมไปถึงกิจกรรมและงานบริการด้านต่างๆ ที่มีความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมนี้ อีกทั้งชื่อเสียงทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยนั้น ถือได้ว่าเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนรวมถึงสาธารณรัฐประชาชนจีน (ประเทศจีน) นอกจากนี้มุมมองการท่องเที่ยวของประเทศไทยในทุกภาค ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตของตนเอง โดยเพิ่มศักยภาพจากจุดแข็ง และข้อได้เปรียบของสถานที่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่นเดียวกันกับกลุ่ม

จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (จ.พิษณุโลก จ.เพชรบูรณ์ จ.อุตรดิตถ์ จ.สุโขทัย และ จ.ตาก) ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือตอนล่างที่เชื่อมโยงกับจังหวัดต่างๆ และสามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มระเบียงเศรษฐกิจ อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub region : GMS) รวมไปถึงการพัฒนาเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก อีกทั้งได้มีการผลักดันมุมมองด้านการท่องเที่ยวให้เป็นทิศทางการกระตุ้นเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด ทั้งการเพิ่มศักยภาพเมืองชายแดนและพัฒนากองท่องเที่ยว รวมไปถึงการสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นพร้อมบูรณาการเส้นทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ให้เกิดโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ดังภาพ 2

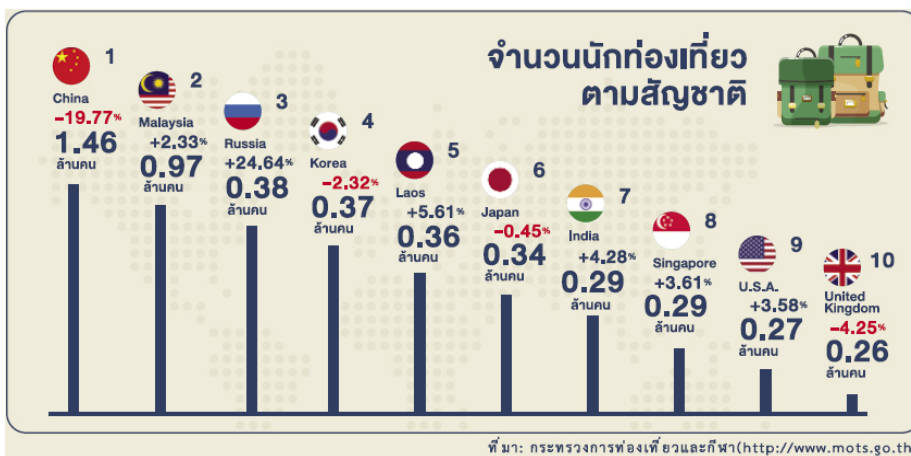

ภาพ 2 ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1
ปรับปรุงจาก ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัดภาคเหนือ

จากที่กล่าวมาในรายงานข้างต้น รายได้ของการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราส่วนที่สูงมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจากการสืบค้นข้อมูลทางสถิติการเข้ามาของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในปี 2559 ได้มีการจัดอันดับ 10 ประเทศ ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวภายในประเทศไทยมากที่สุด และสร้างรายได้ให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทยสูงที่สุด ดังภาพ 3 และภาพ 4 จากข้อมูลทางสถิติ พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมีจำนวนเข้ามาในท่องเที่ยวในประเทศไทย และยังเป็นทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับ 1 อีกด้วย

ภาพ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559

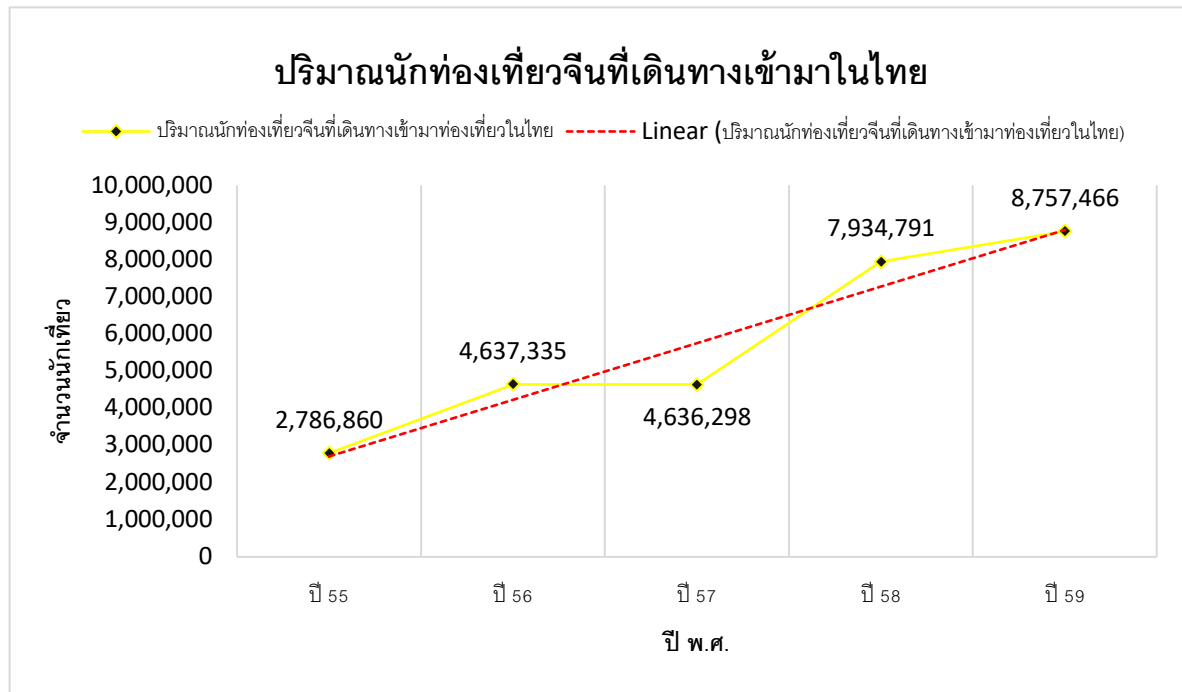

ภาพ 4 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559

ประเทศไทยและประเทศจีน มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกันมานานเป็นเวลากว่า 40 ปี ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน สังคม วัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสาธารณสุข ความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้พัฒนาให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างที่เห็นได้ชัดคือในด้านเศรษฐกิจ หลังจากที่มีการสถาปนาความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศอย่างเป็นทางการนั้น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้มีการพัฒนา และการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยเองถือเป็นหนึ่งในสิบประเทศที่มีการลงทุนมากในประเทศจีน นอกจากการประกอบธุรกิจการค้าแล้ว ในด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย และประเทศจีนนั้น ต่างเป็นสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งสองประเทศ จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวไทยและจีนแลกเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของทั้งสองประเทศอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ และเส้นทางการเดินทางที่สะดวกสบาย และความใกล้เคียงทางวัฒนธรรม ประเพณีของทั้งสองประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเข้าใจพื้นฐานที่ตรงกัน

จะเห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ดังกราฟ

1

กราฟ 1 ปริมาณนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางเข้ามาในไทย ประจำปี พ.ศ. 2559

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559

ปัจจุบันประเทศไทยได้ขยายความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีน จากการร่วมมือระดับรัฐบาล กลางเป็นการเจาะลึกความสัมพันธ์แบบความสัมพันธ์รายมณฑล เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและเพิ่มความหลากหลายมากขึ้น (ที่มา: ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยจีน เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและมณฑลที่สำคัญของประเทศจีนแล้วนั้น มณฑลเสฉวน ถือเป็นอีกหนึ่งมณฑลที่มีความสำคัญของสาธารณรัฐประชาชนจีนและมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศไทย โดยมีเมืองเอกคือ เมืองเฉิงตู (Chengdu) ถือเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญสุดของภาคตะวันออกของจีน และยังเป็นเมืองที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วที่สุดแห่งหนึ่งในจีน (ที่มา: สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู) ทางรัฐบาลจีนได้ให้ความสำคัญกับมณฑลเสฉวน เป็นอย่างมาก เช่น รัฐบาลมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาภาคตะวันตกของจีน (China Western Development), มีการกำหนดให้เป็นศูนย์กลางของภาคตะวันตกทั้ง 12 มณฑล และวางแผนการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การศึกษาวัฒนธรรมและการให้บริการทางการแพทย์ ดังนั้นถ้ามองถึงความเหมาะสมในทุกมิติแล้ว ประเทศไทยควรมีแนวทางความร่วมมือด้านต่างๆ ร่วมกับมณฑลเสฉวน ทั้งศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยต่างๆ โดยประเทศไทยสามารถเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าสู่เอเชีย และมณฑลเสฉวนเองก็เป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ที่สามารถเป็นประตูกระจายสินค้าไปยังภาคตะวันตกและตอนในของจีน

ในมุมมองด้านการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับมณฑลเสฉวนสามารถพัฒนาไปได้อย่างมาก เนื่องจากมีเส้นทางเดินทางที่สะดวกสบาย โดยเฉพาะการคมนาคมทางบก ที่มีถนนตัดเชื่อมต่อระหว่างประเทศ ผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจาก มณฑลเสฉวนที่นิยมเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งเห็นได้จากสถิติการยื่นขอวีซ่า ณ สถานกงสุลใหญ่ที่นครเฉิงตู ในปี 2554 ที่มีจำนวนถึง 109,007 คน ซึ่งมากที่สุดในเขตมณฑลภาคตะวันออก

นอกจากนี้ การเปิดสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ที่เชียงของ-ห้วยทราย ที่เชื่อมเส้นทางระหว่างไทยกับจีนที่จังหวัดเชียงราย ประเทศไทยจนถึงเมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีระยะทางประมาณ 1,140 กิโลเมตร เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์เส้นทางหนึ่งของจีน ที่จะใช้ขนส่งสินค้าจากภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนไปออกทะเลที่ประเทศไทย โดยจุดเริ่มต้นของเส้นทาง R3A เริ่มต้นจาก อ.เชียงของฝั่งไทย ข้ามสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 เชียงของ (ไทย) – ห้วยทราย (ลาว) ไปฝั่งบ้านห้วยทรายขอ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากห้วยทรายไปบ่อเต็นระยะทาง 250 กิโลเมตร จากบ่อเต็นข้ามไปบ่อหาน จากบ่อหานไปเชียงรุ่ง (จิ่งหง) ประมาณ 200 กิโลเมตร จากเชียงรุ่งไปคุนหมิง 560 กิโลเมตร (ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ)

หากพิจารณาจากจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวระเบียงเศรษฐกิจนั้น ก็ถือว่าเป็นโอกาสอันดีในการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มภาคเหนือตอนล่างกับประเทศจีน (คุนหมิง) คิดเป็นระยะทางโดยประมาณ 1,471 กิโลเมตร โดยมีรายละเอียดดังภาพ 5

ภาพ 5 เส้นทางขนส่งสินค้าถนน R3A ที่มา: คุณมั่ง กังคู่: คุนหมิง-พิษณุโลก (ปรับปรุงจากประชาชาติธุรกิจออนไลน์)

ถ้าพิจารณาระหว่างเส้นทางในการเดินทางระหว่างเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน กับเมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวนนั้น คิดเป็นระยะทางประมาณ 880 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล และระบบ

ขนส่งสาธารณะ วิธีการเดินทางที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันนั้นสามารถเดินทางได้สองวิธีคือ รถโดยสารจากคุนหมิงถึงเฉิงตู ซึ่งเป็นรถโดยสารข้ามคืน และรถไฟซึ่งใช้เวลา 18-19 ชั่วโมง ในเส้นทาง Kunming – Guantong – Xichang – Emei Shan – Chengdu และ 23 ชั่วโมงสำหรับเส้นทาง Kunming – Qujing – Liupanshui – Guiyang – Chongqing – Chengdu แต่ในอนาคตนั้นรัฐบาลจีนมี แผนปรับปรุงโครงข่ายระบบรางมณฑลเสฉวน ระบุว่า ในปี 2563 ตั้งเป้าหมายมณฑลเสฉวนสร้างเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจากนครเฉิงตูถึงคุนหมิง ภายในระยะเวลา 8 ชม. ถ้ามองในภาพรวมระหว่างเฉิงตูกับไทยนั้น ปัจจุบันก็มีสายการบินที่ให้บริการเที่ยวบินแบบบินตรง

ปัจจุบันแม้ว่าระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านถนนเส้นทาง ระบบขนส่งสาธารณะ แหล่งข้อมูลข่าวสาร หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่ปัจจัยที่สำคัญของการท่องเที่ยวคือ รูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมไปถึงด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณีของคนในท้องถิ่น ซึ่งทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ช่วยลดการใช้พลังงาน เช่น การเลือกลักษณะการเดินทาง การบริหารจัดการของเสีย หรือเน้นการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จากปัจจัยข้างต้น คณะนักวิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงศักยภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน ประเทศจีน โดยเส้นทางที่คณะวิจัยจะใช้ศึกษานั้น คือเส้นทางจากพิชญ์โลก เชียงของ (ไทย) - เชียงของ - หลวงน้ำทา - บ่อเต็น - บ่อ - หาน (สปป.ลาว) - คุนหมิง (มณฑลยูนนาน) - เฉิงตู (มณฑลเสฉวน) รวมไปถึงศึกษาเส้นทางเดินทางโดยเครื่องบินโดยเปรียบเทียบความเป็นไปได้จากเส้นทาง กรุงเทพฯ เฉิงตู เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการมุมมอง 3 มิติ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 ไปยังมณฑลเสฉวน สาธารณประชาชนจีน ที่เป็นไปตามเป้าหมายหลัก 3 ประการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ คุณภาพประสบการณ์นักท่องเที่ยว คุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และคุณภาพชีวิตคนท้องถิ่น (ที่มา: UNEP (1992) และ WTO (1997))

1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงาน

1.2.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

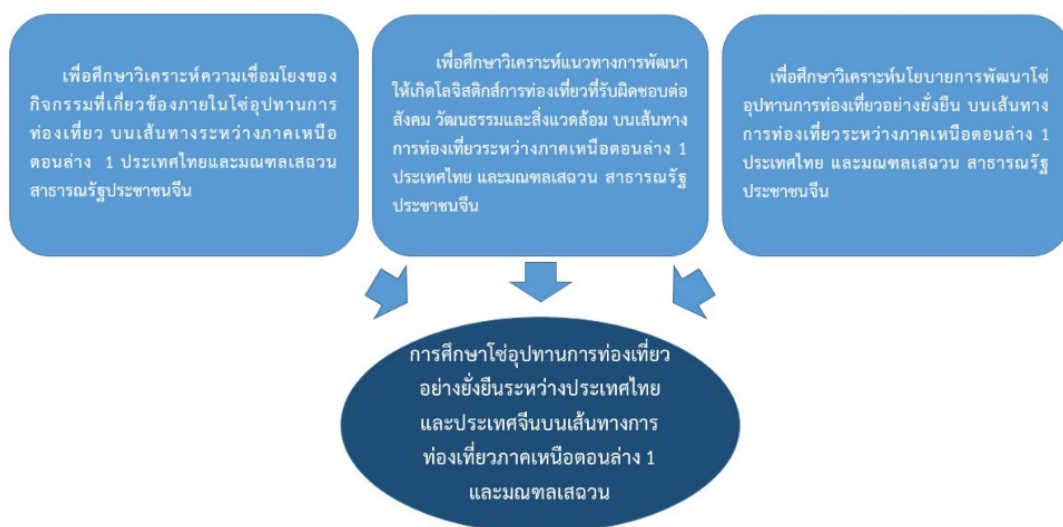
1.3 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย

จากแผนงานการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนบนเส้นทางท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 และมณฑลเสฉวน ซึ่งมีวัตถุประสงค์การศึกษาที่แสดงในภาพ 6 ทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่

1.3.1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.3.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน และ

1.3.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพ 6 ประเด็นแนวคิดการศึกษวิเคราะห์ข้อมูลของแผนงานวิจัย

1.4 แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1.4.1 นโยบายบาย One Belt and One Road (OBOR) เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของจีนในการกระจายความเจริญของประเทศ โดยอาศัยการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชนระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือด้านการศึกษา และวัฒนธรรมระหว่างกัน
- 1.4.2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบูรณาการ (Integration) และการจัดการในองค์กร พิจารณาขั้นตอนการดำเนินงานทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกันเป็นห่วงโซ่ เพื่อให้เกิดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ และการผลิตสินค้า
- 1.4.3 โลจิสติกส์ (Logistics) คือ กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อจุดประสงค์ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยโลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของระบบห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งเป็นการรวมเรื่องของการดำเนินงานตั้งแต่ต้น ได้แก่ การวางแผน, การดำเนินการ, การควบคุม, การไหลเวียน, การจัดเก็บสินค้า และบริการสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากต้นทางจนถึงปลายผู้บริโภคเพื่อความพึงพอใจของผู้บริโภค
- 1.4.4 การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยว มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้
- 1.4.5 การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) คือ รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในยุคปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนยุคต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอม ยอมหรือลดทอนความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง
- 1.4.6 ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply Chain of Tourism) คือ ความเชื่อมโยงกันในระบบการท่องเที่ยว และส่งผลต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น วัตถุประสงค์ การบริการ บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น
- 1.4.7 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) เป็นอีกหนึ่งหลักการ และทฤษฎีที่นำความสำคัญ และองค์ประกอบของ 2 หลักการ หรือทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ร่วมกันเพื่อให้ได้หลักการ และทฤษฎีที่ครอบคลุมการพัฒนาทุกภาคส่วน ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลที่สูงขึ้น
- 1.4.8 มาตรฐานการเดินทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม คือ ข้อตกลงกันระหว่างองค์กรธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้รับการดำเนินการ ดูแลภายใต้ Global Sustainable Tourism Council (GSTC)
- 1.4.9 ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แนวความคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน, ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain), การท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืน, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2559-2560

1.4.10 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือ จากการทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือ พบว่า การอธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจ (Economic-based relationship) และ ความสัมพันธ์เชิงสังคม (Social-based relationship) โดยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีพื้นฐานจากเป้าหมายของหน่วยธุรกิจ คือ การแสวงหากำไรสูงสุด (Profit maximisation) ทำให้องค์กรแสวงหาการเพิ่มกำไร และ วิธีหนึ่งคือการ สร้างความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว (Tourism) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply Chain of Tourism) ซึ่งพบว่า ในแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สามารถสรุปได้เป็น องค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีจาก 3 ส่วนหลัก ๆ คือ ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain), การท่องเที่ยว (Tourism) และความยั่งยืน (Sustainable) ที่มีความเชื่อมโยงกับหลักการ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับ “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ซึ่งแผนงานวิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว นอกจากนี้ แผนงานดำเนินการประเมินเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวจากมาตรฐานการเดินทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบกับนโยบาย One Belt and One Road (OBOR) และคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร ทั้งนี้ รายละเอียดสำหรับ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดในบทที่ 2

1.5 วิธีการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานในแผนงานพัฒนาห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพระหว่างประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นมีการพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลายด้าน โดยในแผนงานวิจัยนี้ได้มีการนำแนวทางในการดำเนินงานวิจัย แบ่งออกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยที่มีขั้นตอนการดำเนินงาน แสดงในภาพ 7 และมีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องภายในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นและเอกสารต่างๆ
- ลงพื้นที่สำรวจ

- ข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งภาครัฐและเอกชน
- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อเขียนแผนภูมิโซ่อุปทานเบื้องต้นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตลอดเส้นทาง โดยใช้แนวคิดตัวขับเคลื่อนโซ่อุปทาน และโซ่คุณค่า

ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาสภาวะการท่องเที่ยว ตลอดจนวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ในปัจจุบันของการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ซึ่งใช้ SWOT analysis เพื่อมาวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน ของสถานการณ์ในปัจจุบัน

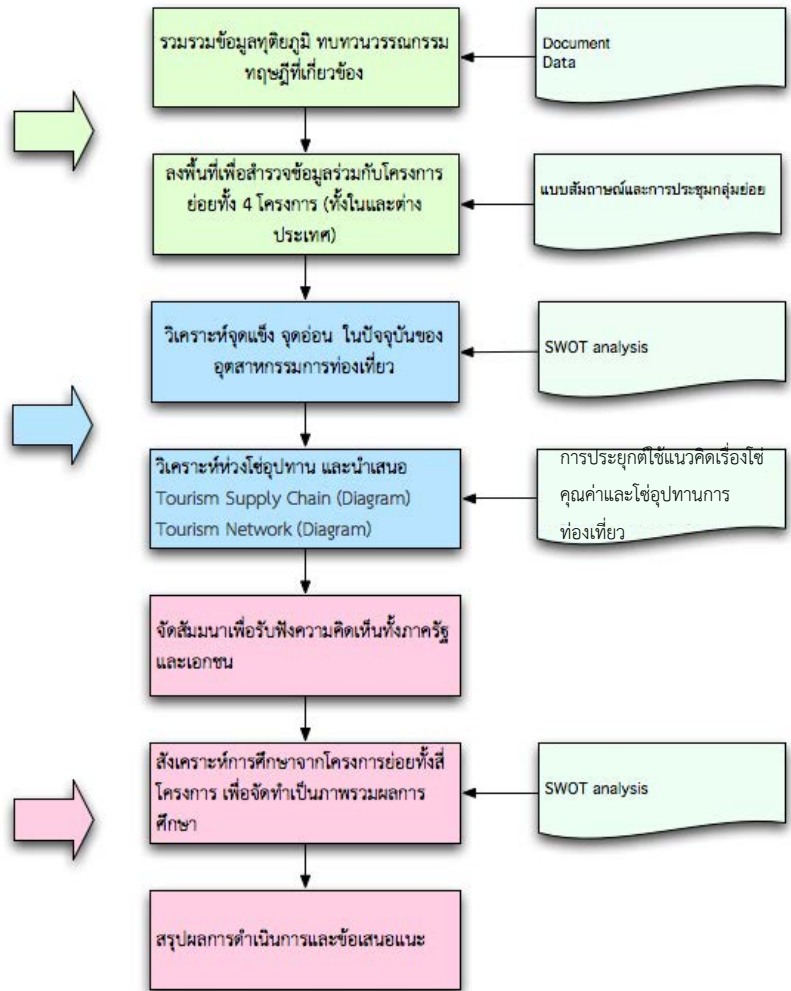
ข้อที่ 3 เพื่อวิเคราะห์นโยบายในการพัฒนาโซ่อุปทานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตามเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- จัดสัมมนาและเผยแพร่ข้อมูลในการลงพื้นที่วิจัย พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ๆ เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากโครงการย่อยทั้ง 2 โครงการมาสังเคราะห์อีกครั้ง เพื่อจัดทำเป็นภาพรวม โดยวิธี SWOT เพื่อหาโอกาสและอุปสรรค ที่จะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป
- สรุปผลและนำเสนอแนะข้อมูลเชิงนโยบาย

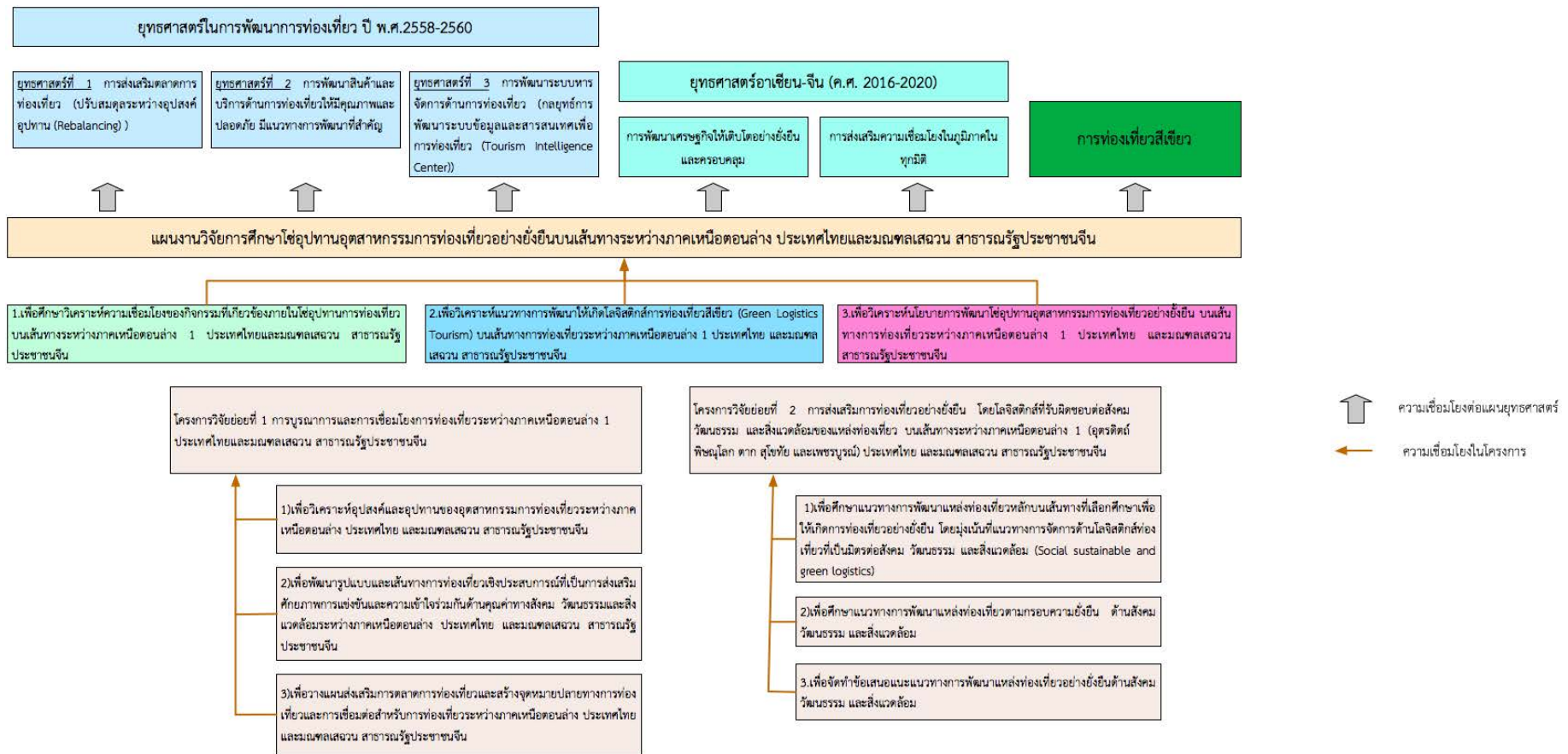
1. เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

2. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ท่องเที่ยว ตลอดจนวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ในปัจจุบันของการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

3. เพื่อวิเคราะห์นโยบายในการพัฒนาโซ่อุปทานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตามเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพ 8 แสดงขั้นตอนในการดำเนินงานในการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการแผนงานวิจัย

ภาพ 9 กรอบแนวคิดในการวิจัยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2558-2560,ยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน และการศึกษาใช้อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพตามเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนของแผนงานวิจัยและโครงการย่อย

โครงการวิจัยนี้จะนำการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2558-2560, ยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน และการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพตามเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ของแผนงานวิจัยและโครงการย่อย โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของแต่ละโครงการเข้ามามีบูรณาการ ซึ่งจะมีวิธีการศึกษาและวางแผน ดังแสดงในภาพ 9

1.4.1 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ศึกษา แผนยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทย ฉบับที่ 2 (2556-2560)
- ยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงพาณิชย์ปี พ.ศ. 2557-2558 เพื่อสนับสนุนนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565
- สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) สพพ.
- แผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของประเทศระบบโลจิสติกส์ฉบับที่ 2
- แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ.2558-2560
- ยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน (ค.ศ. 2016-2020)

1.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดประเภทของข้อมูลพื้นที่ที่ศึกษา ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนการพัฒนาและยุทธศาสตร์
- วิเคราะห์ข้อตกลงระหว่างประเทศในการเชื่อมโยงทางด้านการท่องเที่ยว
- วิเคราะห์การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Logistics Tourism) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- วิเคราะห์โซ่คุณค่าของการไหลของโซ่อุปทานการท่องเที่ยว

1.4.3 สัมภาษณ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเส้นทางวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับลงพื้นที่

- จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้ในการบันทึกภาพและเสียงระหว่างการลงพื้นที่ศึกษา
- จัดเตรียมข้อสัมภาษณ์ สำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าพบและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยจะมีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลใน 3 ประเทศ บนเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ถึง มณฑลเสฉวน

สาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่ละจุด ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดเส้นทาง รวมไปถึงจุดผ่านแดนระหว่างประเทศ เป็นต้น

1.4.4 ขั้นตอนในการประมวลผลของข้อมูล ได้มีการวิเคราะห์และดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) รวบรวมและวิเคราะห์องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ตามเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถวิเคราะห์การจัดการโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain Management) รวมไปถึงโซ่คุณค่า (Value Chain)
- 2) วิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการแผนงานการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพตามเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนโดยใช้วิธีการการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (Strengths Weakness Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางการคมนาคมและใช้การวิเคราะห์นโยบายในการพัฒนาโดยใช้ TOWS Matrix

1.4.5 นำเสนอและจัดทำเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

1) การให้บริการข้อมูล

ข้อมูลสารสนเทศ หรือวารสารการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ความเข้าใจ รายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางการเดินทาง และแหล่งท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกในการตัดสินใจ และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงคู่มือการท่องเที่ยว และการให้บริการ เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่า ลักษณะของกลุ่มนักท่องเที่ยว (เพศ, อายุ) และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รวมไปถึงแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว มีด้วยกันหลายลักษณะ หลายแนวคิด รวมไปถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งรายละเอียดจะครอบคลุมการตระหนักถึง การอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)

2) สถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของทรัพยากรธรรมชาติ และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงขีดจำกัด หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เพื่อลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ สังคมหรือผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน นั่นคือ ชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการให้บริการ การพัฒนา และดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวมีความเข้าใจที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน หรือประเทศตลอดจนสภาพอ่อนโยนและไม่ตรีต่อกัน

3) การเดินทาง

รูปแบบการเดินทางจากพิษณุโลกเข้าสู่มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ตัวเลือกในการเดินทางยกตัวอย่างเช่น แบบสาธารณะ แบบส่วนบุคคล และรายละเอียดการเดินทาง เส้นทางที่ใช้ ระยะทาง สถานที่ หรือ จุดอำนวยความสะดวกระหว่างเส้นทางการเดินทาง

4) ที่พักและอาหาร

ที่พักและอาหาร สะท้อนถึงโครงสร้างพื้นฐานบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทย 1 และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน และบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น ประปา ไฟฟ้า สัญญาณโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น และรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การให้บริการ เช่น สถานีบริการน้ำมัน หน่วยงานให้บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นต้น

โดยมองภาพรวมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในเชิงเศรษฐกิจบนเส้นทางบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทำการศึกษาด้านแนวโน้มการ

ขับเคลื่อนของเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ซึ่งหมายรวมถึงการตั้งราคา (Pricing) การจัดหา (Sourcing) ปัจจัยนำเข้าของสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ

ขั้นตอนระหว่างประเทศ หมายรวมถึง กฎระเบียบ และ นโยบาย วิสัยทัศน์ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือนโยบาย วิสัยทัศน์ และกฎระเบียบ ตามความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่ตระหนักถึงการรักษารัฐธรรมนูญ และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)

1.6 ขอบเขตการวิจัย

สำหรับเส้นทางที่คณะวิจัยดำเนินการศึกษานั้น คือ เส้นทาง R3A โดยเริ่มต้นจากเส้นทางภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย (พิษณุโลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์) ที่เชื่อมต่อกับเส้นทางไปยังอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผ่านเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนลาว มุ่งเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน เพื่อไปยังเมืองเฉิงตู มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

โดยแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน ประเทศจีน ที่คณะวิจัยดำเนินการศึกษานั้น ได้แก่

- 1) แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย อำเภอเชียงของ, จังหวัดพะเยา เช่น กว๊านพะเยา, จังหวัดแพร่ เช่น วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระนอน ศาลหลักเมือง เป็นต้น, จังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอลับแล, จังหวัดสุโขทัย เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, จังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น เขาค้อ, จังหวัดพิษณุโลก เช่น อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า และจังหวัดตาก เช่น เขื่อนภูมิพล
- 2) แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนลาว ได้แก่ แขวงหลวงน้ำทา, บ้านห้วยทราย (แขวงบ่อแก้ว)
- 3) แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ มณฑลยูนนาน ได้แก่ เมืองสิบสองปันนา – คุนหมิง – ต้าหลี่ - ลี้เจียง และ มณฑลเสฉวน ได้แก่ เมืองเฉิงตู

บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร และวรรณกรรม

ภายในบทที่ 2 การทบทวนเอกสารและวรรณกรรม ทางคณะวิจัยดำเนินการทบทวนเอกสาร งานวิจัย และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งทำให้ทราบถึงข้อมูลทุติยภูมิของศักยภาพการท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ จากนั้นได้นำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นหลักการ และแนวทางในการดำเนินงานการศึกษาวิจัยโครงการวิจัย “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน” โดยรายละเอียดของการทบทวนเอกสาร งานวิจัย วรรณกรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 นโยบาย One Belt and One Road (OBOR)

นโยบาย One Belt and One Road (OBOR) เป็นนโยบายที่ริเริ่มจากรัฐบาลจีน โดยประธานาธิบดี “สี จิ้นผิง” มีจุดประสงค์ในการรื้อฟื้นเส้นทางสายไหม (Silk Road) ที่เชื่อมโยงกันระหว่างทวีปยุโรป แอฟริกา และเอเชีย ประกอบด้วย 2 เส้นทาง เส้นทางบก (The Silk Road Economic Belt) และเส้นทางทะเล (The Maritime Silk Road) และอีกวัตถุประสงค์หนึ่ง คือ การเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชนระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือด้านการศึกษา และวัฒนธรรมระหว่างกัน อาทิเช่น การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา และแลกเปลี่ยนนักศึกษา เป็นต้น การร่วมทำวิจัยและจัดประชุมวิชาการต่าง ๆ และความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (ปัจจุบันจีนและไทยกำลังพิจารณายกเลิกวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวระหว่างกัน) เส้นทางสายไหมทางบก จะเน้นการใช้รถไฟความเร็วสูงเป็นหลัก โดยเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road) นั้นประกอบไปด้วย 6 เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางยูเรเชีย (Eurasia) จากตะวันตกจีนไปถึงตะวันตกของรัสเซีย
- เส้นทางจีน-มองโกเลีย-รัสเซียตะวันออก
- เส้นทางตะวันตกจีน-เอเชียกลาง-ตุรกี
- เส้นทางจีน-แหลมอินโดจีน-สิงคโปร์ (5) เส้นทาง จีน-ปากีสถาน
- เส้นทางจีน-พม่า-บังกลาเทศ-อินเดีย

การเริ่มนโยบาย One Belt and One Road (OBOR) นั้นถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของจีนในการกระจายความเจริญของประเทศ ไปสู่ทางทิศตะวันตก และทิศใต้ของจีนที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล โดยเริ่มจากความช่วยเหลือ และความร่วมมือด้านต่าง ๆ กับอาเซียน เปิดโอกาสสำหรับอาเซียน เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงสำหรับจีน ทั้งเป็นแหล่งพลังงาน และทรัพยากร ตลาด ฐานการผลิต และเส้นทางออกสู่ทะเล

2.2 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบูรณาการ (Integration) และการจัดการในองค์กรที่ได้มีการนำห่วงโซ่อุปทานและยังรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมความสัมพันธ์และความร่วมมือ ซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการทางธุรกรรมในอันที่จะสร้างเสริมให้มีมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการอันนำมาซึ่งความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) คือ กระบวนการการดำเนินงานทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกันเป็นห่วงโซ่ หรือเครือข่ายให้เกิดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ และการผลิตสินค้า นอกจากนี้ห่วงโซ่อุปทานยังรวมไปถึงหน่วยงานหรือองค์กรธุรกิจ และข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอีกด้วย (Council of Logistics Management)

จากนิยามความหมายของหลักการและทฤษฎีที่กล่าวมานั้น ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ต่อโดยนำหลักค่านิยามความหมายของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) จากสภาโลจิสติกส์ของสหรัฐอเมริกา (Council of Logistics Management) เพื่อหาเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย และได้พบหลักการที่เกี่ยวข้องโดยมีความเชื่อมโยงของหลักการนั้น คือ การขับเคลื่อนโลจิสติกส์ (Chopra) ซึ่งมีหลักการการขับเคลื่อน ดังนี้

1) สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities)

สิ่งอำนวยความสะดวก คือ การวางตำแหน่งของสินค้า คลังสินค้า หรือคิดค้นจัดหาอุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ เพื่อการอำนวยความสะดวก และการจัดเก็บสินค้าที่ผลิตได้อย่างเพียงพอ

2) การขนส่ง (Transportation)

การขนส่ง คือ การเคลื่อนย้ายจากคลังสินค้า จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยมีการใช้เลือกใช้เส้นทางแบบผสมผสาน หรือการเลือกใช้เส้นทางที่หลากหลาย โดยอิงตามสภาพสมรรถนะการขนส่งพื้นฐาน

3) ข้อมูลสารสนเทศ (Information)

ข้อมูลสารสนเทศ เป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงกันในแต่ละกระบวนการของห่วงโซ่อุปทานส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างสูงสุดในกระบวนการห่วงโซ่อุปทาน

4) สินค้าคงคลัง (Inventory)

การจัดการสินค้าคงคลังที่ครอบคลุมวัตถุดิบ และกระบวนการทำงานได้ทั้งหมดในห่วงโซ่อุปทาน

5) การตั้งราคา (Pricing)

การตั้งราคาโดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผลต่อสินค้าบริการ และความพึงพอใจของผู้ซื้อว่าจะได้รับสินค้าบริการที่ดีจากราคาที่ถูกตั้งมา เพื่อก่อให้เกิดห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ

6) การจัดหา (Sourcing)

การจัดหา คือกระบวนการแรกของธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของสินค้า และบริการ โดยผู้ประกอบการจะมองถึงความต้องการของปลายทาง (Outsourced) เพื่อจัดหาให้ได้ตามความต้องการอย่างสมบูรณ์

2.3 โลจิสติกส์ (Logistics)

โลจิสติกส์ (Logistics) หรือการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) คือ การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อจุดประสงค์ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และได้ถูกให้คำนิยามไว้หลายแบบ ยกตัวอย่างเช่น

- โลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการห่วงโซ่อุปทาน เพื่อช่วยในการวางแผนการสนับสนุนการ ควบคุมการไหลอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และเก็บรักษาสินค้าบริการ และสิ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกับข้อมูลจากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสุดท้าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า
- โครงสร้างการวางแผนธุรกิจสำหรับการบริหารจัดการกับวัตถุดิบ การบริการการไหลของข้อมูล และเงินทุน ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อน การติดต่อสื่อสาร และกระบวนการควบคุมให้ตรงกับความ ต้องการในสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจปัจจุบัน
- ศาสตร์การวางแผน และการจัดการเคลื่อนย้าย และบำรุงรักษากองกำลัง ซึ่งการดำเนินงานประกอบด้วย การออกแบบ การพัฒนา การเก็บรักษา การเคลื่อนย้าย การกระจาย การบำรุงรักษา การขนถ่าย และการควบคุมทางวัตถุ และการให้สวัสดิการด้านสุขภาพแก่บุคคลากร การก่อสร้าง การบำรุงรักษาการดำเนินงาน และการควบคุมสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ
- การจัดซื้อจัดหา การบำรุงรักษา การกระจาย และการแทนที่คน และวัตถุดิบ
- กระบวนการในการวางแผน การนำเสนอ และการควบคุมการไหลที่ประสิทธิภาพ การไหลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านค่าใช้จ่าย การเก็บรักษาวัตถุดิบ การเก็บสินค้าคงคลังระหว่างผลิต สินค้าสำเร็จรูป และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากจุดเริ่มต้นไปสู่ผู้บริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า
- ศาสตร์การวางแผน การจัดการองค์กร และกิจกรรมการจัดการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการผลิต และการให้บริการ
- ศาสตร์ในการวางแผน และการนำเสนอ และการใช้ทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของระบบ
- การวางแผน การจัดซื้อจัดหา การขนส่ง การสนับสนุน การบำรุงรักษา

จากการศึกษาคำนิยามความหมายของโลจิสติกส์ที่ได้กล่าวมานั้น ในงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้นิยามความหมายของโลจิสติกส์ที่บัญญัติขึ้น โดยสภาโลจิสติกส์ของสหรัฐอเมริกา (Council of Logistics Management) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบันและครอบคลุมถึงเนื้อหางานวิจัยในโครงการนี้ ได้ให้นิยามความหมายไว้ว่า “โลจิสติกส์เป็นส่วนหนึ่งของระบบห่วงโซ่อุปทาน เป็นการรวมเรื่องของการดำเนินงานตั้งแต่ต้น ได้แก่ การวางแผน, การดำเนินการ, การควบคุม, การไหลเวียน, การจัดเก็บสินค้า และบริการสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากต้นทางจนถึงปลายผู้บริโภคเพื่อความพึงพอใจของผู้บริโภค”

2.4 การท่องเที่ยว (Tourism)

องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การท่องเที่ยว (Tourism)” ไว้ว่า “การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุมแต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน หรือไม่พำนักอยู่เป็นการถาวร” ในการจัดประชุมว่าด้วยเรื่องการเดินทาง และท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963) ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี

องค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวดังนี้ “การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (ไม่มากกว่า 1 ปี ติดต่อกัน) เดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูธรรมชาติและวัตถุประสงคืใดๆก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้”

จากความหมายที่ได้ทำการศึกษา และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยว มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อการศึกษาการเดินทางเพื่อประชุมสัมมนาการเดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องหรือเพื่อน เป็นต้น ซึ่งการท่องเที่ยวจะมีองค์ประกอบ 5 ด้านที่เป็นตัวขับเคลื่อนของการท่องเที่ยว ได้แก่

1) ด้านข้อมูลประชากร (Demographic)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามามีความต้องการ และจุดประสงค์ในการเลือกที่จะมายังแหล่งเที่ยว เมื่อมายังแหล่งท่องเที่ยวได้รับผลความพึงพอใจตามความต้องการ

2) ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

แหล่งท่องเที่ยวต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามา และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อด้านอื่น ๆ อีกด้วย

3) ด้านวิสัยทัศน์ นโยบาย (Policy)

การสนับสนุน และส่งเสริมความร่วมมือในชุมชน หรือวิสัยทัศน์ นโยบายจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่ช่วยเหลือกัน เพื่อจุดประสงค์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่ของตนเอง

4) ด้านสังคม (Social)

ชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และหน่วยงานต่าง ๆ มีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และรับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยว

5) ด้านเทคโนโลยี (Technological)

การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวก และการกระจายข่าวสารข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

2.5 การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

ประเทศไทยได้นักวิชาการหลายท่านพยายามอธิบายแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ที่สำคัญ คือ แนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต, 2541) ได้อธิบายการพัฒนาอย่างยั่งยืนว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืนมีลักษณะที่เป็น บูรณาการ (Integrated) คือทำให้เกิดเป็น องค์กรรวม (Holistic) หมายความว่าองค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบทุกองค์ประกอบ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ (Balance) หรือพูดอีกนัยหนึ่งคือ การทำให้กิจกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ”

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) มีการให้คำจำกัดความโดยสมัชชาโลกจาก World Commission on Environment (1987) ซึ่งเสนอแนะว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” คือ รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในยุคปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนยุคต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอม ยอม หรือลดทอนความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง”

โดยจากการศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตระหนักถึงภาคส่วน และองค์ประกอบที่มีผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงได้นำมาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดองค์ประกอบที่ครอบคลุมกับหลักการการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

1) พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior)

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค โดยพิจารณาถึงเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อและ ไม่ซื้อของนักท่องเที่ยวคุณภาพ ถ้าหากจะทำการซื้อ จะซื้ออะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร เพื่อหาโอกาสส่งเสริม และ พัฒนาการตลาดแบบยั่งยืนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภค

2) เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต (Technology and Internet)

ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล โดยนำเทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการให้ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เพื่อความสะดวกต่อการเข้าถึง

3) ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว (Tourism Operators)

ผู้ประกอบการรวมเอาค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ในต้นทุนการผลิต เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำมันหรือถ่านหิน จะต้องรวมค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสีย และปัญหาเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมในบริเวณข้างเคียงด้วย แสดงถึงการมีจิตสำนึกรักษ์ในระบอบนิเวศ

4) นโยบายภาครัฐ (Government Policy)

ภาครัฐให้การสนับสนุน และมีนโยบายเป็นแนวทางการปฏิบัติ ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) ความเข้าใจของผู้มาเยือน (Perception by visitor)

การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ชีตจำกัดหรือกฎระเบียบต่าง ๆ กับนักท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง ลดปัญหา และผลกระทบการสูญเสียทรัพยากร

2.6 ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply Chain of Tourism)

ได้ถูกให้นิยามความจากหลาย ๆ องค์กร และบุคคลที่ทำการศึกษากี่ยวกับการท่องเที่ยวซึ่งมีทิศทางความหมายที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย ได้ยกตัวอย่างมาเพื่อให้เห็นถึงความหมายของ ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain of Tourism) ในมุมมองของงานวิจัย องค์กร หรือบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว คือ เครือข่ายขององค์กรด้านการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในสร้างสรรค์กิจกรรมและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวจนกระทั่งมีการส่งมอบบริการนั้นให้กับนักท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น ธุรกิจที่พัก ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจสินค้าที่ระลึก ธุรกิจประกันภัย ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจซักรีด ธุรกิจบันเทิง ฯลฯ ซึ่งการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นระบบที่มีความซับซ้อนสูง การเข้าใจระบบของห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็น (Véronneau & Roy, 2009; Zhang et al., 2009) หากการประสานงาน เชื่อมโยงของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทานมีความเชื่อมโยง ย่อมส่งผลถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ จากความซับซ้อนของการท่องเที่ยวนั้นเอง ทำให้กรอบแนวคิดของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวมี ความซับซ้อนด้วยเช่นกัน (Zhang et al., 2009)

ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว คือ ความเชื่อมโยงกันในระบบการท่องเที่ยว และส่งผลต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น วัตถุดิบ การบริการ บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ

และเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

โซ่อุปทานการท่องเที่ยวนั้น มีความใกล้เคียงกับความหมายของช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution Channel) ซึ่งมุ่งเน้นเรื่องการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการและการตลาดในโซ่อุปทาน (Song, 2012) นอกจากนี้ยังมีความหมายคล้ายคลึงกับ ห่วงโซ่คุณค่าท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) ซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้ส่งมอบวัตถุดิบ และบริการ (Tourism Supplier), บริษัทนำเที่ยว (Tour Operator), บริษัทตัวแทนท่องเที่ยว (Travel Agent) และนักท่องเที่ยว (Tourist) (Song, 2012 and Kaukal et al., 2000)

อย่างไรก็ตามนิยามของห่วงโซ่อุปทานนั้นได้รับ อิทธิพลจากสามงานหลัก ได้แก่ งานวิจัยของ Tapper and Font (2004), Zhang et al. (2009) และ Piboonrunroj and Disney (2009) ทั้งนี้ Tapper and Font (2004) ได้เสนอกรอบแนวคิดความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย 16 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การเดินทางเข้าออกแหล่งท่องเที่ยว
2. การขนส่งทางบก
3. การดำเนินงานทางบก
4. แหล่งท่องเที่ยว
5. กิจกรรมทางวัฒนธรรมสังคมและกีฬา
6. เฟอร์นิเจอร์เครื่องแกะสลัก
7. สาธารณูปโภคบริการและทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยว
8. พลังงานและแหล่งน้ำ
9. การจัดการขยะ
10. การผลิตอาหาร
11. การชักรีด
12. การปรุงอาหารและเครื่องต้ม
13. ที่พักอาศัย
14. การนำเที่ยว
15. การตลาดและการขาย และ
16. ลูกค้ำ

จากนั้น Zhang et al. (2009) ได้พัฒนาโครงสร้างห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวให้เป็นภาพชัดเจนขึ้น โดยเน้นการศึกษาเฉพาะห่วงโซ่อุปทานภายในแหล่งการท่องเที่ยวเท่านั้น มีการเชื่อมโยงระหว่างซัพพลายเออร์

ชั้นที่สอง (ผู้ผลิตต่าง ๆ เช่น อาหารและเครื่องดื่ม) ซัพพลายเออร์ชั้นแรก (ผู้ให้บริการด้านต่าง ๆ เช่น ที่พัก การเดินทางและอาหาร) ผู้นำเที่ยวหน้าชายทัวร์และนักท่องเที่ยว

ภายใต้งานวิจัยของ Piboonrungraj and Disney (2009) ดำเนินการพัฒนาภาพรวมของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวโดยมีนักท่องเที่ยวเป็นจุดเริ่มต้น ซึ่งเริ่มตั้งแต่การจองบริการการท่องเที่ยวต่างๆ ก่อนเดินทางมารับบริการ ช่วงระหว่างการเดินทางและบริการหลังการเดินทาง จึงถึงได้ว่าเป็นภาพรวมของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.7 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) เป็นอีกหนึ่งหลักการ และทฤษฎีที่นำความสำคัญและองค์ประกอบของ 2 หลักการ หรือทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ร่วมกันเพื่อให้ได้หลักการ และทฤษฎีที่ครอบคลุมการพัฒนาทุกภาคส่วน ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ในงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้นิยามความหมายของ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างหรือพัฒนาศักยภาพแต่ละภาคส่วนในแบบ 3 มิติ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละมุมมองมีหลักการพัฒนาศักยภาพ ดังนี้

1) ด้านสังคม

มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อสร้างความ มั่นคงและความอยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่พิเศษ โดยไม่ได้เน้นพัฒนาเพียงแคให้เกิดกระบวนการเท่านั้น แต่ได้พัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในเชิงสินค้าและผลิตภัณฑ์ ทำให้มีสังคมที่แข็งแรง น่าอยู่ ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ช่วยเหลือกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

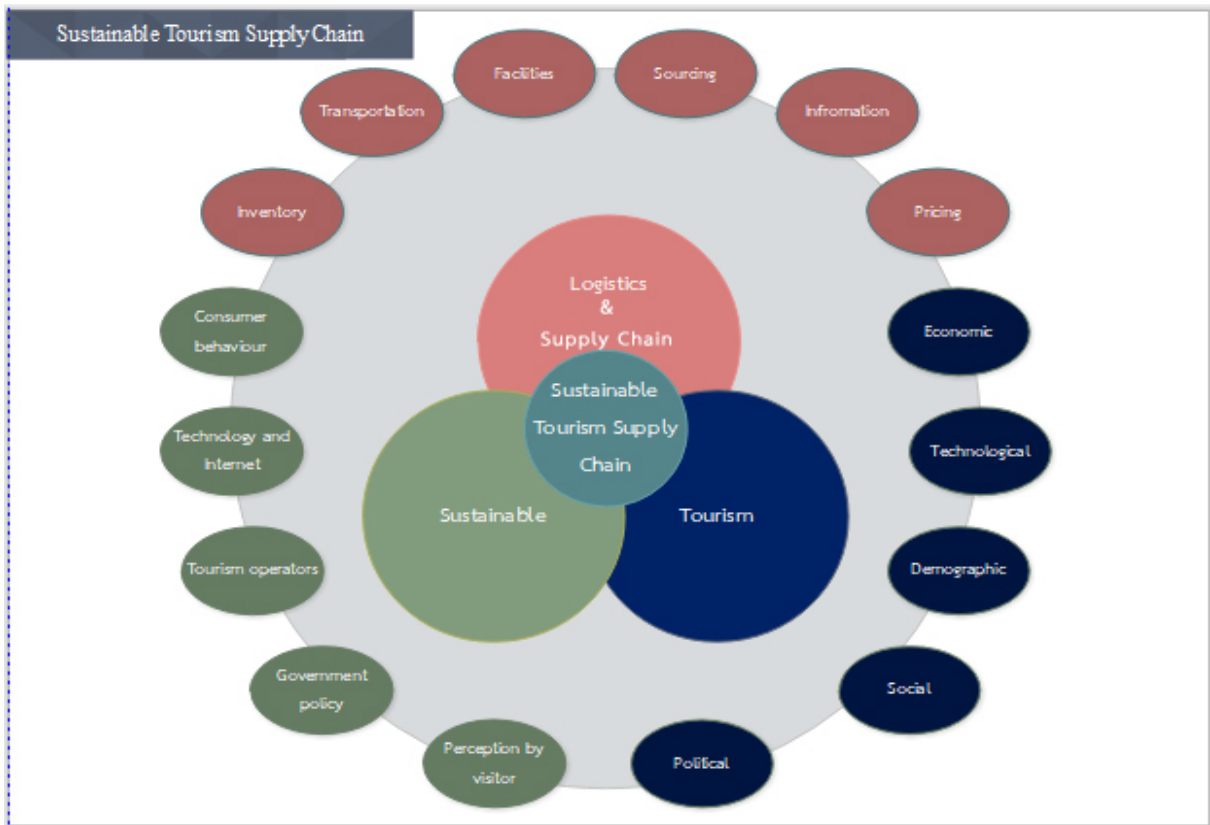
2) ด้านเศรษฐกิจ

ส่งเสริมการใช้ศักยภาพของหน่วยงานต่างๆ ทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มคุณค่าอัตลักษณ์วิถีความเป็นไทยให้ได้รับการยกระดับ และนำเสนอผ่านการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่พิเศษ มีวิสัยทัศน์ และนโยบายการสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวที่ดี ทำให้เกิดเงินหมุนเวียนในธุรกิจการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น และส่งผลต่อเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทำให้เศรษฐกิจมีแนวโน้มเติบโตขึ้น

3) ด้านสิ่งแวดล้อม

มีสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่ตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

จากการทบทวนเอกสารด้านการท่องเที่ยว (Tourism) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Supply Chain of Tourism) ทำให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของหลักการต่าง ๆ โดยเจาะลึกลงไปตามองค์ประกอบของหลักการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่า มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีจาก 3 ส่วนหลัก ๆ คือ ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain), การท่องเที่ยว (Tourism) และความยั่งยืน (Sustainable) ที่มีความเชื่อมโยงกับหลักการ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ภายใต้งานวิจัยนี้ สามารถเขียนอธิบายองค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นแผนภาพได้ ดังภาพ 10

ภาพ 11 แผนภาพแสดงองค์ประกอบทั้งหมดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(Sustainable Tourism Supply Chain)

ที่มา: คณะวิจัย

นอกจากนี้ สำนักงานสถิติเศรษฐกิจและสังคม และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2557) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลายลักษณะ ประกอบไปด้วย

- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมเพื่อการดูแลสุขภาพ สุขภาพ เป็นกิจกรรมเป้าหมายของการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อน รวมถึง การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ การเรียนรู้ วิธีการรักษาสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ ให้ได้ความสุขประทับใจ เพิ่มพูนความรู้ในการรักษาคุณค่าของ คุณภาพชีวิตที่ดี อาทิ การผ่าตัดเสริมความงามหรือทำศัลยกรรมพลาสติก การลดน้ำหนัก การตรวจสุขภาพ การล้างพิษในร่างกาย หรือการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ เช่น การนวดแผนไทย การอบสมุนไพร การอาบน้ำแร่ เป็นต้น

- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผจญภัย หมายถึง การท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม มีความใส่ใจ มีจิตอนุรักษ์ โดยครอบคลุมการท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติ การแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ มีความท้าทาย โดยเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว มีการสร้างความเข้าใจระหว่างกัน และอนุรักษ์ธรรมชาติให้ยั่งยืนไปพร้อมกับการทำกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการดูนก การส่องสัตว์ การนั่งช้าง ส่วนการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เช่น กิจกรรมการปีนผา ปีนเขา ไร่องานจากน้ำตก การปั่นจักรยานการล่องแก่ง การพายเรือแคนู หรือเรือคายัค ส่วนการท่องเที่ยวถ้ำ การเดินป่า การดำน้ำ จัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อ ประโยชน์ในการศึกษา หรือสร้างความเพลิดเพลินในพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์ม ปศุสัตว์ และสัตว์เลี้ยง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆ เทคโนโลยีการผลิตทางเกษตรที่ทันสมัย หรือชื่นชมความสวยงามและได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท การชมไร่นา การชมสวนผลไม้ การชมสวนดอกไม้ การชมกระบวนการผลิตใบชา การชมฟาร์ม ปศุสัตว์ การชมแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ
- การท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยรวมกิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา หรือการเข้าร่วมชมกีฬา
- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ ในการชื่นชมศึกษาสิ่งที่น่าสนใจถึงความเป็นวัฒนธรรมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตศิลปะในแขนงต่างๆ หรือ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
- การท่องเที่ยวเชิงศาสนา เป็นอีกลักษณะที่ถือเป็นการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง เพื่อสักการะสถานที่สำคัญทางศาสนา การบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นมัสการเกจิอาจารย์ รวมไปถึงกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การนั่งวิปัสสนา กรรมฐาน
- การท่องเที่ยวในแหล่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (นันทนาการและบันเทิง) หมายถึง เป็นการเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ หรือกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่มีได้มีความสำคัญ หรือมีความสำคัญน้อยในประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนาหรือวัฒนธรรม เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก
- การท่องเที่ยวทางเรือ หมายถึง การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับสายน้ำ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวโดยมีเรือเป็นพาหนะ เดินทางด้วยระดับความเร็วที่ไม่มากนัก ไปตามเส้นทางน้ำที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อนและความเพลิดเพลินจากการเดินทาง เช่น การล่องเรือ เพื่อรับประทานอาหาร การล่องเรือสำราญที่มีบริการที่พักบนเรืออย่างครบวงจร หรือการล่องเรือเพื่อชมการแสดงต่าง ๆ การล่องเรือเพื่อชมวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างๆ และการล่องเรือเพื่อชมความงามของธรรมชาติ เป็นต้น

อีกทั้ง เนื่องด้วยสถานการณ์โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโลก ซึ่งมีการเติบโตและวิวัฒนาการสู่อุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อการปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองให้สามารถรองรับ และสอดคล้องกับความต้องการและความเป็นไปของตลาด จึงทำให้เกิดความแพร่หลายของเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันที่เพิ่มมากขึ้น สื่อสังคมออนไลน์ หรือช่องทางออนไลน์ถือเป็นส่วนสำคัญในการเติมเต็ม และเพิ่มความสะดวกสบายตลอดการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว

ในปัจจุบัน แนวโน้มการท่องเที่ยวที่น่าสนใจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเน้นการท่องเที่ยวแบบกลุ่ม Millennial หรือกลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ 18-34 ปี ทั้งยังนิยมการท่องเที่ยวแบบทริประยะสั้น 3-5 วัน และการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นแบบหลายประเทศใน 1 ทริป โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้นิยมที่พักประเภทโรงแรมหรูขนาดเล็กและโฮสเทล (Luxury Inns and Hostel) โดยอ้างอิงจากผลสำรวจจากการค้นหาที่พักในหลายเว็บไซต์ระบุว่า นักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับโรงแรมขนาดเล็ก หรือ โฮสเทล มากกว่าการพักในโรงแรมใหญ่ แม้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกจะไม่ครบครัน แต่เมื่อเทียบกับโรงแรมขนาดใหญ่ ทางนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ มองว่า ที่พักขนาดเล็กลงมีความเป็นส่วนตัว อีกทั้งที่พักบางแห่งยังมีโลเคชั่นที่ดีกว่าโรงแรมใหญ่ ทั้งยังสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ได้ง่าย และที่พักที่สามารถทำอาหารทานเองจะได้รับความนิยมจากกลุ่มนี้

นอกจากนี้ รายงานผลการศึกษา "Future Traveller Tribes 2030 : Building a More Rewarding Journey" โดยบริษัท อมาเดอุส และพรอสต์แอนด์ซัลลิแวน พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2573 สามารถ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. Obligation Meters คือ กลุ่มเดินทางเพื่อดำเนินกิจกรรมที่จำเป็น เช่น นักท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
2. Simplicity Searchers คือ กลุ่มที่ต้องการความสะดวกจากแหล่งข้อมูล
3. Ethical Travelers คือ กลุ่มที่นำปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และจริยธรรมวางแผนในการท่องเที่ยว
4. Reward Hunters คือ กลุ่มที่ให้รางวัลตัวเองจากการทำงาน
5. Cultural Purists คือ กลุ่มที่มุ่งค้นหาวัฒนธรรมใหม่ๆ อันแตกต่างจากสิ่งที่คุ้นเคย
6. Social Capital Seekers คือ เป็นกลุ่มที่นิยมแชร์ประสบการณ์ท่องเที่ยวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับ

จากแนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2573 ซึ่งสอดคล้องกับบทวิเคราะห์ของ ดร.ชินารุช ชินะประยูร ผู้อำนวยการด้านธุรกิจนวัตกรรมรายใหม่ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) โดยได้วิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็น 10 Trend สำหรับนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัล ซึ่งได้แก่

- 1) Meaningful Travel คือ การเที่ยวแบบเปี่ยมความหมาย เป็นการท่องเที่ยวที่มากกว่าการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวที่คืนกลับสู่สังคม เช่น ไม้ซีซังเนื่องจากโดนตัด แต่ให้เลิกเป็นการไปดูแลข้าง ไปอาบน้ำข้างแทน หรือแม้แต่อาหารที่ทานในระหว่างเที่ยวนั้น นักท่องเที่ยวอาจจะต้องได้รับข้อมูลว่าวัตถุดิบมาจากไหน
- 2) Foodis Attraction คือ การดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยอาหาร ซึ่งทาง ททท ได้จัดกิจกรรม **Amazing Thai Taste** หรือการที่มีมิชลิน สตาร์ให้กับอาหาร โดยอาหารจะกลายเป็นจุดสนใจมากกว่าแค่แหล่งท่องเที่ยวทั่วไป เช่น วัด ทะเล หรือน้ำตกที่เคยเป็นจุดดึงดูด (Attraction) ที่สำคัญการสื่อสารด้วยอาหารถือเป็นภาษาสากล นักท่องเที่ยวทุกชาติสามารถเข้าใจได้ ซึ่งแนวโน้มนี้ มีความน่าสนใจ เนื่องจากประเทศไทยมีจุดแข็งในเรื่องนี้
- 3) The Reborn of The River หมายถึง การชุบชีวิตให้สายน้ำ โดยที่ผ่านมาประเทศไทย ถือเป็นประเทศมีการใช้พื้นที่ริมสองฝั่งน้ำไม่มากเท่ากับเมืองท่องเที่ยวอื่นๆ ซึ่งหากเมื่อผนวกเข้ากับการลงทุนจากทั้งของเอกชนและรัฐบาลต่างๆ การท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับสายน้ำนั้น อาจกลับมาอยู่ในเทรนด์มากขึ้น เช่น ชุมชนตลาดน้อย สามารถกลับมาเกิดขึ้นใหม่ได้อย่างจริงจัง แต่ทั้งนี้ ต้องมีการดูแลไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรจากธรรมชาติเหล่านี้มากเกินไป
- 4) From Wellness to Wellbeing คือ การเที่ยวเพื่อสุขภาพ พบว่า นอกจากอาหารที่สร้างชื่อแล้ว ประเทศไทยยังมีความได้เปรียบในเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ตั้งแต่สมุนไพรไทย การนวดไทย สปาแบบไทย การนั่งสมาธิที่โด่งดังไปทั่วโลก โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากและยังแข็งแรงอยู่ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มุ่งเน้นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและอายุยืน
- 5) Local is new luxury หมายถึง นิยามคำว่า บ้านๆ คือความหรูหรา โดยการท่องเที่ยวแบบท้องถิ่นหรือ Local นั้น ไม่ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวนอกกระแสอีกต่อไป แต่ถือเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มองหา เพราะถือเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายและมีคุณค่าทางจิตใจมากกว่า ซึ่งในปัจจุบันสตาร์ทอัพระดับโลกอย่าง **AirBNB** หรือ สตาร์ทอัพในประเทศไทยได้หันมาให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้มากขึ้น เพราะทำให้การท่องเที่ยวมีความลึก และมีมิติมากขึ้น ซึ่งคาดว่าเทรนด์นี้จะยังคงอยู่ไปอีก 5 ถึง 10 ปี
- 6) Connect to Disconnect คือ การเปิดโลกใบใหม่ ปิดโลกใบเดิม โดยปัจจุบันนักท่องเที่ยวต้องการเปิดประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้หลีกเลี่ยง ความวุ่นวายในโลกใบเดิมที่เต็มไปด้วยความวุ่นวายจากอินเทอร์เน็ต และโซเชียลมีเดียต่างๆ เพียงชั่วขณะ จึงทำให้มีรีสอร์ตหรือที่พักมากมาย ตั้งกฎห้ามผู้เข้าพักใช้มือถือ หรือ การเดินไม่ใส่รองเท้าเพื่อที่จะได้สัมผัส เชื่อมต่อกับตัวเอง ธรรมชาติ คนท้องถิ่นและกิจกรรมท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่
- 7) Senior Slow and Safety หมายถึงการท่องเที่ยวแบบช้าๆ แต่ชัวร์ จากที่คนมีอายุยืนและสุขภาพดีขึ้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวอายุมาก ซึ่งคนกลุ่มนี้จะไม่ชอบการท่องเที่ยวที่เร่งรีบ แต่เป็น

การท่องเที่ยวที่ค่อยๆ ซึมซับ และเน้นความปลอดภัยของที่พัก การเดินทาง และอาหารการกิน ซึ่งประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เช่นกัน

- 8) I'm Insta-First คือ การเที่ยวให้ได้รูปนักท่องเที่ยวยุคเทคโนโลยี โดยเป็นการเน้นการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตตลอดเวลาระหว่างการท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มต้องการที่จะถ่ายทอดประสบการณ์แปลกใหม่ แก่โลกโซเชียลเป็นกลุ่มแรกๆ
- 9) Call me Glocal โดยคำว่า Glocal มาจากคำว่า Global + Local หมายถึง การรวมคำระหว่างชาวโลกและชาวบ้าน นอกจากการท่องเที่ยวแบบบ้านๆ จะกลายเป็นของหรูหราแล้ว ท่องเที่ยวรูปแบบนี้ ยังกลายเป็นเทรนด์หลัก เช่น ทัวร์ซีจอร์เจียโดยไกด์ ซึ่งเป็นคนจากท้องถิ่น ซึ่งเป็นการรวมเทรนด์โลกที่ชอบจอร์เจีย เข้ากับคนนำซีจอร์เจียที่เป็นคนท้องถิ่น หรือการนำวิ่งโดยคนท้องถิ่นเป็นต้น ซึ่งเทรนด์นี้อาจช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รูปบางรูปเพื่อลงโซเชียลมีเดีย
- 10) Cheapest is still count เป็นรูปแบบที่เน้นค้ำถั่วที่ว่า ของถูกขายได้เสมอ ซึ่งสุดท้ายแม้แนวโน้มการท่องเที่ยวต่างๆ จะมุ่งเน้นไปที่การสร้างคุณค่ามากขึ้น แต่ก็ยังพบว่า มีนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่ยังคงให้ความสำคัญต่อการสร้างประสบการณ์จากการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญต่อที่พักที่ราคาถูก ซึ่งสังเกตได้จากเว็บไซต์ การจองตั๋วเครื่องบิน และโรงแรมการมีราคาที่ถูกลงยังคงเป็นที่นิยมอยู่เสมอ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการด้านนี้ ต้องทำการตัดสินใจเอาว่าจะยังคงต้องการทำกำไรจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้หรือไม่

เนื่องจากปัจจุบันนวัตกรรมได้มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ก็ตาม นวัตกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมอื่นๆ อาทิ นวัตกรรมคมนาคมขนส่งได้ก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การท่องเที่ยวโดยรถไฟ รถยนต์ และเครื่องบิน โดยเฉพาะนวัตกรรมสายการบินต้นทุนต่ำได้เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระดับกลางสามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยเครื่องบินไปยังต่างประเทศได้มากยิ่งขึ้น และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบพาณิชย์ทางการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยการลดบทบาทของผู้ค้าคนกลาง เช่น บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น และได้เพิ่มอำนาจในการซื้อขายรายการท่องเที่ยวหรือบริการที่เกี่ยวข้องให้กับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติได้อธิบาย รูปแบบของนวัตกรรมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3 ประเด็น ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และบริการ

หมายถึง นวัตกรรมที่นำมาใช้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งที่เป็นสินค้าและบริการ เพื่อส่งต่อคุณค่าต่อผู้ใช้หรือผู้รับบริการ และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า รวมไปถึงเป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้ผู้ซื้อ ทำให้ผู้ซื้อหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจมากขึ้น เช่น สินค้าของฝากที่มีความแปลกใหม่ มีความสร้างสรรค์ มีความแสดงถึงความเป็นท้องถิ่น มีการจัดรูปแบบทัวร์เชิงสร้างสรรค์ รูปแบบทัวร์

เฉพาะกลุ่ม การเลือกใช้หุ่นยนต์ในการบริการนักท่องเที่ยว การประยุกต์ใช้ Big Data มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ

2) นวัตกรรมด้านกระบวนการและบริหารองค์กร

หมายถึง นวัตกรรมที่นำมาใช้เพื่อสร้างสรรค์ ปรับปรุง พัฒนาให้กระบวนการ รวมถึงการบริหารจัดการในองค์กรของผู้ให้บริการหรือผู้ผลิตสินค้าต่างๆ มีประสิทธิภาพ เช่น การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิตเพื่อให้เกิดสินค้า หรือบริการที่มีคุณภาพ หรือ การลดผลกระทบต่อชุมชน การเลือกใช้อุปกรณ์หรือระบบอัตโนมัติที่ทำให้บริการมีความรวดเร็วได้มาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีสีเขียว รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายในกลุ่มธุรกิจเพื่อลดต้นทุนการบริการ

3) นวัตกรรมด้านการสื่อสารและการตลาด

หมายถึง นวัตกรรมที่นำมาใช้เพื่อการสื่อสาร และการทำตลาดระหว่างผู้ให้กับผู้รับบริการ หรือผู้ผลิตกับผู้ซื้อ/ผู้ซื้อสินค้า ซึ่งนำไปสู่กระบวนการให้บริการหรือตกลงซื้อขาย ซึ่งรวมไปถึงการได้ข้อมูลตอบกลับภายหลังการรับบริการ การใช้ Social Media ในการเข้าถึงและการบอกต่อข้อมูล การพัฒนา Digital Marketing การพัฒนาระบบ Loyalty Program และการอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสารและการแปลภาษาให้กับผู้รับบริการหรือผู้ผลิตกับผู้ซื้อ/ผู้ซื้อสินค้า

2.8 มาตรฐานการเดินทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกำลังเป็นที่นิยมของกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยว และกำลังได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐ และเนื่องจากมีประเด็นเกี่ยวกับความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขึ้นมากมาย จึงได้มีการกำหนด หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน Global Sustainable Tourism Council เป็นข้อตกลงกันระหว่างองค์กรธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลัก 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อนำเสนอการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวอย่างมีระบบ และรักษาสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเพิ่มผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจให้กับเจ้าของชุมชน และลดผลกระทบในเชิงลบ
3. เพื่อประโยชน์สูงสุดที่ชุมชนพึงได้รับ ตลอดจนผู้มาเยือน และเพื่อประโยชน์เชิงมรดกทางวัฒนธรรม และเพื่อลดผลกระทบทางลบที่จะเกิดขึ้น
4. เพื่อประโยชน์สูงสุดทางสิ่งแวดล้อม และลดผลกระทบเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้น

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ได้กล่าวมาข้างต้นได้รับการดำเนินการ กำกับดูแลภายใต้ Global Sustainable Tourism Council (GSTC) โดยองค์กรธุรกิจการท่องเที่ยวมีความคาดหวังจากนำไปใช้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. เพื่อเป็นข้อมูลแนะนำผู้บริโภค หรือนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่ และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลทั่วไปทราบ
4. เพื่อรับรองโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นให้มีความเหมาะสมกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
5. เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งในส่วนภาครัฐ และเอกชน
6. เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่จัดการศึกษา และฝึกอบรม เช่น โรงเรียน โรงแรม และมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2.9 ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 แนวความคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนวความคิดนี้ เริ่มพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1987 จาก Agenda 21 ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการ หรือแผนแม่บทของโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่เกิดขึ้นจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (The UN Conference on Environment and Development) ที่เมืองรีโอเดจาเนโร (Rio de Janeiro) ประเทศบราซิล (Brazil) และแผนการดำเนินงานของโจฮันเนสเบิร์ก

จากการประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (The World Summit on Sustainable Development) ที่นครโจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg) สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (South Africa) โดยสรุปคือ การพัฒนาอย่างยั่งยืนประกอบด้วย 3 หลัก (Pillars) ได้แก่ หลักเศรษฐกิจ หลักสังคม และหลักสิ่งแวดล้อม

คำจำกัดความของ “การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ตระหนักถึงความต้องการของผู้มาเยือน หรือนักท่องเที่ยว ธุรกิจอุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และเจ้าของพื้นที่ เป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และความร่วมมือจากหลายภาคส่วน

2.9.2 ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมในภาคบริการที่มีลักษณะเฉพาะของธุรกิจแตกต่างไปจากธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ กล่าวคือ เป็นบริการที่ไม่สามารถจับต้องได้ ไม่สามารถจัดส่งบริการท่องเที่ยวให้กับลูกค้าได้เหมือนสินค้าทั่วไป ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวต้องเดินทางมารับบริการท่องเที่ยวนั้นด้วยตนเอง ณ แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ทั้งนี้ องค์ประกอบของการให้บริการด้านการท่องเที่ยวมีความหลากหลายประกอบด้วย การดำเนินการร่วมกันของหลายฝ่ายซึ่งต่างมีความเป็นอิสระต่อกัน ทำให้ยากต่อการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการบริการ การจัดการโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญและจำเป็นเพื่อให้การบริหารจัดการ

ขั้นตอนต่างๆในการให้บริการท่องเที่ยวเกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งในแง่ของต้นทุน เวลา และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ด้านแนวคิดเรื่องโซ่อุปทานการท่องเที่ยวยังถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ โดย Zhang et al. (2009) ได้ให้คำนิยามว่า โซ่อุปทานการท่องเที่ยว หมายถึง เครือข่ายขององค์กรด้านการท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในสร้างสรรค์กิจกรรมและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวจนกระทั่งมีการส่งมอบบริการนั้นให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจโดยรวมสูงสุดจากการเดินทางท่องเที่ยวในหนึ่งเส้นทาง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถทำงานสอดประสานกัน (Collaboration) ได้อย่างลงตัว เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น โซ่อุปทานการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวคิดที่ครอบคลุมถึงหลายฝ่ายไม่ได้เป็นแค่เพียงสิ่งที นักท่องเที่ยวสัมผัสกับผู้ให้บริการเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ดังนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีโซ่อุปทานแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นๆ ด้วยสาเหตุหลายประการ

(1) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่สามารถผลิตสินค้าหรือบริการ (Tourism Supply) ขึ้นมาเพียงลำพังได้ (Jafari, 1974; Zhang and Murphy, 2009) ผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของทั้งสินค้าและบริการเข้าด้วยกัน

(2) อุปสงค์หรือความต้องการของนักท่องเที่ยว (Tourism Demand) ได้รับการยอมรับว่ามีความซับซ้อนสูง (Sigala, 2008; Lafferty and Fossen, 2001) โดยขึ้นอยู่กับสภาวะอารมณ์ของนักท่องเที่ยว ที่มีความอ่อนไหวและมีความแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา ทำให้การคาดการณ์อุปสงค์ทำได้ยาก การบริหารจัดการโซ่อุปทานจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้การบริหารจัดการโซ่อุปทานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) โซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรมมีรูปแบบ (Pattern) คือ สินค้าถูกเคลื่อนย้ายจากแหล่งผลิต อันได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ไปยังศูนย์กระจายสินค้า ศูนย์ค้าส่ง ค้าปลีก เพื่อส่งต่อไปยังตลาด อันได้แก่ ผู้บริโภคในลำดับสุดท้าย (Ends User) แต่สำหรับโซ่อุปทานการท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างออกไป กล่าวคือ นักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้บริโภคลำดับสุดท้าย (Ends User) จะเคลื่อนที่เข้ามาหาสินค้าและบริการเอง เช่น แหล่งท่องเที่ยวไม่สามารถเคลื่อนที่ไปหานักท่องเที่ยวได้ แต่นักท่องเที่ยวจะเป็นผู้ที่เคลื่อนที่เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวเอง ดังนั้น โซ่อุปทานการท่องเที่ยวจึงไม่ใช่การขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตไปสู่ตลาด แต่เป็นการขนส่งตลาดเข้ามายังแหล่งผลิตแทน

(4) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการ ที่มีคนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม ดังนั้น โซ่อุปทานการท่องเที่ยวจึงมีข้อจำกัดเรื่องคนเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งคนเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาหลายด้านตามมา อันได้แก่ ปัญหาการเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ปัญหาการเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาลระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ปัญหาการทะเลาะเบาะแว้งระหว่าง

นักท่องเที่ยว ปัญหาการขาดทักษะในการทำงานส่งผลต่อการให้บริการ ฯลฯ ปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในโซ่อุปทานที่ทำได้ยากยิ่งขึ้น

2.9.3 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Butler (1993) ได้นิยาม การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้ว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่สามารถดำรงคุณค่า หรือประโยชน์ของพื้นที่ท่องเที่ยวได้ยาวนานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ

1. เป็นการจัดการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศนั้นๆ
2. เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่สร้างความรู้และให้ความรู้
3. เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่ประชาชนในท้องถิ่นมีบทบาท มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมจัดทำและร่วมได้รับผลประโยชน์อย่างเสมอภาค

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) ยังถือเป็นการท่องเที่ยวที่มีลักษณะของความยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น แต่ก็สามารถรักษาสภาพแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงอยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด ดังนั้นหากจะให้ค่านิยมกับการท่องเที่ยวสีเขียว จึงสามารถใช้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาอธิบายได้ ดังเช่นสมาคมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนานาชาติ หรือ The International Ecotourism Society (TIES, 1990) ที่นำเสนอความหมายของคำว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ว่าเป็นการเดินทางที่มีความรับผิดชอบต่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังระบุถึงหลักคิดเบื้องต้น เพื่อระบุว่า การท่องเที่ยวเช่นใดที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นั่นก็คือ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด สร้างการตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและการแสดงความเคารพและตระหนักในวัฒนธรรม ให้ประสบการณ์ที่เป็นบวกทั้งกับผู้มาเยือนและบุคคลท้องถิ่น ให้ผลประโยชน์ด้านการเงินโดยตรงกับการอนุรักษ์ ให้ผลประโยชน์ด้านการเงินและให้อำนาจการบริหารกับบุคคลในท้องถิ่น การท่องเที่ยวสีเขียวนี้ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่เพียงแนวคิดการท่องเที่ยวที่จะต้องผจญภัยในป่าเขาเท่านั้น แต่สามารถเกิดขึ้นได้ในการเขตตัวเมือง ดังเช่นคำจำกัดความการท่องเที่ยวสีเขียว โดยประยุกต์มาจากคำนิยามที่ถูกระบุโดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) ว่า การท่องเที่ยวสีเขียวคือการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม สร้างความอยู่รอด (Vitality) ให้กับชุมชน อ่อนไหวต่อวัฒนธรรม และ เต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์ (experiential richness) กลายมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นแบบได้ในที่สุด

สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้ความสำคัญในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศทั่วโลก 7 Greens “ท่องเที่ยวสดใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” คือ แนวคิดที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้โครงการปฏิญญาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ซึ่งแนวคิด 7 ประการ เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีรายละเอียด ดังนี้

Green Heart   เกี่ยวข้องกับจิตใจ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีทัศนคติความรู้สึกรักใคร่ การรับรู้และตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อนที่มีต่อการท่องเที่ยว พร้อมมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยความรู้ความเข้าใจ และวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม

Green Logistics   เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ เลือกใช้ (พาหนะ) พลังงานสะอาด หมายถึง วิธีการเดินทางและรูปแบบการให้บริการในระบบการคมนาคม หรือการขนส่งทางการท่องเที่ยว จากแหล่งพำนัก/อาศัย ไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่เน้นการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

Green Attraction   จัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความยั่งยืน หมายถึง การที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการตามกรอบนโยบายและการดำเนินงานในทิศทางของ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความระมัดระวัง หรือมีปณิธาน (Commitment) อย่างชัดเจนในการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างถูกวิธี

Green Activity   เลือกกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง กิจกรรมท่องเที่ยวที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลิน หรือสนุกสนาน ให้โอกาสในการเรียนรู้และ เพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว โดยส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

Green Community   เที่ยวอย่างรู้ค่า รักษาเอกลักษณ์ชุมชน หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวชุมชนทั้งในเมืองและ ชนบท ที่มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ในทิศทางที่ยั่งยืน พร้อมมีการดำเนินงานที่ เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตอันเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน

Green Service   จัดการธุรกิจ ตระหนักคิด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง รูปแบบการให้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวแขนงต่างๆ ที่สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ด้วยมาตรฐานคุณภาพที่ดีควบคู่ไปกับการมีปณิธานและการดำเนินการรักษาสิ่งแวดล้อม พร้อม ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการให้บริการต่างๆ

Green Plus   จิตอาสา พาโลกสดใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดผลสำคัญ 2 ประการ หมายถึง การแสดงออกของบุคคล กลุ่มบุคคลและองค์กรในการสนับสนุนร่างกาย หรือ

สติปัญญา หรือบริจาคทุนทรัพย์ เพื่อร่วมมือดำเนินการในการปกป้องรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของ แหล่งท่องเที่ยว หรือกิจกรรมที่ช่วยลดภัยคุกคามอันเกิดจากภาวะโลกร้อน

ทั้งนี้ การลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เป็นแนวคิดที่พยายามให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน ทั้งผู้ที่มีบทบาทในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง สื่อมวลชน รวมถึงประชาชนทั่วไป อันเชื่อว่าจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงระดับทัศนคติ และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวสีเขียว หมายถึง การท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับแหล่งธรรมชาติและ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีความรับผิดชอบต่อและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตลอดจนวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้น โดยสามารถ สร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับคนท้องถิ่นได้ด้วยในโลกของการแข่งขันที่ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของ ผลิตภัณฑ์ และการบริการ การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) และการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) อาจเป็นคำตอบสำหรับการท่องเที่ยวทางเลือกให้กับประเทศไทยได้ในระยะยาว

2.9.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

นอกเหนือจากตัวสินค้าและบริการแล้ว สารสนเทศก็ถือเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ที่สามารถใช้ ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการช่วยในการตัดสินใจในการเลือกรับบริการหรือสินค้าของลูกค้า ยิ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีหลายองค์กรที่ได้ใช้ เทคโนโลยีต่างๆเป็นช่องทางในการนำเสนอสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ การจัดจำหน่าย และการสร้างความ ได้เปรียบในการแข่งขัน ปัจจุบันการทำธุรกรรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมี นัยสำคัญ ทั้งนี้เป็นผลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นเครื่องมือ เช่น การขนส่ง ที่ พักอาศัย แหล่งท่องเที่ยว (รศ.ดร.อนงค์นาฏ และคณะ, 2556) เช่นเดียวกับการเติบโตของเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร การ เข้าถึงลูกค้า การจ้างงาน การนำเสนอสินค้าและบริการ

ดังนั้น การที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมพื้นที่ในหลาย ประเทศนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.9.5 พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

จากการทบทวนทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์ (สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ , 2555) หนึ่งในทิศทางในการพัฒนากลุ่มจังหวัดนั้น คือสร้างมูลค่า (Value Creation) การท่องเที่ยวและ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ของกลุ่มจังหวัด โดยการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้เป็นเอกลักษณ์และเป็นที่

รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติ เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดและกลุ่มจังหวัดรวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐานการท่องเที่ยวด้านที่พัก อาหาร การเดินทาง และความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาเพื่อสร้างคุณค่าของ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

2.9.6 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2559-2560

กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2559-2560 ซึ่งมียุทธศาสตร์หลัก 3 ประการ ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่

1. ปรับภาพลักษณ์ประเทศไทยในได้แบรนด์ Amazing Thailand (Rebranding) ยกระดับตำแหน่งทางการตลาด (Positioning) จากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและคุ้มค่า (Variety and Value for Money Destination) สู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ (Quality Leisure Destination)
2. ปรับโครงสร้างตลาด (Market Restructuring) โดยขยายฐานนักท่องเที่ยวกลุ่ม High Value ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยว และมีรายได้ของรายได้เกิดจากการเติบโตของการใช้จ่ายมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว
3. ปรับสมดุลระหว่างอุปสงค์อุปทาน (Rebalancing) ให้เกิดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน มุ่งการกระจายจังหวัดท่องเที่ยว และการกระจายรายได้สู่จังหวัดท่องเที่ยวศักยภาพรอง สร้างโอกาสให้ประชาชนไทยได้เดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ ในความเป็นไทย ตลอดจนเกิดความผูกพันในครอบครัวและหมู่คณะ อันจะเป็นการสร้างรากฐานอันเข้มแข็งของสังคม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสินค้าและบริการ

1. กลยุทธ์การพัฒนาเชิงพื้นที่กลยุทธ์นี้เป็นการพัฒนาเตรียมความพร้อมเชิงพื้นที่ในการ รองรับนักท่องเที่ยว เน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพและขีดความสามารถ
2. กลยุทธ์การพัฒนารายสาขา โดยประเด็นกลยุทธ์การพัฒนารายสาขา จะมุ่งเน้นการพัฒนา สินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพในการไปลงทุนในต่างประเทศด้วย และสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว
3. กลยุทธ์พัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เป้าหมายหลักของกลยุทธ์นี้ คือ เร่งพัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ผ่านมาตรการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

4. กลยุทธ์พัฒนาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์นี้มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และสามารถส่งผล

5. กลยุทธ์พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว กลยุทธ์นี้เน้นการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน ให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก รวดเร็ว มีความปลอดภัยในการเดินทางและการบริการการขนส่งสาธารณะ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขยายความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศภายในประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการการท่องเที่ยว

1. กลยุทธ์บูรณาการการทำงานผ่านกลไกการขับเคลื่อนทั้งระบบ มุ่งเน้นให้มีการบูรณาการ การทำงานผ่านกลไกการขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ ระดับท้องถิ่น รวมถึงกลไกการขับเคลื่อน งานในแต่ละเรื่องที่สำคัญ (Issue Based) มีการบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งกลไก การทำงาน กลไกการสนับสนุนงบประมาณ การพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและปัจจัยที่ช่วยสนับสนุน

2. กลยุทธ์พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ กลยุทธ์นี้มุ่งเน้น การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ เพื่อให้บุคลากรด้านการท่องเที่ยวภาครัฐ ให้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พัฒนาผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ ด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐานและจรรยาบรรณ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Center) โดยการนำเทคโนโลยีการจับเก็บ ออกแบบและกลั่นกรองข้อมูลสร้างระบบ การบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวของไทย

2.10 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือ

2.10.1 ทฤษฎีความร่วมมือของวิสาหกิจในเครือข่าย (Collaborative Network Theory)

ทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า การที่วิสาหกิจจะมีผลการดำเนินการที่ดีขึ้นนั้นจำเป็นที่จะต้องสร้างความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจในเครือข่ายธุรกิจซึ่งเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ความร่วมมือภายในเครือข่ายเดียวกัน นี้จะสร้างผลทั้งทางเศรษฐกิจและผลทางด้านความสัมพันธ์ระยะยาว เช่น ความร่วมมือ (Collaboration) และการช่วยเหลือกันทางธุรกิจ (Business supports) ทฤษฎีนี้มีสมมติฐานว่าการพัฒนาผลการดำเนินงานขององค์กร (Firm performance) นั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานขององค์กรเอง อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องเช่นกัน ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรนี้เองที่มีผลต่อการพัฒนาผลการดำเนินงานที่เกิดจากหลายปัจจัย เช่น ความสัมพันธ์ร่วมระหว่างองค์กร เป็นต้น (Nyaga et al., 2010; Piboonrunroj, 2013)

2.10.2 ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางความสัมพันธ์ (Relational Exchange Theory: RET)

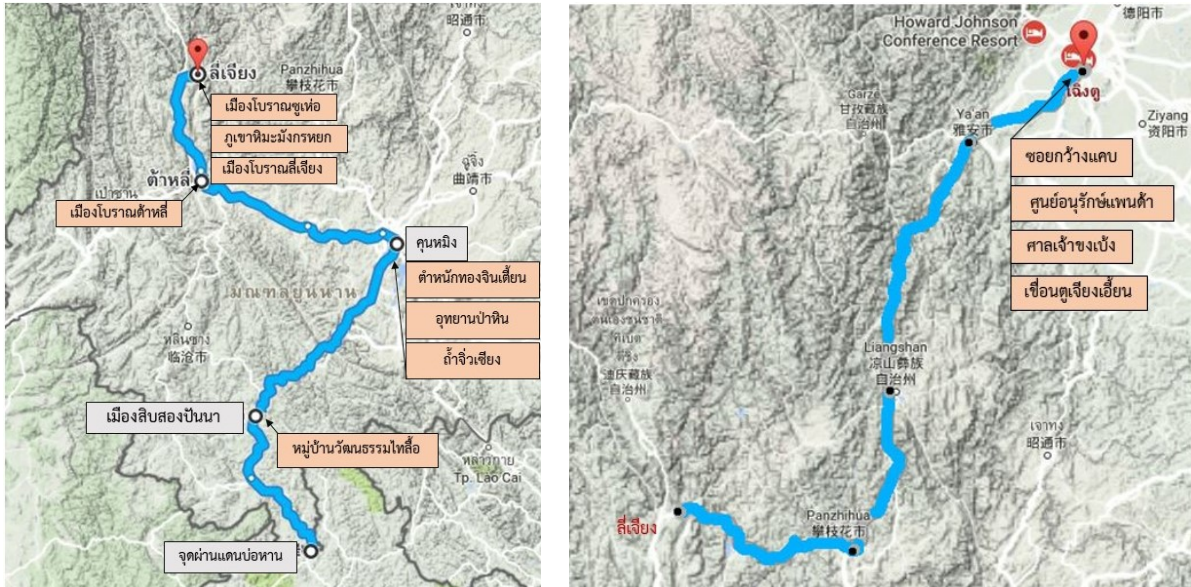
Shemwell et al. (1994). กล่าวไว้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ นั้น แต่ละองค์กร หรือ วิชาหกิจจะมีขั้นตอนในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมสร้างความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะคำนึงถึงประโยชน์และต้นทุนที่จะได้รับการแลกเปลี่ยนหรือการติดต่อดังกล่าวโดยปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้การตัดสินใจการประสานงานแลกเปลี่ยนนั้นเป็นไปโดยสะดวกมากขึ้นนั้น คือ การสร้างต้นทุนในความสัมพันธ์ระหว่างวิชาหกิจหรือองค์กรต่าง ๆ เช่น ความเชื่อใจ (Trust) หรือการตกลงใจร่วมมือในระยะยาว (Commitment)

ซึ่งจากการทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและการสร้างความร่วมมือ พบว่าการอธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจ (Economic-based relationship) และ ความสัมพันธ์เชิงสังคม (Social-based relationship) โดยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีพื้นฐานจากเป้าหมายของหน่วยธุรกิจคือ การแสวงหากำไรสูงสุด (Profit maximisation) ทำให้องค์กรแสวงหาการเพิ่มกำไร และ วิธีหนึ่งคือการ สร้างความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ 2 ประการหลัก คือ (1) การเพิ่มรายได้ การเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด และ การขยายช่องทางกรตลาด เป็นต้น (2) การลดต้นทุน ผ่านการใช้ปัจจัยการผลิต ร่วม ผ่านการสั่งปัจจัยร่วมกันเพื่อลดต้นทุนคงที่ (Fixed cost) หรือ การสร้างพันธมิตร (Alliance) ซึ่งการ กระทำดังกล่าว สามารถสร้างความประหยัดจากขนาด (Economy of scale) การประหยัดจากขอบเขต (Economy of scope)

อย่างไรก็ตามการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนเชิง เศรษฐกิจ และเชิงสังคมโดยทางสังคมนั้นความถึงปัจจัยในเชิงบุคคล เช่น ความเชื่อใจในระดับองค์กร และ ในระดับบุคคล รวมทั้งความมุ่งมั่นผ่านทางนโยบายขององค์กร

2.11 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ทางกายภาพบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ทางกายภาพ และการสัมภาษณ์จากการลงพื้นที่ ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องของกิจกรรมในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์จากภาพรวมของพื้นที่ในแต่ละประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพ 12 เส้นทางกลางพื้นที่สาธารณรัฐประชาชนจีน

2.11.1 สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีประชากร และขนาดพื้นที่มากที่สุดในโลก โดยมีประชากรทั้งหมดประมาณ 1,374,620,000 คน โดยไม่นับรวมเขตบริหารพิเศษ ฮองกง มาเก๊า และไต้หวัน มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร สาธารณรัฐประชาชนจีนตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกของทวีปเอเชีย โดยรอบมีพื้นที่ติดกับ 15 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือ, รัสเซีย, มองโกเลีย, คาซัคสถาน, เคอร์กิสถาน, ทาจิกิสถาน, อัฟกานิสถาน, ปากีสถาน, อินเดีย, เนปาล, สิกขิม, ภูฏาน, พม่า, ลาว และเวียดนาม มีแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำฮวงโห (แม่น้ำเหลือง), แม่น้ำแยงซีเกียง และแม่น้ำจูเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์ แต่มีการเปิดเสรีทางการค้า สาธารณรัฐประชาชนจีนแบ่งออกเป็น 23 มณฑล ซึ่งในงานวิจัยนี้ ดำเนินการวิเคราะห์บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยการลงพื้นที่ภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ทางแผนงานวิจัยได้ทำการลงพื้นที่ 2 มณฑล ได้แก่ มณฑลยูนนาน และมณฑลเสฉวน ซึ่งมีลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ ดังต่อไปนี้

ภาพ 13 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ สาธารณะรัฐประชาชนจีน
ที่มา: เว็บไซต์ Hiddenchina.net

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2559 มีการเติบโตของ GDP มีมูลค่า 74.4 ล้านล้านหยวน (10.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.7 เมื่อเทียบกับปี 2558 หากแบ่งตามภาคธุรกิจ เมื่อเทียบกับปี 2558 ภาคการเกษตรมีมูลค่าเท่ากับ 6.4 ล้านล้านหยวน (9.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่า 29.6 ล้านล้านหยวน (4.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 และภาคบริการมีมูลค่า 38.4 ล้านล้านหยวน (5.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 จากการเติบโตของเศรษฐกิจของจีนส่งผลให้ประชาชนมีกำลังซื้อที่สูงขึ้น ผลการสำรวจในปี 2559 พบว่ารายได้เฉลี่ยของประชากรจีนอยู่ที่ 23,821 หยวน (3,434 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 โดยผลสำรวจรายได้เฉลี่ยของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองอยู่ที่ 33,616 หยวน (4,845 ดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 และรายได้เฉลี่ยของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทอยู่ที่ 12,363 หยวน (1,782 ดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2

ตาราง 1 สรุปข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจจีนประจำปี 2559

GDP	USD 10.7 ล้านล้าน +6.7 %
สกุลเงิน	RMB (หยวน) 6.9370 หยวน ต่อ 1 USD (อัตราแลกเปลี่ยนวันที่ 30 ธ.ค. 2559)
GDP per Capita	USD 7,787

CPI	+2.0 %
PPI	-1.4 %
มูลค่าอุตสาหกรรมปฐมภูมิ	USD 9.2 แสนล้าน +3.3 %
มูลค่าอุตสาหกรรมหัตถกรรม	USD 4.3 แสนล้าน +6.1 %
มูลค่าอุตสาหกรรมเคมี	USD 5.5 แสนล้าน +7.8 %
มูลค่าการค้ากับต่างประเทศ	USD 3.5 ล้านล้าน -0.9 %
มูลค่านำเข้า / ส่งออก	นำเข้า USD 1.5 ล้านล้าน +0.6 % ส่งออก USD 2 ล้านล้าน -2 %
รายได้ประชากร ต่อหัว	เฉลี่ย RMB 23,821 (หรือUSD 3,434)+6.3 % เขตเมือง RMB 33,616 (หรือUSD 4,845)+5.6 % เขตชนบท RMB 12,363 (หรือUSD 1,782)+6.2 %
มูลค่าการลงทุน	เงินลงทุนในต่างประเทศ (ODI) USD 1.7 แสนล้าน +44.1% ต่างชาติลงทุนในจีน (FDI) USD 1.2 แสน ล้าน +4.1% วิสาหกิจต่างประเทศจัดตั้งขึ้นใหม่ 27,900 ราย

1) มณฑลเสฉวน

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจีน มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสูง และภูเขาสูงลาดลงจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออกของมณฑล โดยมีพื้นที่ทั้งหมด 485,000 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 5 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีประชากรประมาณ 82 ล้านคน (ข้อมูลปี 2559) มากเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวฮั่นคิดเป็นร้อยละ 93.90 และชนกลุ่มน้อยอีกร้อยละ 6.10 มณฑลเสฉวนมีนครเฉิงตูเป็นเมืองเอก มีประชากรอยู่ราว 14 ล้านคน สภาพอากาศค่อนข้างเย็นมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 29 องศาเซลเซียส และในฤดูหนาวอยู่ที่ 3 – 6 องศาเซลเซียส

ทรัพยากรสำคัญ

มณฑลเสฉวนเป็นมณฑลที่เป็นอยู่ข้างน้ำของประเทศมาตั้งแต่อดีต ซึ่งมีพื้นที่การเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ มีสินค้าหลักประกอบไปด้วย อ้อย มันฝรั่ง พืช ข้าวเจ้า ข้าวโพด และนอกจากนั้นมณฑลเสฉวนยังเป็นเมืองที่มีแร่ธาตุอยู่มากกว่า 130 ชนิด ซึ่งที่พบมากที่สุด คือแร่ไททาเนียม (Titanium) พบในพื้นที่มณฑลเสฉวนมากที่สุดในโลก แร่แวนเดียม (Vanadium) มากเป็นอันดับ 3 ของโลก และในปัจจุบันพบว่าทางมณฑลเสฉวนได้พัฒนาสายพันธุ์สบู่ดำให้สามารถผลิตเมล็ดที่สามารถให้น้ำมันมากถึงร้อยละ 65 ได้อีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจมณฑลเสฉวนมีการขยายตัวเติบโตขึ้นในทิศทางบวก โดยภาพรวมในปี 2560 GDP ของมณฑลเสฉวนขยายตัวที่ร้อยละ 8.1 เติบโตขึ้นเป็นอันดับ 6 ของจีน มีมูลค่า GDP 3,698,020 ล้านหยวน หรือประมาณ 576,356 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตาราง 2 ภาพรวมเศรษฐกิจของมณฑลเสฉวน

ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	มณฑลเสฉวน	หน่วย
GDP	3,698,020	ล้านหยวน
มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ	71,785	ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่าส่งออก	39,564	
- มูลค่านำเข้า	32,221	
มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	3,209,730	ล้านหยวน
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI-อัตราเงินเฟ้อ)	1.4	ร้อยละ

2) มณฑลยูนนาน

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจีน มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูงถึงร้อยละ 93 และมีพื้นที่ทำการเพาะปลูกเพียงร้อยละ 7 ของพื้นที่ในมณฑลทั้งหมด ซึ่งมีพื้นที่ทั้งสิ้น 394,000 ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ 47 ล้านคน ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวฮั่น และมีชนกลุ่มน้อยอีกราว 25 ชนชาติ จึงถูกจัดให้เป็นมณฑลที่มีความหลากหลายของชนชาติมากที่สุดในสาธารณรัฐประชาชนจีน สภาพอากาศของมณฑลยูนนานค่อนข้างเย็นสบาย คือไม่ได้มีสภาพอากาศที่ร้อนจัดในฤดูร้อน และหนาวจัดในฤดูหนาว มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีอยู่ที่ 15 – 18 องศาเซลเซียส

ทรัพยากรสำคัญ

มณฑลยูนนานได้รับสมญานามว่า “อาณาจักรแห่งพันธุ์ไม้” และ “อาณาจักรแห่งสัตว์” เนื่องจากที่ทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ทั้งพันธุ์ไม้ และสัตว์นานาชนิด ทำให้มณฑลยูนนานสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานธรรมชาติได้สูง สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานน้ำได้ถึง 100 ล้านกิโลวัตต์ นอกจากนี้มณฑลยูนนานยังเป็นแหล่งแร่ธาตุที่สำคัญหลากหลายชนิด ได้แก่ ตะกั่ว สังกะสี ดีบุก เหล็ก และเหล็กกล้า ฟอสฟอรัส ถ่านหิน ทองแดง ทางด้านการเกษตรมณฑลยูนนานมีผลิตผลที่สำคัญ ได้แก่ ยาสูบ ชา กาแฟ ดอกไม้ วอลนัท ยางพารา อ้อย สับปะรด สมุนไพร และเห็ดป่า อีกทั้งยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจมณฑลยูนนานมีการขยายตัวเติบโตขึ้นในทิศทางบวก โดยภาพรวมในปี 2560 GDP ของมณฑลยูนนานขยายตัวที่ร้อยละ 9.5 เติบโตขึ้นเป็นอันดับ 3 ของจีน มีมูลค่า GDP รวม 1,653,134 ล้านหยวน หรือประมาณ 252,997 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตาราง 3 ภาพรวมเศรษฐกิจของมณฑลยูนนาน

ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	มณฑลยูนนาน	หน่วย
GDP	1,653,134	ล้านหยวน
มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ	23,394	ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่าส่งออก	11,430	
- มูลค่านำเข้า	11,964	
มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	1,847,489	ล้านหยวน
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI-อัตราเงินเฟ้อ)	0.9	ร้อยละ

2.11.2 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภาพ 14 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: เว็บไซต์ commons.wikimedia.org

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว เป็นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งไม่มีทางออกสู่ทะเล เนื่องจากตลอดแนวชายเขตของประเทศล้อมรอบด้วยประเทศเพื่อนบ้านจำนวน 5 ประเทศ โดยมีพรมแดนติดต่อกับจีนทางทิศเหนือ ติดต่อกับพม่าทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ติดต่อกับเวียดนามทางทิศตะวันออก ติดต่อกับกัมพูชาทางทิศใต้ และติดต่อกับประเทศไทยทางทิศตะวันตก กั้นด้วยแม่น้ำโขงเป็นบางช่วง สปป.ลาว มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 237,000 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ ภูเขาสูง ที่สูงกว่า 1,500 เมตร ขึ้นไป หนือระดับน้ำทะเล ที่ราบสูง และที่ราบลุ่ม พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน มีแม่น้ำสำคัญหลายสาย อาทิเช่น น้ำคาน น้ำงึม น้ำซัน น้ำแบง แม่น้ำทา แม่น้ำเซกอง แม่น้ำกะดิง และแม่น้ำที่สำคัญที่สุดของ สปป.ลาว คือแม่น้ำโขง หรือที่คนลาวเรียกกันว่า แม่น้ำของ เป็นต้น ซึ่งใช้ประโยชน์ทั้งในด้านเกษตรกรรม การประมง การผลิตพลังงานไฟฟ้า การคมนาคมจากลาวเหนือไปจนถึงลาวใต้ และการใช้เป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศลาวกับประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 6.85 ล้านคน (ข้อมูลปี 2560) โดยแบ่งเขตการปกครองเป็น 17 แขวง ได้แก่ พงสาลี หลวงน้ำทา บ่อแก้ว หัวพัน หลวงพระบาง เชียงขวาง อุดมไซ ไชยะบูลี เวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน สะหวันนะเขต สาละวัน จำปาสัก เซกอง อັดตะปือ ไชยสมบูรณ และ 1 นครหลวง คือ นครหลวงเวียงจันทน์ มีทรัพยากรที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ แหลงน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า ยิปซัม ดิบุก ลิกไนต์ ทองคำ อัญมณี เหล็ก ถ่านหิน ข้าว ข้าวโพด โดยมีสินแร่ ไฟฟ้า ทองคำ เศษโลหะ ไม้ซุง ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ ทางแผนงานวิจัยได้ทำการลงพื้นที่ 2 แขวง ได้แก่ แขวงหลวงน้ำทา และแขวงบ่อแก้ว ซึ่งมีลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) แขวงหลวงน้ำทา

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

แขวงหลวงน้ำทา เป็นแขวงหนึ่งของ สปป.ลาว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ ทิศเหนือติดกับประเทศจีน ทิศใต้ติดกับแขวงบ่อแก้ว ทิศตะวันออกติดกับแขวงอุดมไซ และทิศตะวันตกติดกับประเทศพม่า มีขนาดพื้นที่ประมาณ 9,300 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนและที่ลุ่มที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีประชากรราว 165,000 คน มีความหลากหลายของประชากร โดยประชากรส่วนใหญ่ของแขวงหลวงน้ำทาเป็นชาวไทลื้อ และมีชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ได้แก่ ม้ง ขมุ ไทเหนือ ไทดำ ไทแดง ไทขาว ไทยวน ไทลื้อ ละเวด ละเมด สีดา อีโก้ มูเซอ กะลอม ไทใหญ่ กระจายตัวอาศัยอยู่ในพื้นที่

ทรัพยากรสำคัญ

แขวงหลวงน้ำทา เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณ อาทิเช่น เมืองสิงห์ มีเส้นทางแนวเหนือ-ใต้ (Northern Corridor) หรือ เส้นทาง R3 ลากผ่าน ซึ่ง R3 เป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญที่เชื่อมโยง ไทย (เชียงราย) – ลาว – จีน (คุนหมิง) มีด่านสากลบ่อเต็นเป็นจุดเชื่อมต่อการค้าที่สำคัญในการเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเป็นการเชื่อมต่อกันทางบก และทางแม่น้ำโขง แขวงหลวงน้ำทามีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำนวนมาก อาทิ เมืองสิงห์ (ศูนย์กลางวัฒนธรรมไทลื้อ) วัดบ้านหลวงเมืองเชียงใจ

เรือนพญาเชกกอง พระธาตุเชียงตุง มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ อ้อย ข้าวโพด และยางพารา และมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือ ถ่านหินลิกไนต์

2) แขวงบ่อแก้ว

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

แขวงบ่อแก้ว เป็นแขวงที่มีขนาดเล็กที่สุดของ สปป.ลาว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ สปป.ลาว มีขนาดพื้นที่ประมาณ 6,196 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทางทิศเหนือติดกับแขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว ทิศใต้ติดกับอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ และอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย และทิศตะวันออกติดกับแขวงอุดมไซ สปป.ลาว และทิศตะวันตกติดกับรัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์ และอยู่ในเขตสามเหลี่ยมทองคำ ประชากรประมาณ 165,661 คน การปกครองแบ่งเป็น 5 เมือง ได้แก่ เมืองห้วยทราย เมืองต้นผึ้ง เมืองเมิง เมืองผาอุดม และเมืองปากทา

ทรัพยากรสำคัญ

แขวงบ่อแก้วมีชื่อเสียงด้านอัญมณี คือ แร่ไพฑูริที่มีสีส้มสวยงาม มีจุดผ่านแดนถาวรระหว่างเมืองห้วยทรายกับอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีจุดเชื่อมต่อที่สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 4 และมีเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่าง 3 ประเทศ ตัดผ่านคือเส้นทาง R3A ที่เชื่อมโยงระหว่างจีนตอนใต้กับลาว และไทย ช่วยให้การคมนาคมระหว่างประเทศสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แขวงบ่อแก้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิเช่น วัดจอมเขามณีรัตน์ วัดพระธาตุตากผ้าทอง วัดดอยแดง อนุสรณ์สถานไกสอน พม วิหาน ตลาดเมืองบ่อแก้ว หมู่บ้านข้าวปุ้น เป็นต้น

2.11.3 ประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 67.2 ล้านคน ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 55.4 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล และร้อยละ 44.6 อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรกฎาคม 2558) มีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบด้วย 77 จังหวัด มีขนาดพื้นที่ 513,000 ตารางกิโลเมตร มีพรมแดนติดต่อกับ 4 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และประเทศมาเลเซีย โดยพรมแดนทางทิศเหนือติดสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและราชอาณาจักรกัมพูชา ทิศใต้ติดอ่าวไทยและมาเลเซีย ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ภาพ 15 ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ ประเทศไทย

ที่มา: เว็บไซต์ uk.wikipedia.org

1) จังหวัดเชียงราย

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 11,524.904 ตารางกิโลเมตร การปกครองส่วนภูมิภาคแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 18 อำเภอ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,282,544 คน เป็นดินแดนแห่งขุนเขา อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้บนเขาสูงที่สลับซับซ้อน มีพื้นที่ป่าทั้งสิ้นกว่า 4,355.43 ตารางกิโลเมตร บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ 1,500-2,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำกก แม่น้ำโขง แม่น้ำอิง แม่น้ำคำ แม่น้ำลาว แม่น้ำสาย และแม่น้ำรวก มีเทือกเขาฝิ่นน้ำที่เป็นพรมแดนกั้นประเทศสหภาพพม่าจนถึงด้านทิศเหนือ ด้านอำเภอแม่จัน แม่สาย แม่ฟ้าหลวง และเชียงแสน และเป็นจุดแรกที่แม่น้ำโขงไหลผ่านประเทศไทย เป็นพรมแดนกั้นกลางระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อาณาเขตด้านทิศตะวันออกติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และจังหวัดพะเยา (รายงานสถิติจังหวัดเชียงราย, 2559) มีอุณหภูมิสูงสุด 41.2 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 8.1 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนมกราคม (ข้อมูลปี 2559) เชียงรายมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,282,544 คน ประกอบด้วยประชากรหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพื้นราบ ชาวไทยภูเขา และชาวจีนฮ่อที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่บนภูเขาสูง แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ยาวนานตั้งแต่สมัยเชียงแสนของพญามังราย อีกทั้งเป็นเมืองที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติสำคัญหลายสถานที่ อาทิเช่น พระตำหนักดอยตุง ที่เป็นสวนจัดแสดงดอกไม้เมืองหนาวในหุบเขา และจะมีการปลูกดอกไม้หมุนเวียนไม่ซ้ำกันตลอดทุกฤดู ดอยแม่สลอง ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง เมืองโบราณเวียงกาหลง โป่งน้ำร้อน ถ้ำช้างเผือก เป็นต้น ซึ่งในช่วงเดือนธันวาคม – มกราคม ของทุกปี ชาวไทยภูเขาจะมีการจัดงานเฉลิมฉลองเทศกาลปีใหม่ ภายในงานจะประกอบไปด้วยการแสดงชุดประจำชนเผ่า และการละเล่นประจำชนเผ่า การเดินทางสามารถเดินทางได้ทั้งทางบกและทางอากาศ โดยจังหวัดเชียงรายมีสถานีขนส่งผู้โดยสาร 2 แห่ง มีรถโดยสารประจำทางให้บริการขนส่งผู้โดยสารไปยังอำเภอต่าง ๆ ทั้งภายในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง มีสนามบิน 2 แห่ง เป็นสนามบินที่ใช้ในงานราชการกองทัพอากาศ 1 แห่ง และสนามบินเพื่อการพาณิชย์ 1 แห่ง ที่มีเที่ยวบินตรงเส้นทางกรุงเทพฯ – เชียงราย ให้บริการทุกวัน โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงรายเน้นภาคเกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยาสูบ ชিং กระเทียมหัว กาแฟ สับปะรด มันสำปะหลัง ลำไย ลิ้นจี่ ส้มโอ ยางพารา และพืชผัก นอกจากนี้ ยังมีแร่ธาตุสำคัญ เช่น ซีลีท์ บอลเคลย์ หินปูน กระจายอยู่ในหลาย ๆ อำเภอ อีกด้วย

2) จังหวัดพะเยา

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดพะเยามีพื้นที่ทั้งหมด 6,355 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 488,120 คน มีความหลากหลายทางด้านประชากร ซึ่งมีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ จำนวน 10 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ลีซู จีน มูเซอ อาข่า เมี่ยน ม้ง ลื้อ ลีวะ กะเหรี่ยง และไทยที่สูง การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงม่วน อำเภอแม่ใจ อำเภอดอกคำใต้ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอภูซาง และอำเภอภูกามยาว เป็นพื้นที่ที่ล้อมรอบด้วยเทือกเขาทอดตัวเป็นแนวยาว ทั้งด้านตะวันออก ตะวันตก ด้านใต้ และตอนกลาง ของจังหวัด อนาคตทางด้านทิศเหนือติดต่อกับอำเภอฟาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง ของจังหวัดเชียงราย ทิศใต้ติดต่อกับอำเภองาว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่ ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ทิศตะวันออกติดต่อกับแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอบ้านหลวง อำเภอท่าวังผา อำเภอสองแคว และอำเภอเมือง จังหวัดน่าน (รายงานสถิติจังหวัดพะเยา, 2555) มีอุณหภูมิสูงสุด 39.5 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม อุณหภูมิต่ำสุด 10.8 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนธันวาคม (ข้อมูลปี 2559) มีเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ ดอยภูลังกา ซึ่งมีระดับความสูง 1,098 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และดอยสันปันน้ำในเขตอำเภอปง ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำยม

ทรัพยากรสำคัญ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพะเยาคือ กว๊านพะเยา เป็นบึงน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ มีเนื้อที่ 12,831 ไร่ เป็นทั้งแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือตอนบนมีปลา น้ำจืดสายพันธุ์ต่าง ๆ ถึง 45 สายพันธุ์ มีผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่สำคัญ อาทิเช่น ปลาสาม แหนมหมู น้ำพริก ลิ่นจี่ - ลำไยอบแห้ง เป็นต้น อาชีพหลักของประชากรจังหวัดพะเยาคือ เกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรกว่า 1,452,378 ไร่ ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทำนา รองลงมาคือพื้นที่ปลูกพืชไร่พืชผัก และพื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ตามลำดับ มีแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำอิง แม่น้ำลาว และแม่น้ำยม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ข้าว โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิซึ่งมีชื่อเสียงและมีคุณภาพที่สุดของภาคเหนือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง หอมแดง กระเทียม ชিং ยางพารา ลิ่นจี่ และลำไย นอกจากนี้ ยังมีแร่ที่สำคัญกว่า 8 ชนิดแร่ ได้แก่ หินปูน ทราย ถ่านหิน แปะไรต์ แมงกานีส พลวง บอลเคลย์ และหินแอนดีไซต์ ซึ่งนำมาใช้ทำเป็นผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของจังหวัด อีกด้วย

3) จังหวัดแพร่

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา ล้อมรอบด้วยภูเขาทั้ง 4 ทิศ มีพื้นที่ 6,538.598 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 449,810 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดแพร่, 2559) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเด่นชัย อำเภอร้องกวาง อำเภอลอง อำเภอสอง และอำเภอวังชิ้น มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านคือ แม่น้ำยม ในระหว่างปี 2554 - 2558 มีอุณหภูมิมเฉลี่ยประมาณ 26.64 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 8.5 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมกราคม 2557 และอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 41.7 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนเมษายน 2555 (สถานีอุตุนิยมวิทยาแพร่, มกราคม 2559)

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดแพร่ขึ้นชื่อว่าเป็น “ประตูสู่เมืองล้านนา” เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและประเพณี มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่งดงาม อาทิ เช่น วัดพระธาตุช่อแฮ วัดจอมสวรรค์ คุ่มวงศ์บุรี ถนนคนเดินกาตองเก่า อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย วนอุทยานแพะเมืองผี บ่อน้ำร้อนแม่จอก เป็นต้น มีการค้นพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณ ขวานหิน และเครื่องมือหิน ที่มีอายุราว 4,000 ปี โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดแพร่ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การเกษตรกรรม รองลงมาคือ การศึกษา และ อุตสาหกรรม ตามลำดับ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่ทำการเกษตรกว่า 1,137,934 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.78 ของพื้นที่ทั้งหมด พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ยาสูบ พริกใหญ่ ส้มเขียวหวาน และยางพารา (สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่, 2560) อุตสาหกรรมที่สำคัญในจังหวัดแพร่ ได้แก่ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ และเครื่องเรือน อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ และอุตสาหกรรมเกษตร มีแร่ธาตุที่สำคัญ ได้แก่ พลวง หังสเดน ทองคำ แบไรต์ ฟลูออไรต์ รัตนชาติ โดโลไมต์ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง และทรายแม่น้ำ

4) จังหวัดอุตรดิตถ์

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ 7,838 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่สูง มีลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำน่าน ที่ราบระหว่างหุบเขาและเชิงเขา และเขตภูเขาและที่สูง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 435,180 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดอุตรดิตถ์, 2558) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอพิชัย อำเภอตรอน อำเภอลับแล อำเภอบ้านโคก อำเภอท่าปลา อำเภอน้ำปาด อำเภอปากท่า อำเภอบ้านโคก และอำเภอทองแสนขัน มีพรมแดนติดกับเมืองปากลาย แขวงไชยบุรี ประเทศลาว ทางอำเภอบ้านโคกและน้ำปาด เมื่อปี 2552 ทางคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกกระดับช่องภูตู่ ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก เป็นด่านชายแดนสากล ดังนั้นในปัจจุบัน การเดินทางผ่านแดนเข้าออกสู่ประเทศลาวสามารถทำได้สะดวก ณ ที่ทำการด่านตามระเบียบของกระทรวงการต่างประเทศโดยไม่ต้องขอวีซ่าเข้าประเทศลาว ภายในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์มีอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ระหว่าง 11.0 – 17.0 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดอยู่ระหว่าง 38.4 – 41.8 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 10.4 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมกราคม 2559 และอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 43.6 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนพฤษภาคม 2559 (สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดอุตรดิตถ์, ตุลาคม 2560)

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ นั่นคือ เขื่อนสิริกิติ์ และมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำน่าน แม่น้ำปาด และคลองตรอน มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และธรรมชาติจำนวนมาก อาทิเช่น วัดพระแท่นศิลาอาสน์ อุทยานแห่งชาติภูสอยดาว วัดพระยืนพุทธบาทยุคล บ่อเหล็กน้ำพี้ เขื่อนสิริกิติ์ จุดผ่านแดนถาวรภูตู่ อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหัก อุทยานแห่งชาติสักใหญ่ วนอุทยานถ้ำจัน ภูเมียง โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดอุตรดิตถ์เน้นภาคเกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่สำคัญคือ กล้วย ซึ่งมีการปลูกมากที่สุดในประเทศ นอกจากนี้ ยังมีทุเรียน เงาะ มังคุด สับปะรด ลำไย ส่วนพืชไร่ที่เป็นพืชเศรษฐกิจคือ ข้าว อ้อย ข้าวโพด กระเทียม ถั่วต่าง ๆ และยาสูบ เป็นต้น รองลงมาคือ ภาคอุตสาหกรรม ที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม การผลิตน้ำตาลจากอ้อยเป็นหลักถึงร้อยละ 86

5) จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดสุโขทัย เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ 6,596.092 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม โดยตอนเหนือเป็นที่ราบสูง มีภูเขาทอดแนวยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบสูง ภูเขาที่สูงที่สุดของจังหวัดสุโขทัย คือ เขาหลวง ซึ่งยอดเขามีความสูง 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 602,683 คน ประชากรในจังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากชาวไทยดั้งเดิม มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนสำเนียงภาษาพูดที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง (ที่ทำการปกครองจังหวัดสุโขทัย, มีนาคม 2556) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอจำนวน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรงอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีมาศ อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอศรีนคร มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีประมาณ 28.2 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 15.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2555 และอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 41.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2555 (บรรยายสรุปจังหวัดสุโขทัย, 2556)

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดสุโขทัย เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 1800 มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม จำนวนมากที่เป็นที่รู้จักของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อาทิ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชชนาลัย เป็นแหล่งต้นกำเนิดของ “ขามสังคโลก” มีที่ดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก มีแม่น้ำที่สำคัญซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของจังหวัดคือ แม่น้ำยม ซึ่งไหลผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ เป็นระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร มีสนามบินแห่งเดียวในโลกที่เปิดให้ท่องเที่ยวเชิงเกษตร (โครงการเกษตรอินทรีย์) รอบ ๆ สนามบิน มีแปลงนา โรงสีข้าว ฟาร์มเปิด สวนสัตว์ที่มีทั้งม้าลายและยีราฟ และมีคอกควายที่สามารถขี่ควายได้ ภาคการผลิตหลักของจังหวัดคือภาคเกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่สำคัญคือ ข้าว ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ข้าวโพด ใบบัวบกเบอร์เลย์ และอ้อยโรงงาน เป็นต้น รองลงมาคือ ภาคอุตสาหกรรม โดยอุตสาหกรรม 3 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมการเกษตร โรงงานผลิตน้ำตาลจากอ้อย และอุตสาหกรรมอลูมิเนียม แร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัยมีอยู่หลายชนิด ได้แก่ หินอ่อน หินปูน พลวง ดินขาว แมงกานีส ฟลูออไรด์ และแร่รัตนชาติ นอกจากนี้ ยังมีแร่ธาตุที่มีการขุดพบแต่ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ คือ ทองแดง และเหล็ก

6) จังหวัดตาก

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดตาก เป็นเมืองยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยสู่สหภาพพม่าและประเทศในเอเชียใต้ มีแม่สอดเป็นเมืองชายแดนอยู่ปลายทางทิศตะวันตกของแถบพัฒนาและปลายทางทิศตะวันออกอยู่ที่จังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ประมาณ 16,408 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 4 ของประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าและภูเขา ถูกกั้นกลางด้วยเทือกเขาถนนธงชัยเป็นแนวยาวตั้งแต่เหนือจรดใต้แบ่งพื้นที่ของจังหวัดเป็นสองด้านคือ ด้านตะวันออก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า และด้านตะวันตก ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าไม้หนาแน่น และเทือกเขาสลับซับซ้อน มีที่ราบเพื่อทำการเกษตร จังหวัดตากมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 628,260 คน (ที่ทำการปกครองจังหวัดตาก, มีนาคม 2559) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก อำเภอสามเงา อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง อำเภอท่าสองยาง อำเภอแม่ระมาด และอำเภอวังเจ้า มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีบริเวณอำเภอเมืองประมาณ 27.5 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.6 องศาเซลเซียส (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2560)

ทรัพยากรสำคัญ

มีสภาพภูมิประเทศและที่ตั้งเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการค้าขาย เพื่อการนำเข้าขนส่งออก การตั้งนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านโดยตรง มีการเปิดจุดผ่านแดนถาวรที่อำเภอแม่สอดตรงข้ามจังหวัดเมียวดีของพม่าทำให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวและการนำสินค้าเข้า – ออกเป็นไปอย่างสะดวก ซึ่งจะส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวม อีกทั้งจังหวัดตาก เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญของประเทศอยู่ที่เขื่อนภูมิพล และมีวัดฤดูบิในพื้นที่หลายชนิดและมีปริมาณมากเพียงพอที่จะดำเนินการด้านอุตสาหกรรม มีแร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แกรนิต หินอ่อน ลิกไนต์ เฟลสปาร์ ฯลฯ มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว มันฝรั่ง ผักต่าง ๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปได้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติจำนวนมาก อาทิเช่น น้ำตกทีลอซู ดอยหัวหมด เขื่อนภูมิพล อุทยานแห่งชาติแม่เมย วัดพระบรมธาตุ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง สถานีทดลองพืชสวนดอยมูเซอ ดอยสอยมาลัย น้ำตกนางครวญ น้ำตกพาเจริญ ม่อนกิวลม เป็นต้น

7) จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดที่มีภูเขาล้อมรอบ มีภูเขาเพชรบูรณ์ที่มีลักษณะเป็นรูปเกือกม้า ล้อมรอบพื้นที่ด้านเหนือของจังหวัดเป็นแนวนานกันไปทั้งสองข้าง ทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก คิดเป็นพื้นที่ประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทางตอนกลางและอำเภอด้านใต้ของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบลุ่มลักษณะคล้ายอ่างลาดชันจากเหนือลงใต้ มีแนวเขตติดต่อกับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีพื้นที่ 12,668.416 ตารางกิโลเมตร มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านได้แก่ แม่น้ำป่าสัก ซึ่งไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ ยาวประมาณ 350 กิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 995,331 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์, ธันวาคม 2560) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 11 อำเภอ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 2.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2498 และอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 43.3 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2559 (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2560)

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก อาทิเช่น อุทยานแห่งชาติตาเดาหมอก วัดผาซ่อนแก้ว ทะเลหมอกเขาค้อ ไร่บีเอ็น อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว น้ำตกซับชมพู วัดมหาธาตุ วัดไตรภูมิ เป็นต้น การขนส่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่ใช้การขนส่งถนน เนื่องจากไม่มีทางรถไฟ และมีท่าอากาศยาน 1 แห่ง คือ ท่าอากาศยานเพชรบูรณ์ ซึ่งไม่มีเที่ยวบินพาณิชย์ให้บริการ มีพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่สำคัญคือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มะขาม ยาสูบ ข้าวฟ่าง กะหล่ำปลี อ้อย ยางพารา และถั่วเขียว แร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง แอนติไซต์ และแบไรต์

8) จังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะพื้นที่ทางกายภาพ

จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ 10,815.854 ตารางกิโลเมตร เป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนล่างเชื่อมโยงภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในแนวเส้นทาง North-South Economic Corridor (NSEC) และเส้นทาง East-West Economic Corridor (EWEC) สามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม และประเทศจีนตอนใต้ (สื่แยกอินโดจีน) มีอาณาเขตติดต่อกับแขวงไชยบุรี ประเทศลาวทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด ภูมิประเทศของจังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ด้านตะวันออกเฉียงเหนือมีลักษณะเป็นภูเขา ส่วนทางด้านตะวันตกของจังหวัดจะเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำน่าน ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดของจังหวัด แม่น้ำยม และแม่น้ำแควน้อย มีจำนวนประชากร 863,404 คน (ข้อมูล เดือนธันวาคม 2558) การปกครองแบ่งออกเป็นระดับอำเภอ จำนวน 9 อำเภอ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.1 องศาเซลเซียส มีอากาศหนาวเย็นสุดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 42.8 องศาเซลเซียส มีอากาศร้อนสุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2560)

ทรัพยากรสำคัญ

จังหวัดพิษณุโลก มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้าบริการ ในภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน มีของดีประจำจังหวัดที่ขึ้นชื่อมากมาย อาทิเช่น พระพุทธชินราชในเบ็สมมา กรูวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ(วัดใหญ่) พระพิมพ์นางพญา กรูวัดนางพญา ซึ่งเป็นหนึ่งในเบญจภาคีพระเครื่อง ไก่ชนสายพันธุ์ไทยพันธุ์เหลืองหางขาว สุนัขพันธุ์บางแก้ว ผลิตภัณฑ์กล้วยตาก อำเภอบางกระทุ่ม ไม้กวาดบ้านนาจัน อำเภอชาติตระการ ผ้าไหมทอมือ อำเภอเนินมะปราง เป็นต้น และมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และธรรมชาติจำนวนมาก อาทิเช่น วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร วัดจุฬามณี อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ ภูหินร่องกล้า พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี พระราชวังจันทร์ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ล่องแก่งลำน้ำเข็ก สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง มะม่วง นอกจากนี้ยังมีแร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง แร่ทองคำ ปีโตรเลียม น้ำมัน และทรายแม่น้ำ

2.12 จุดผ่านแดน

1) จุดผ่านแดนไทย - ลาว

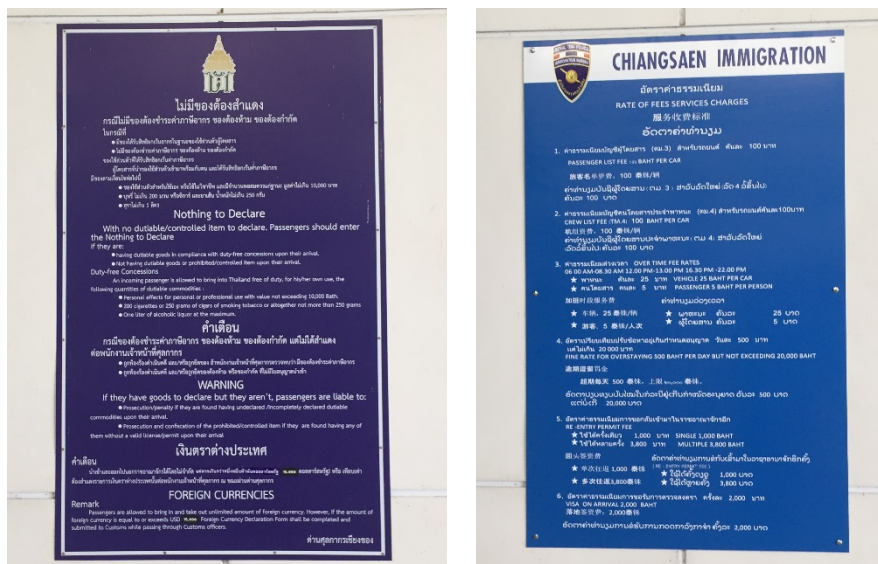
ภาพ 16 จุดผ่านแดนไทย - ลาว

จุดผ่านแดนไทย - ลาว หรือจุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพ 4 (เชียงของ - ห้วยทราย) เป็นจุดเชื่อมระหว่างสองประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยพื้นที่ของไทยตั้งอยู่ ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และพื้นที่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งอยู่ ณ แขวงบ่อแก้ว เมืองห้วยทราย (จุดผ่านแดนสากล) พื้นที่บริเวณโดยรอบมีสภาพแวดล้อมเป็นป่าเขาอุดมสมบูรณ์ สะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 ได้เริ่มเปิดใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2556 เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 8.00 - 18.00 น.

จุดผ่านแดนเป็นสถานที่ที่ค่อนข้างจะเข้มงวดเรื่องเอกสาร และการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด จากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจพื้นที่ และหาข้อมูล จึงสรุปได้ว่าข้อควรปฏิบัติในการขอเดินทางไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น ควรปฏิบัติตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

- เอกสารต้องถูกต้องตามกฎหมาย มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีโทษทั้งจำ และปรับ ขึ้นตั้งแต่ 100 - 500 ดอลลาร์สหรัฐ
- กรณีใช้หนังสือเดินทางไทย ไม่จำเป็นต้องขอ Visa และสามารถพำนักอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน
- การใช้จ่ายซื้อขายสินค้า หรือการใช้บริการต่าง ๆ ภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้นต้องชำระเป็นเงินกิบเท่านั้น (ประกาศธนาคารแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เลขที่ 9 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2550) โดยมีกฎหมายบังคับ หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดและมีโทษ ตั้งแต่กล่าวตักเตือน มีโทษปรับ และถึงขั้นถอนใบอนุญาตการประกอบธุรกิจ

- การนำเงินบาทออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน (เฉพาะมณฑลยูนนาน) ได้ไม่เกิน 2,000,000 บาท กรณีนำเงินบาทออกเกินกว่า 450,000 บาท ต้องสำแดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห้ามนักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่บ้านคนลาว หากต้องการพักต้องทำการแจ้งต่อนายบ้าน(ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อให้ได้รับอนุญาตก่อนเท่านั้น
- การเดินทางเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห้ามพกอาวุธ และยาเสพติดทุกชนิด โดยเด็ดขาด

ภาพ 17 ป้ายอธิบายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเดินทางผ่านจุดผ่านแดน

เอกสารสำคัญที่ใช้ในการเดินทางผ่านจุดผ่านแดนไทย – ลาว

1. หนังสือเดินทาง (Passport)

(สามารถเดินทางเข้า- ออกสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้โดยไม่ต้องมีวีซ่า และอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ไม่เกิน 30 วัน)

2. บัตรผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Border pass)

(สามารถเดินทางเข้ามาอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่เกิน 3 วัน)

เอกสารที่ใช้ในการขอบัตรผ่านแดนชั่วคราว มีดังนี้

4) สำเนาบัตรประชาชน หรือบัตรข้าราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน 1 ใบ

(เด็กใช้สำเนาสูติบัตร หรือสำเนาทะเบียนบ้าน)

5) รูปถ่ายขนาด 1 หรือ 2 นิ้ว จำนวน 2 ใบ

ในการเดินทาง ณ จุดผ่านแดน บริเวณจุดผ่านแดนมีบริการการเดินทางรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งการเดินทางระหว่างจุดผ่านแดน และการเดินทางระหว่างประเทศ โดยมีรูปแบบการเดินทางทั้งทางถนนที่ ให้บริการจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และการเดินทางทางน้ำ ที่สามารถเดินทางไปยังหลวงพระบางได้ โดยเป็น การให้บริการจากทางภาคเอกชน ถ้าหากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลก็สามารถทำได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ และเอกสาร ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการนำรถยนต์ผ่านเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. ทำการขอหนังสืออนุญาตระหว่างประเทศ (เล่มสีม่วง)
2. การนำรถเข้าไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะต้องทำกรรมธรรม์ประกันภัยบุคคลที่สามของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เอกสารที่ใช้ในการเดินทาง

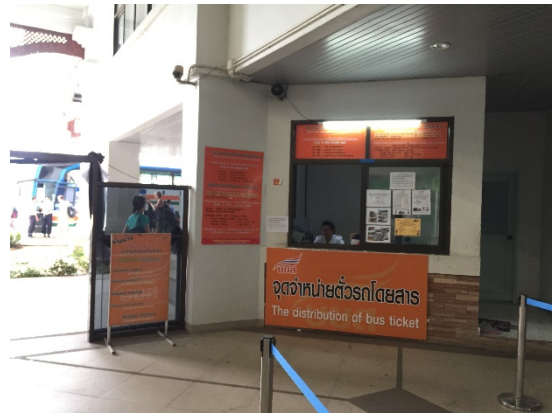
1. หนังสือขออนุญาตระหว่างประเทศ (เล่มสีม่วง) และเครื่องหมาย (T)

เอกสารที่ใช้ในการขอหนังสือขออนุญาตระหว่างประเทศ (เล่มสีม่วง)

- สำเนาหนังสือการจดทะเบียน หรือคู่มือการจดทะเบียนรถที่ไม่ค้างชำระภาษีประจำปี
  - สำเนาบัตรประชาชน
2. กรรมธรรม์ประกันภัยบุคคลที่สามของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (มีจำหน่าย ณ จุดผ่านแดน)
  3. ใบอนุญาตขับรถที่ยังไม่หมดอายุ (ภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ขับขี่) สามารถยื่นขอได้ที่สำนักงานขนส่งจังหวัด

นอกจากนี้ภายในจุดผ่านแดนยังมีบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

- ห้องน้ำ
- ตู้กดเงิน (ATM)
- ร้านขายของชำ
- จุดรับ – แลกเงินสด

ภาพ 18 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในจุดผ่านแดน ไทย – ลาว

ภาพ 19 จุดผ่านแดนลาว – จีน

จุดผ่านแดนลาว – จีน หรือจุดผ่านแดนบ่อเต็น – บ่อหาน เป็นจุดผ่านที่เชื่อมต่อระหว่าง 2 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยพื้นที่ตั้งของจุดผ่านแดนในเขตของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้นตั้งอยู่ที่ หมู่บ้านบ่อเต็น เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา และพื้นที่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งอยู่ที่เขตบ่อหาน เมืองหล้า หรือเมิ่งล่า มณฑลยูนนาน

บริเวณพื้นที่ของจุดผ่านแดนนี้ แต่ก่อนเป็นแหล่งลงทุนของนักธุรกิจชาวฮ่องกงได้ทำสัญญากับรัฐบาลลาว โดยตั้งบ่อนคาสิโนขึ้นมาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จุดผ่านแดน แต่ในปัจจุบันพื้นที่นี้ได้ถูกจัดตั้งให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยได้รับความร่วมมือจาก กลุ่มบริษัทไห่เฉิง (Haicheng Group) กับรัฐบาลลาว ภายใต้การนำของรัฐบาลกลางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วัตถุประสงค์เพื่อทำให้บ่อนกลายเป็นเมืองที่มีความทันสมัย

จุดผ่านแดนลาว – จีน ณ จุดนี้มีการเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบการปฏิบัติเป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของจุดผ่านแดนเคร่งครัด ซึ่งจากการลงพื้นที่ที่กฎข้อห้ามที่พบคือ ห้ามถ่ายรูปบริเวณจุดผ่านแดนเป็นอันขาด ห้ามส่งเสียงดัง ห้ามเดินไปไหนมาไหนโดยไม่มีไกด์ หรือเจ้าหน้าที่อยู่ด้วย และต้องจัดเตรียมเอกสารผ่านแดนให้ครบถ้วน มิฉะนั้นอาจจะไม่ได้รับการอนุมัติให้เดินทางข้ามแดน

จากการดำเนินการทบทวนหลักการ วรรณกรรม และทฤษฎีที่กล่าวมาเบื้องต้นได้มีงานวิจัย และบุคคลต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยได้นำเอาหลักการ และทฤษฎีที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันมาผสมผสานใช้ร่วมกัน เพื่อจุดประสงค์ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สูงขึ้น โดยทางคณะวิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญออกมาเป็นการดำเนินงานวิจัย และแนวคิดงานวิจัย ดังรายละเอียดในบทถัดไปนี้

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

แนวทางในการดำเนินงานวิจัยภายใต้โครงการ การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว และนำเสนอนโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นและเอกสารต่างๆ
- ลงพื้นที่สำรวจ
- ข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งภาครัฐและเอกชน
- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อเขียนแผนภูมิโซ่อุปทานเบื้องต้นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตลอดเส้นทาง โดยใช้แนวคิดตัวขับเคลื่อนโซ่อุปทาน และโซ่คุณค่า

ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ซึ่งใช้ SWOT analysis เพื่อมาวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน ของสถานการณ์ในปัจจุบัน

ข้อที่ 3 เพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

- จัดสัมมนาและเผยแพร่ข้อมูลในการลงพื้นที่วิจัย พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากโครงการย่อยทั้ง 2 โครงการมาสังเคราะห์อีกครั้ง เพื่อจัดทำเป็นภาพรวม โดยวิธี SWOT เพื่อหาโอกาสและอุปสรรค ที่จะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป
- สรุปผลและนำเสนอแนะข้อมูลเชิงนโยบาย

3.1 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ศึกษา แผนยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎี

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของไทย ฉบับที่ 2 (2556-2560)
- ยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงพาณิชย์ปี พ.ศ. 2557-2558 เพื่อสนับสนุนนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565
- สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) สพพ.
- แผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของประเทศระบบโลจิสติกส์ ฉบับที่ 2
- แผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ.2558-2560
- ยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน (ค.ศ. 2016-2020)

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดประเภทของข้อมูลพื้นที่ที่ศึกษา ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานของแผนงาน

- วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนการพัฒนาและยุทธศาสตร์
- วิเคราะห์ข้อตกลงระหว่างประเทศในการเชื่อมโยงทางด้านการท่องเที่ยว
- วิเคราะห์การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Logistics Tourism) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- วิเคราะห์โซ่คุณค่าของการไหลของโซ่อุปทานการท่องเที่ยว

3.3 การดำเนินงานของแผนงาน

- จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้ในการบันทึกภาพและเสียงระหว่างการลงพื้นที่ศึกษา
- จัดเตรียมข้อสัมภาษณ์ สำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าพบและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยจะมีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลใน 3 ประเทศ บนเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ถึงมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่ละจุด ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดเส้นทาง รวมไปถึงจุดผ่านแดนระหว่างประเทศ เป็นต้น

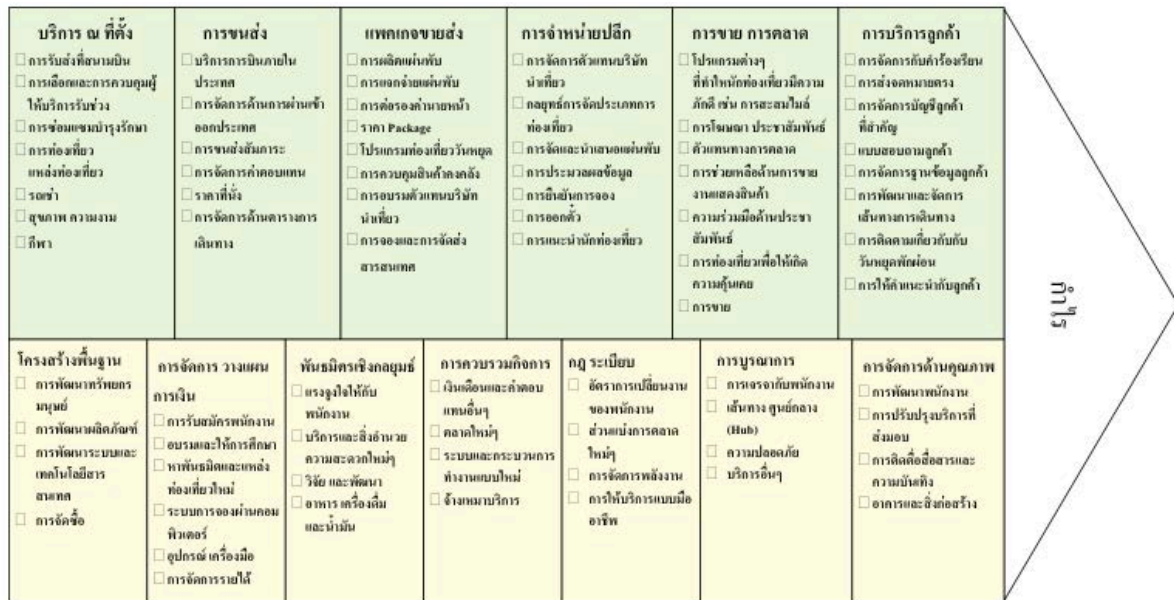
3.4 ขั้นตอนในการประมวลผลของข้อมูล

สำหรับขั้นตอนในการประมวลผลของข้อมูล มีการวิเคราะห์และดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1) รวบรวมและวิเคราะห์องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ตามเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain Management) รวมไปถึงโซ่คุณค่า (Value Chain)

จากห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 ไปจนถึง มณฑลเสฉวน ประเทศจีน นำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กิจกรรมที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว 3 มิติ ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านมุมมองของนักท่องเที่ยวที่ควรปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนหรือการเลือกรูปแบบกิจกรรมที่ลดการใช้พลังงาน เช่น การวางแผนเลือกวิธีการเดินทาง เป็นต้น ด้านผู้ประกอบการที่พักหรือร้านค้าต่างๆ ควรปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถลดการใช้พลังงานหรือใช้พลังงานทดแทน เช่น เน้นวัสดุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทุกฉบับ เป็นต้น ด้านผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ควรพัฒนาระบบการจัดการธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว นอกจากนี้ลักษณะการท่องเที่ยวจะต้องทำให้เกิดการได้รับประโยชน์ร่วมกันทั้งชุมชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว และส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในชุมชนน้อยที่สุด เพื่อให้เกิดรูปแบบการบูรณาการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทางด้านโซ่คุณค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็เป็นอีกหนึ่งองค์ความรู้ที่นำมาใช้ในแผนงานวิจัยนี้ โดยกิจกรรมที่สนใจนั้นจะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก คือ บริการ ณ ที่ตั้ง การขนส่ง บรรจุภัณฑ์ขายส่ง การขายปลีก การตลาด และการขาย รวมทั้งการบริหารลูกค้า และกิจกรรมสนับสนุน คือ โครงสร้างพื้นฐานของบริษัท การจัดการ ทั่วไป การวางแผนและการเงิน พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ การรวมและการควมรวมกิจการ การบูรณาการ และการจัดการด้านคุณภาพ (รศ.ดร.อนงค์นาฏและคณะ, 2556) โดยมีรายละเอียดดังภาพ 20

ภาพ 20 โซ่คุณค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ที่มา: รศ.ดร.อนงค์นาฏและคณะ, 2556

แผนงานวิจัยการพัฒนาโซ่อุปทานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีการวิเคราะห์แบบจำลองโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ที่ได้มีการศึกษาโดย Pairach and Disney ในปี 2009 โดยได้มีการแบ่งกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ก่อนการท่องเที่ยว ระหว่างการท่องเที่ยว และหลังการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการบริการเรื่องที่พัก แหล่งท่องเที่ยว อาหาร การเดินทาง รวมไปถึงการเคลื่อนไหวของข้อมูล

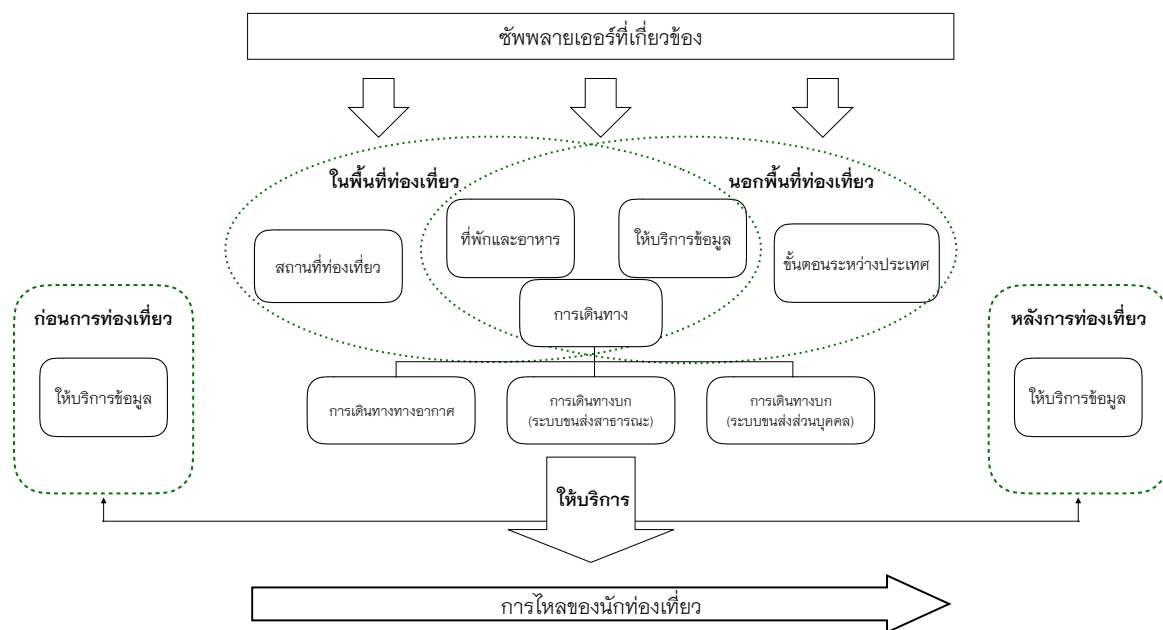
2) วิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการแผนงานการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพตามเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนโดยใช้วิธีการการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางการคมนาคมและใช้การวิเคราะห์นโยบายในการพัฒนาโดยใช้ TOWS Matrix

3.5 การนำเสนอและจัดทำเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

ทั้งนี้ ภายใต้การรวบรวมงานวิจัยเบื้องต้น รวมถึงดำเนินการนำข้อปฐมภูมิและ ข้อมูลมูลเหตุภูมิจากโครงการย่อยที่ 1 และ 2 ทางแผนงานดำเนินการทบทวนบทความ และวรรณกรรม (Literature Review) ที่เกี่ยวข้องตามประเด็นที่ต้องการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการวิจัย พบว่า ถึงความเชื่อมโยงของระหว่าง 3 ทฤษฎี ได้แก่ (1) ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain), (2) การท่องเที่ยว (Tourism) และ (3) ความ

ยั่งยืน (Sustainable) ที่มีความเชื่อมโยงกับหลักการ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

จากนั้น ทางแผนงานวิจัยดำเนินการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว และได้นำแต่ละองค์ประกอบจาก ทั้ง 3 ทฤษฎีมาบูรณาการรวมอยู่ด้วยกัน เพื่อจัดทำเป็นเป็นแผนภาพขององค์ประกอบที่จะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในขั้นตอนต่อไป และทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ จึงเกิดเป็นแผนภาพใหม่สำหรับห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายใต้ โครงการ การศึกษาห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังภาพ

ภาพ 19 แผนภาพใหม่แสดงองค์ประกอบของ “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” (Sustainable Tourism Supply Chain)

ที่มา: ดัดแปลงจาก Piboonrunroj และ Disney (2009)

จากภาพ จะแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งหมด 5 ปัจจัย ที่มีผลต่อห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Supply Chain) ที่ได้จากการศึกษา และวิเคราะห์องค์ประกอบของ “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” เบื้องต้น โดยการทบทวนงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการลงพื้นที่เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การให้บริการข้อมูล

การให้บริการข้อมูลเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสารสนเทศที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และรายละเอียดเกี่ยวกับ เส้นทาง การเดินทาง และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสะดวกต่อการตัดสินใจ หรือเข้าถึงแหล่ง

ท่องเที่ยว นั้น ๆ แก่นักท่องเที่ยว ทั้งก่อนการท่องเที่ยว ระหว่างการท่องเที่ยว รวมไปถึงภายหลังจากการ
ท่องเที่ยว

การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว นั้นจะต้องมีการชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว แล้วใช้
สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว นั้น โดยการให้บริการข้อมูล
การท่องเที่ยวอาจทำได้ 2 วิธี วิธีแรก คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ สำหรับวิธีที่สอง คือ การให้บริการข้อมูล
ข่าวสาร อาทิเช่น

- การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว เช่น รายการเทศกาล
ท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ
- การส่งเสริมและให้ความรู้ใหม่ใหม่ โดยเผยแพร่เอกสารการนำเที่ยวแก่ชุมชน
- การอบรมให้ผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ เป็นการให้ความรู้แก่บุคคลที่สนใจในอาชีพการจ้ดนำ
เที่ยว
- การจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง
- การจัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ประเด็นการให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ควรพิจารณาถึงประเด็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ทางการท่องเที่ยว และความปลอดภัย อาทิเช่น

- การแนะนำเจ้าของท้องถิ่นให้ช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวเมื่อได้รับความเดือดร้อน
- การแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและระมัดระวังตน
- กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นัก
ท่องเที่ยว

อีกประเด็นหนึ่ง คือ การให้ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก
(Infrastructure & Facilities) โดยพิจารณาถึงโครงสร้างพื้นฐานตามเส้นทางที่ศึกษา และบริเวณแหล่ง
ท่องเที่ยว เช่น ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทางที่ศึกษา และบริเวณแหล่ง
ท่องเที่ยว เช่น ที่พัก สถานีบริการน้ำมัน หน่วยงานให้บริการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงคู่มือและ
การให้บริการ อาทิเช่น

- การไฟฟ้ามีเพียงพอและใช้การได้ดี
- การประปาสะอาดถูกหลักอนามัยและมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ
- การสื่อสาร โทรเลข โทรศัพท์ โทรสารสะดวกรวดเร็ว

เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่า นักท่องเที่ยว (Visitor & Tourist) มีด้วยกันหลายลักษณะ หลาย
แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการ
เตรียมความพร้อมให้แก่นักท่องเที่ยว รวมไปถึงสังคม (Social) หรือผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน นั่นคือ ชุมชน

ผู้ประกอบการ และหน่วยงานท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการให้บริการ การพัฒนา และดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเข้าใจที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน หรือประเทศตลอดจนความสุภาพอ่อนโยน และไม่ตรีต่อกัน

2) สถานที่ท่องเที่ยว

สำหรับปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว หรือขีดจำกัดของสถานที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามแผนภาพองค์ประกอบของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ถูกพิจารณาอยู่ในส่วนของพื้นที่การท่องเที่ยว ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านที่พักและอาหาร การเดินทาง และการให้บริการข้อมูล

แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) เป็นสถานที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว โดยแบ่งออกเป็นทรัพยากรเชิงธรรมชาติ (Natural resource) และทรัพยากรเชิงวัฒนธรรม (Cultural resource) อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีรูปแบบการท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เปลี่ยนแปลง รวมถึงความต้องการเดินทางที่มีความเฉพาะตัวมากขึ้น จึงเกิดการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะเกิดขึ้น เช่นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism) การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based tourism) การท่องเที่ยวเชิงงานมหกรรม (Event tourism)

โดยปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยวมุ่งเน้นการวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว อาทิเช่น ความงามตามธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น วิถีชีวิต เป็นต้น นอกจากนี้วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น การจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก (Souvenirs) มีการส่งเสริมการใช้วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมทั้งการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผลิตภัณฑ์จากนักท่องเที่ยว

3) การเดินทาง

ปัจจัยด้านการเดินทางเป็นปัจจัยที่สำคัญในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยประเภทการขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ การขนส่งทางบก การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำ

เนื่องจากการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่เที่ยวนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สามารถส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความพอใจ ซึ่งส่งผลธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งในเรื่องการเดินทางควรพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

- รูปแบบของการเดินทาง การเดินทางแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันไปตามลักษณะการประกอบการ
- การเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวหมายถึง รูปแบบและมาตรฐานของการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น วิธีการเดินทางจากพิษณุโลกเข้าสู่มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ตัวเลือกในการเดินทาง แบบสาธารณะ แบบส่วนบุคคล เส้นทางที่ใช้ ระยะทาง สถานที่หรือจุดอำนวยความสะดวกระหว่างเส้นทาง

- การขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว สภาพการเดินทางสะดวก ปลอดภัย รวดเร็วและมีมาตรฐานมากน้อยเพียงใด รถนำเที่ยวมีเป็นจำนวนเพียงพอหรือไม่ คุณภาพและมาตรฐานของยานพาหนะตลอดจนความสะดวกและความปลอดภัย เป็นต้น
- แบบแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยวพิจารณาว่าเป็นแบบใด เช่น แบบหมู่คณะ (Group Inclusive Tour) หรือ แบบอิสระ (Foreign Individual Tourism) เป็นต้น
- บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารหรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ในการใช้ยานพาหนะประเภทนั้นๆ เช่น สถานีขนส่ง หรือ สถานีบริการต้นทางระหว่างทางปลายทาง เป็นต้น

4) ที่พักและอาหาร

ปัจจัยด้านที่พักและอาหาร เป็นปัจจัยที่สะท้อนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอีกปัจจัยที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายและมีความสุข โดยการวิเคราะห์ปัจจัยด้านที่พักและอาหาร โดยพิจารณาถึงความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความต้องการที่พักที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น การประกอบอาหารโดยใช้วัตถุดิบจากแหล่งชุมชน การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์แบบเกษตรอินทรีย์ หรือการเลือกใช้พลังงานจากการธรรมชาติ เป็นต้น

นอกจากนี้ ปัจจัยด้านที่พักและอาหารสามารถสะท้อนถึงด้านเศรษฐกิจ (Economic) ที่สามารถส่งผลให้ภาพรวมของธุรกิจการท่องเที่ยวในเชิงเศรษฐกิจตามเส้นทางที่ศึกษา โดยทำการศึกษาด้านแนวโน้มการขับเคลื่อนของเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ซึ่งหมายรวมถึงการตั้งราคา (Pricing) การจัดหา (Sourcing) ปัจจัยนำเข้าของสินค้าและบริการ เพื่อสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว หากการท่องเที่ยวคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างจริงจังเป็นที่ประทับใจ ย่อมส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวอีก

5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ

สำหรับปัจจัยด้านขั้นตอนระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยที่กล่าวถึง ระเบียบพิธีการเข้า - ออกประเทศ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องปฏิบัติตามระเบียบพิธีการเข้า-ออกประเทศนั้นๆ เพื่อการควบคุมและตรวจตราการเดินทางเข้า-ออกประเทศ รวมไปถึงการจัดเก็บภาษีศุลกากร และการอำนวยความสะดวกให้กับชาวต่างประเทศที่จะเดินทางเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยวหรือดำเนินธุรกิจ

โดยในการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ในโครงการวิจัย “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน” แผนงานวิจัยจะทำการศึกษาวเคราะห์ตามปัจจัยทั้ง 5 เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยตามที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

ทั้งนี้ ภายใต้การดำเนินการลงพื้นที่ของโครงการย่อยที่ 1 และ โครงการย่อย 2 เพื่อดำเนินเก็บข้อมูล โดยจะมีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลใน 3 ประเทศ บนเส้นทางระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ถึง มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแต่ละจุด ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกตลอดเส้นทาง รวมไปถึงจุดผ่านแดนระหว่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งทางแผนงานวิจัยได้ ดำเนินการสำรวจเส้นทาง โดยการเลือกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) พร้อมทั้งการ บันทึกภาพและเสียง ระหว่างการสัมภาษณ์หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการสัมภาษณ์ไป ยังบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่การศึกษา ได้แก่ บุคลากรภายในชุมชน ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ ภัตตาคาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐ ประชาชนจีน โดยประเด็นคำถามมุ่งเน้นไปยังความเชื่อมโยงกับโซ่อุปทานการท่องเที่ยว และประเด็นด้านการ พัฒนา Green logistics tourism ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กิจกรรม ตามที่ได้ทำการศึกษามาในภาพ โดย รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังแสดงในภาคผนวก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

เนื้อหาในบทนี้ อธิบายถึงผลจากการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โดยดำเนินการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลบนพื้นที่ศึกษา ซึ่งแผนงานวิจัยได้ทำการลงพื้นที่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศไทย ซึ่งรายละเอียดผลการดำเนินการโดยจัดเรียงตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อมโยงกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวของแผนงานวิจัยทั้งในประเทศและนอกประเทศเพื่อสำรวจข้อมูล ทำให้สามารถบอกถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรมภายในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยแบ่งตามปัจจัยสำคัญทั้ง 5 ปัจจัย ดังที่ได้ทำการกล่าวไว้ในบทที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

4.1.1 การให้บริการข้อมูล

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ทำให้เข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เป็นเรื่องง่าย โดยมีเทคโนโลยี และแอปพลิเคชันมากมายที่ช่วยในการเข้าถึงกลุ่มข้อมูลโดยตรง ทำให้การค้นหาข้อมูล ทำได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง จากการที่แผนงานวิจัยได้ทำการค้นหาข้อมูล ประกอบกับการที่ได้ทำการสำรวจจากการลงพื้นที่จริงแล้วนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว

การหาข้อมูลการท่องเที่ยวก่อนทำการตัดสินใจในการเดินทางไปท่องเที่ยว ณ ที่ใดที่หนึ่ง ในมณฑลยูนนาน และเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น เป็นข้อมูลที่หาได้ไม่ยาก เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 มณฑล กำลังเป็นที่นิยมอย่างมากของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีการประชาสัมพันธ์ที่มีความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นของแหล่งท่องเที่ยว การช่วยประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ และภาคเอกชน โดยข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุดในปัจจุบัน ก็คือ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ

ข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว

ในระหว่างการท่องเที่ยว พบว่า ในมณฑลยูนนาน และเสฉวนนั้น ดำเนินการให้ความรู้ ความเข้าใจ และกฎเกณฑ์การปฏิบัติภายในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง มีการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจน

โดยมีโค้ด หรือเจ้าหน้าที่ภายในแหล่งให้ข้อมูล และยังมีป้ายตามจุดต่าง ๆ ที่เป็นจุดสำคัญ หรือจุดที่ควรระมัดระวัง เพื่อให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง

ภาพ 21 แผนผังของแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 22 ป้ายอธิบายข้อมูลประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 23 ป้ายเตือน และกฎเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติภายในแหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้อมูลหลังการท่องเที่ยว

เมื่อดำเนินการเปรียบเทียบ จากที่ได้ทำการลงค้นหาข้อมูลก่อนลงพื้นที่ และหลังจากลงพื้นที่แล้ว พบว่า ข้อมูลที่หาได้ก่อนลงพื้นที่นั้นมีการอัปเดตข้อมูลที่ทันสมัยเหตุการณ์ ทำให้ความผิดพลาดของการเตรียมความพร้อม และการเดินทางลดลง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว

การหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว นั้น ส่วนใหญ่สืบค้นได้จากทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งข้อมูลที่พบเป็นข้อมูลจากการรีวิวของนักท่องเที่ยวที่เคยมายังแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

ข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว

จากการลงพื้นที่ พบว่า สปป.ลาว มีการให้ข้อมูลบนเส้นทางทั้งการใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ มีการใช้ภาษาท้องถิ่นของตนเองเป็นหลัก สำหรับป้ายสถานที่สำคัญ ๆ การให้ข้อมูลบนเส้นทาง เช่น ป้ายบอกทาง หลักกิโล เท่านั้นที่จะมีการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีพบเห็นอยู่เป็นระยะ

นอกจากนี้ ภายในชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวยังคงใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นหลัก ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ การให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวไม่มีป้ายกำกับ หรือ ป้ายที่บอกถึงประวัติหรือความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว และจากการลงพื้นที่ในบางแหล่งท่องเที่ยว ที่มีป้ายบอกทาง และป้ายบอกประวัติความเป็นมาก็ยังคงเป็นภาษาลาวเพียงภาษาเดียว

ข้อมูลหลังการท่องเที่ยว

ภายหลังจากลงพื้นที่แล้ว พบว่า การเข้าถึงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ยังคงไม่ สะดวก รวดเร็วเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับ สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศไทย

ประเทศไทย

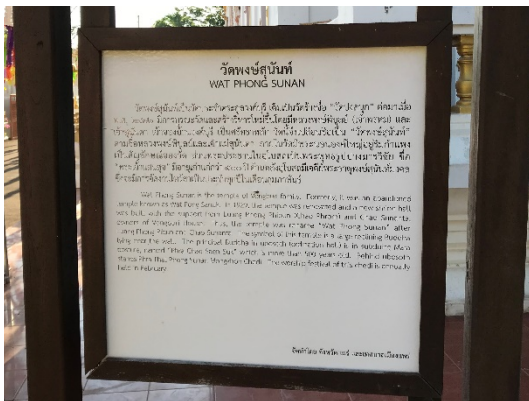
ประเทศไทยมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาใช้มากขึ้น ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เป็นเรื่องง่าย ซึ่งมีเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันเฉพาะกลุ่มข้อมูลที่ต้องการ ทำให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างง่ายดาย และถูกต้อง รวดเร็ว จากการที่แผนงานวิจัยได้ทำการค้นหาข้อมูล ประกอบกับการที่ได้ทำการสำรวจจากการลงพื้นที่จริงแล้วนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

ข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว

การหาข้อมูลก่อนออกเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย สามารถหาได้จากเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันการท่องเที่ยว หรือเว็บไซต์ของแหล่งท่องเที่ยวได้โดยตรง

ข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว

ข้อมูลภายในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย ภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศไทยจะมีป้ายอธิบายประวัติความเป็นมาตามสถานที่ หรือวัตถุที่มีความสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเยี่ยมชม และในปัจจุบันมีการพัฒนาป้ายเป็นรหัส QR Code ทำให้แหล่งท่องเที่ยวสามารถเพิ่มเติมและแก้ไขข้อมูลให้ตรงตามสถานการณ์ปัจจุบันได้ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ภาพ 24 ป้ายอธิบายข้อมูลประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย

ข้อมูลหลังการท่องเที่ยว

จากการลงพื้นที่ พบว่า ข้อมูลเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางการศึกษานั้น มีความครบถ้วน ทั้งป้ายบอกทาง โดยมีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ป้ายให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทำให้สามารถนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง

4.1.2 สถานที่ท่องเที่ยว

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นที่นิยมของกลุ่มนักท่องเที่ยวหลากหลายชาติ เนื่องจากมีแหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิตอันสโลว์ไลฟ์และสภาพอากาศที่ร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อนจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบธรรมชาติ นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวในจีนนั้นมีหลากหลายชนชาติ โดย 17 อันดับแรกของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เวียดนาม รัสเซีย ฟิลิปปินส์ มองโกเลีย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินเดีย ไทย แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี อินโดนีเซีย อังกฤษ และฝรั่งเศส ตามลำดับ

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีทั้งกลุ่มท่องเที่ยวแบบครอบครัว กลุ่มผู้สูงอายุ หรือวัยเกษียณ และกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบแบ็คแพ็คเกอร์ ซึ่งก็จะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปโดย กลุ่มของนักท่องเที่ยวแบบครอบครัว และผู้สูงวัยนั้นนิยมมาท่องเที่ยวในรูปแบบกรุ๊ปทัวร์ เนื่องจากมีความสะดวกสบาย และมีการจัดการวางแผนการท่องเที่ยวให้เรียบร้อย โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะนิยมแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และวัฒนธรรม เช่น เมืองโบราณ อุทยาน เป็นต้น ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบแบ็คแพ็คเกอร์นั้นจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยววัยรุ่น ซึ่งมักนิยมท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีความท้าทาย หรือแหล่งท่องเที่ยวแนวผจญภัยนั่นเอง

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจีนนั้น ส่วนใหญ่มักนิยมเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ส่วนใหญ่แล้วจะมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีการกระทำที่สุ่มเสี่ยงต่อการทำลาย หรือกระทำให้เกิดความเสียหายที่ส่งกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภายในจีน ส่วนใหญ่ก็จะมีป้าย หรือสัญลักษณ์ที่บอกกฎเกณฑ์ คำเตือน ข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ไว้ตามจุดเสี่ยง หรือจุดที่มีความเคร่งครัดของกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจน

มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีรูปแบบของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวใน มุมมองของนักท่องเที่ยว มีลักษณะเด่น 2 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม

มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีรูปแบบของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในเขต พื้นที่ใน มุมมองของนักท่องเที่ยว มีลักษณะเด่นชัด 2 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่ร้อยละ 55.6 และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

ภาพ 25 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีน (เมืองสิบสองปันนา เมืองคุนหมิง เมืองต้าหลี่ เมืองลี่เจียง และเมืองเฉิงตู) ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่ศึกษา และบางแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ในระยะไม่เกิน 50 กิโลเมตรจากเส้นทางที่ศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเมือง เชิงวิถีชีวิต เชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และเชิงธรรมชาติ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือสปป.ลาวมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศเป็นส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังสปป.ลาวบริเวณแขวงบ่อแก้ว และหลวงน้ำทานั้นส่วนใหญ่เดินทางผ่านเพื่อข้ามไปเที่ยวยังจีน หรือไทย นักท่องเที่ยวที่เที่ยวในแขวงจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวแนวผจญภัยและแบล็คแพ็คเกอร์เป็นหลักเนื่องจากการเดินทาง สภาพเส้นทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวบางกลุ่มทำให้ใช้เป็นเพียงเส้นทางผ่านเท่านั้น

ภาพ 26 นักท่องเที่ยวกลุ่มแบล็คแพ็คเกอร์

ประเทศลาว มีรูปแบบของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ในมุมมองของ นักท่องเที่ยวมีลักษณะเด่น 2 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมี สัดส่วนใกล้เคียงกัน ที่ร้อยละ 49.70 กับ 46.20 ตามลำดับโดยผลการประเมินอุปทานการท่องเที่ยวในพื้นที่ ตามมุมมองขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยของภาพรวมอยู่ที่ 3.68 โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ย

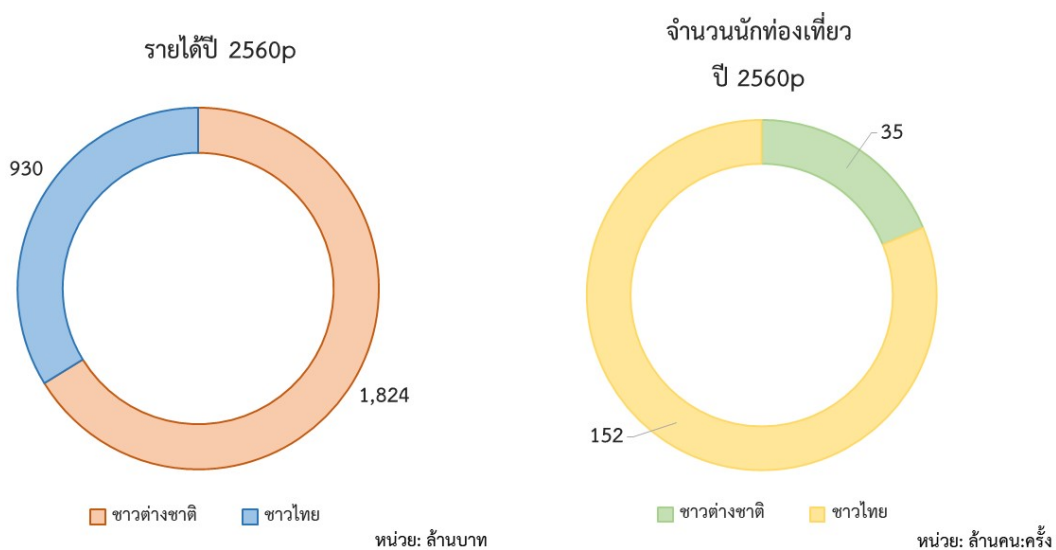
สูงสุดได้แก่องค์ประกอบด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว(Accessibility) อยู่ที่ 3.87รองลงมาเป็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) อยู่ที่ 3.84 และในด้านการบริหารจัดการ (Administration) อยู่ที่ 3.73

แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (แขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำทา) ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่ศึกษา และบางแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ในระยะไม่เกิน 50 กิโลเมตรจากเส้นทางที่ศึกษา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเมือง เชิงวิถีชีวิต เชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และเชิงธรรมชาติ

ประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวทั่วโลกต่างให้ความสนใจ เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่ทัศนียภาพที่สวยงาม และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในด้านอย่างต่าง ๆ อยู่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน

จากสถานการณ์การท่องเที่ยวปี 2560 ที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามายังประเทศไทยเป็นจำนวน 35,381,210 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 8.77 ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามา 10 อันดับแรก ประกอบไปด้วย จีน มาเลเซีย เกาหลี ลาว ญี่ปุ่น อินเดีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ ก่อให้เกิดรายได้รวม 1,824,042 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.66 จากปีก่อนหน้า และนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สร้างรายได้สูงสุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วย จีน รัสเซีย มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เกาหลี ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และเยอรมนี ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวจากจีนเป็นชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุดและยังมีการใช้จ่าย สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยมากที่สุดด้วยเช่นกัน

ภาพ 27 แผนภูมิแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย
ที่มา: กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

แหล่งท่องเที่ยวที่เลือกศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก สุโขทัย พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์) แพร่ พะเยา และเชียงราย ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่ศึกษา และบางแหล่งตั้งอยู่ในระยะไม่เกิน 50 กิโลเมตรจากเส้นทางที่ศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเมือง เชิงวิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และธรรมชาติ

ภาคเหนือตอนบน มีรูปแบบของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวตามขอบเขตพื้นที่ศึกษาใน มุมมองของนักท่องเที่ยว มีลักษณะเด่น 2 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ที่ร้อยละ 45.30 กับ 48.40 ตามลำดับโดยผลการประเมินอุปทานการท่องเที่ยวในพื้นที่ตามมุมมองขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยของภาพรวมอยู่ที่ 3.69 โดย องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์ประกอบด้าน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) 3.91 รองลงมาเป็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก(Amenity) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85 และในด้านการบริหารจัดการ (Administration), ด้านการบริการเสริม (Ancillary Service), ด้านกิจกรรม (Activity) อยู่ที่ 3.72, 3.71 และ 3.65 ตามลำดับ

ภาคเหนือตอนล่าง จากการสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสัมภาษณ์ พบว่า รูปแบบของจุดหมาย ปลายทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ในมุมมองของนักท่องเที่ยวเป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่ร้อยละ 93.30 โดยผลการประเมินอุปทานการท่องเที่ยวในพื้นที่ตามมุมมองขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยของภาพรวมอยู่ที่ 3.94 โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์ประกอบด้าน แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) 4.12 กิจกรรม รองลงมาเป็นด้าน (Activity) 4.01 และในด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) 3.89 และในด้านการบริการเสริม (Ancillary Service), ที่พัก (Accommodation), และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) อยู่ที่ 3.89, 3.86 และ 3.85 ตามลำดับ

ในประเทศไทยมี 2 พื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาคเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสุโขทัย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์ และ ภาคเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดแพร่ จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย ซึ่งใน 8 จังหวัดดังกล่าวต่างมีทรัพยากรทางธรรมชาติและ วัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นที่แตกต่างกัน รวมไปถึงศักยภาพของพื้นที่ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรม ที่พัก การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ธุรกิจทางการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวในบางจังหวัดมีการรวมตัวกันเป็นสมาคมท่องเที่ยวในจังหวัดนั้นๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัด จึงมีตัวกลางในการประสานหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนทำงานร่วมกัน

นอกจากนี้ จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลทางคณะวิจัย ดำเนินการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resorts) โดยมีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีน

แหล่งท่องเที่ยวภายในจีนมีการจัดการที่ดี และมีกฎระเบียบการจัดการกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังแหล่งอย่าง ทำให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก ซึ่งในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศจีนนั้นมีการจัดระดับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว โดยการแบ่งระดับสถานที่ท่องเที่ยว

ไว้ทั้งหมด 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ AAAAA (5A) AAAA (4A) AAA (3A) AA (2A) และ A โดยระดับ 5A เป็นระดับที่สูงสุด ซึ่งถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลก การแบ่งระดับการท่องเที่ยวนั้นจัดขึ้นมาเพื่อกระตุ้นให้รัฐบาลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวจัดการบูรณะโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคของการท่องเที่ยว และยกระดับระบบการบริหารจัดการต่างๆ โดยเป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้อีกด้วย จึงเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของเงินอีกทางหนึ่งด้วย

ภาพ 28 ป้ายแสดงเครื่องหมายคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

การจัดอันดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น มีการตั้งคุณสมบัติ เพื่อทำการวัดผล และจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีคุณสมบัติในการใช้วัดผลคุณภาพดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการคมนาคม โดยถือเป็นปัจจัยแรกในเกณฑ์การคัดเลือก ซึ่งจะต้องสะดวกต่อการเดินทางทุกรูปแบบ อีกทั้งยังต้องมีรถโดยสารที่ไว้อำนวยความสะดวกถึงสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะ
- 2) ด้านมัคคุเทศก์ หรือวิทยากร ควรมีการศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไป และต้องมีระดับปริญญาตรีขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนมัคคุเทศก์หรือวิทยากรทั้งหมด ต้องมีใบรับรองอย่างถูกต้อง อีกทั้งมัคคุเทศก์หรือวิทยากรต้องมีความสามารถทางด้านภาษาและวัฒนธรรมอย่างดี รวมถึงมีจำนวนเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว
- 3) ด้านความสะอาด อาทิ ห้องน้ำสาธารณะต้องมีความสะอาด สวยงาม ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานที่นั้น ๆ ถึงขยะต้องมีเพียงพอกับความจำเป็นและวางอยู่ในจุด

ที่เห็นได้ชัดเจน รวมถึงความสะอาดของอาหารภายในเขตท่องเที่ยว นอกจากนี้ต้องมีสภาพอากาศที่บริสุทธิ์ด้วย

4) การรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจากทั้งในและต่างประเทศได้ 600,000 รายต่อปี โดยในจำนวนนั้นต้องรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ 50,000 รายต่อปี

5) สภาพแวดล้อมภายในเขตสถานที่ท่องเที่ยว ต้องมีจุดบริการที่พร้อมให้ข้อมูลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ มีป้ายแจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวครบถ้วน ต้องมีตัวอักษรสวยงาม ได้รับการออกแบบให้มีเอกลักษณ์สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงกลิ่นอายของวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นๆ

6) ด้านความปลอดภัย ต้องมีหน่วยงานดูแลด้านความปลอดภัยในทุกด้าน อาทิ หน่วยกู้ภัย ดับเพลิง การป้องกันการโจรกรรม ด้านการคมนาคม จุดอันตรายต่างๆ หรืออุปกรณ์เครื่องเล่นต่างๆ เป็นต้น

7) ด้านการติดต่อสื่อสาร ต้องมีจุดบริการบริเวณทางเข้า-ออก รวมถึงบริเวณที่เป็นศูนย์รวมนักท่องเที่ยว ต้องมีโทรศัพท์สาธารณะให้บริการอย่างเพียงพอ อัตราค่าบริการต้องมีราคาที่เหมาะสม ซึ่งบริเวณที่อำนวยความสะดวกเหล่านี้ต้องได้รับการออกแบบให้สวยงาม และมีเอกลักษณ์สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

8) การจำหน่ายสินค้า สถานที่จำหน่ายสินค้าที่ระลึกต้องได้รับการออกแบบให้สวยงาม และมีเอกลักษณ์สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ต้องมีความสะอาด ราคาเหมาะสม และเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และมีเอกลักษณ์เฉพาะของสถานที่นั้นๆ

9) การบริหารจัดการ ต้องมีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การจัดการด้านความปลอดภัย ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ต้องมีการอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มบุคคลพิเศษ (ผู้สูงอายุ, เด็ก และคนพิการ) เป็นต้น

10) ด้านสภาพแวดล้อม ต้องไร้มลพิษทางอากาศ ทางเสียงและทางน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์

11) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต้องมีอัตราความพึงพอใจสูง ซึ่งประกอบด้วยด้านสิ่งแวดล้อม ราคาบัตร สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ

การตัดสินใจนั้นจะมีการประเมินของ 2 ฝ่าย ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (National Tourism Administration) และการประเมินจากนักท่องเที่ยว โดยประเมินจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

แหล่งท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือสปป.ลาว จากการลงพื้นที่สำรวจแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางการศึกษาในแขวงบ่อแก้วและหลวงน้ำทา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก แต่แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ไม่ได้รับการดูแลจากทางภาครัฐอย่างต่อเนื่อง แหล่งท่องเที่ยวเกือบทุกแหล่งชุมชน หรือภาคเอกชนเข้ามาดูแลและจัดการด้วยตนเองทำให้แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว เนื่องจากชุมชนไม่ได้มีความรู้ในการดูแล พัฒนา และการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี

ภาพ 29 วิวทิวทัศน์ริมแม่น้ำโขงและแหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศไทย

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีศักยภาพที่โดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ พุทธศิลป์ ศิลปะต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางแต่ละแหล่งมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความงดงามเป็นอย่างมาก ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ เพื่อปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชนท้องถิ่น ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บนเส้นทางยังมีแหล่งท่องเที่ยวอีกหลายแห่งที่เกิดขึ้นใหม่ และยังไม่เป็นที่รู้จักอีกหลายแห่ง ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจในอนาคตต่อไปได้อีก

ภาพ 30 แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีระบบการจัดการกับชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าถึง และสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจกับชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ภาครัฐยังรับผิดชอบต่อผลกระทบชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ได้เป็นอย่างดีด้วยเช่นกัน

จากการลงพื้นที่จริงและการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ และไกด์ประจำท้องถิ่นพบว่ารัฐบาลจีนให้ความสำคัญต่อชุมชนทั้งในแหล่งท่องเที่ยว และบริเวณโดยรอบเป็นอย่างมาก สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) เมื่อมีการขอเวนคืนที่ดินจากประชาชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว รัฐบาลจะจ่ายค่าชดเชยให้ในอัตราที่สูง ต่อครอบครัว และในบางมณฑลมีการชดเชยที่อยู่ใหม่เพิ่มเติมให้อีกด้วย
- 2) มีการจัดการกับกลุ่มผู้ว่างงาน และผู้สูงอายุในชุมชนด้วยการให้งานทำในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อชดเชยการใช้พื้นที่ที่อยู่อาศัยเดิมของชุมชนนั้น ๆ
- 3) มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐในแหล่งท่องเที่ยว และชุมชน โดยให้สิทธิคนในชุมชนสามารถประกอบธุรกิจบริการในแหล่งท่องเที่ยวได้ก่อนนักลงทุนจากที่อื่นเข้ามาทำการลงทุน
- 4) ร้านอาหาร และที่พักในแหล่งท่องเที่ยวยังคงยึดพื้นฐานวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น อาหารท้องถิ่น วิธีการกินอยู่แบบท้องถิ่น รูปแบบการตกแต่งแบบศิลปะท้องถิ่น รวมถึงสิ่งค้าขึ้นชื่อของท้องถิ่นนั้น ที่จะมีวางขายตามแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

จากที่ได้กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาครัฐให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่นในแหล่งการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดความร่วมมือของทั้ง 2 ฝ่ายอย่างดี ส่งผลให้การจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพที่ดี

ภาพ 31 ร้านค้าสินค้าท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาวมีชุมชนที่มีอัตลักษณ์ดี มีการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี แต่ยังคงขาดทักษะการสื่อสาร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี จากการลงพื้นที่ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการและคนในชุมชนท้องถิ่น พบว่า มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งในการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ภายในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนมีการจัดทำโฮมสเตย์สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นและวัฒนธรรมลาวแบบดั้งเดิมอย่างแท้จริง แต่ยังคงขาดการสนับสนุนจากทางภาครัฐทั้งทางด้านงบประมาณและการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนถึงการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 32 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการและคนในท้องถิ่นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศไทย

ในประเทศไทยภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีจำนวนมากส่งผลให้การสนับสนุนของภาครัฐนั้นไม่ทั่วถึงทุกแหล่ง ทำให้ทางภาคเอกชนและชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่การสนับสนุนของรัฐบาลยังไม่เข้าถึง ต้องดูแลจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยตัวเอง

จากการลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยพบว่า ชุมชนมีการต้อนรับเป็นอย่างดีมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี จากการสัมภาษณ์คนในชุมชนทางชุมชนมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทางหน่วยงานการท่องเที่ยวของรัฐบาล เพื่อพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น และปัจจุบันชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยเริ่มมีความตระหนักถึงการทำให้แหล่งท่องเที่ยวของตนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งได้รับการให้ความรู้ความเข้าใจจากทางหน่วยงานการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการและรองรับนักท่องเที่ยวให้ดีขึ้น

ภาพ 33 สัมภาษณ์ครุฑี นักอนุรักษ์แห่งเชียงของ

ภาพ 34 สัมภาษณ์ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย

4.1.3 การเดินทาง

จากการที่คณะวิจัยแผนวิจัยได้ลงเก็บข้อมูลในพื้นที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง 1 ไปยังมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบหลัก ๆ ได้แก่ แบบหมู่คณะ (Group Inclusive Tour) และแบบอิสระ (Foreign Individual Tourism) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบหมู่คณะ (Group Inclusive Tour)

การเดินทางท่องเที่ยวแบบหมู่คณะนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางแบบครอบครัว หรือแบบกลุ่มเพื่อน ที่ต้องการการเดินทางที่ค่อนข้างจะสะดวกสบาย โดยการท่องเที่ยวแบบหมู่คณะแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ นั่นคือ แบบเหมากลุ่ม (Incentive group) และแบบกลุ่มจัด (Collective group) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เหมากลุ่ม (Incentive group) คือ การว่าจ้างการจัดเที่ยวแบบเหมากลุ่ม ของคณะนักท่องเที่ยวที่มักันแบบครอบครัว หรือกลุ่มเพื่อน ที่ต้องการความเป็นส่วนตัว โดยให้บริษัททัวร์ออกแบบการเดินทาง ดำเนินการจัดการทัวร์ให้ เพื่อความรวดเร็ว และให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น

2) กลุ่มจัด (Collective group) กรุ๊ปจัด หรือเรียกอีกอย่างว่า การจอยท์วอร์ คือ การซื้อทัวร์จากบริษัททัวร์ จากนั้นจะมีบริษัทซึ่งเป็นตัวแทนกลาง ในการรวบรวมผู้ซื้อทัวร์จากทุกบริษัทไปท่องเที่ยวด้วยกัน เป็นรูปแบบการเดินทางของคณะนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่เดียวกัน โดยการซื้อโปรแกรมนำเที่ยวที่ถูกจัดไว้ เมื่อถึงเวลาจึงเดินทางพร้อมกัน นักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะเน้นความสะดวกสบาย มีการบริการรองรับตลอดการเดินทาง ทั้งโรงแรมที่พัก รถรับ - ส่ง ร้านอาหาร การจองตั๋วเครื่องบิน ตัวเข้าชม จะช่วยลดความวุ่นวายในการเตรียมตัวเพื่อท่องเที่ยวได้มาก เนื่องจากมีบริษัททัวร์ดำเนินการไว้ให้เรียบร้อยแล้ว

การเดินทางของนักท่องเที่ยวในแบบหมู่คณะ ก็จะเป็นการเดินทางโดยใช้รถทัวร์ หรือรถบัส ที่ทางบริษัททัวร์ได้จัดไว้ให้เพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

แบบอิสระ (Foreign Individual Tourism)

การเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระ เป็นการเดินทางท่องเที่ยวที่มักจะเดินทางตามลำพัง เช่น กลุ่มแบ็คแพ็คเกอร์ (Backpack) ที่ไม่เน้นความสะดวกสบาย ชอบความท้าทาย การท่องเที่ยวแบบผจญภัย ชอบการจัดการวางแผนการเดินทางด้วยตนเอง หรือให้ทัวร์จัดสรรการท่องเที่ยวแบบส่วนตัวในบางเรื่องเท่านั้น

การเดินทางของนักท่องเที่ยวแบบอิสระ จึงมีการเลือกใช้การเดินทางได้หลายรูป ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดเบื้องต้นของการเดินทางแต่ละรูปแบบได้ดังต่อไปนี้

1) การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว คือการนำรถยนต์ของนักท่องเที่ยวเองเข้ามายังสาธารณประชาชนจีน เพื่อใช้ในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แต่ต้องผ่านการตรวจเอกสารตามระเบียบ และกฎเกณฑ์การเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีนเสียก่อน โดยรายละเอียดเอกสาร และขั้นตอน ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ จุดผ่านแดน

2) การเดินทางด้วยบริการทัวร์ในพื้นที่ โดยในแต่ละเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวจะมีบริการทัวร์พื้นที่ ที่จะคอยรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยคิดค่าใช้จ่ายเหมารวมค่าเดินทาง และค่าตัว

3) การเดินทางด้วยบริการรถรับ - ส่ง นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการรถรับ - ส่ง ในการเดินทางไปเที่ยว ณ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ โดยรถแท็กซี่ (Taxi) หรืออูเบอร์ (Uber) และรถประจำทาง ซึ่งสามารถนำพานักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้เช่นกัน

สาธารณรัฐประชาชนจีน

การเดินทางท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น สามารถเดินทางได้หลายรูปแบบ เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีรูปแบบการคมนาคมทางบกที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น รถรับ – ส่งประจำทาง รถรับ – ส่งส่วนบุคคล (แท็กซี่ หรืออูเบอร์) รถไฟฟ้าใต้ดิน และรถไฟความเร็วสูง นอกจากนี้ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว หรือตัวเมืองยังมีบริการให้เช่าพาหนะรองรับนักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป ทั้งรถจักรยาน รถสกูตเตอร์ไฟฟ้า และรถยนต์แบตเตอรี่ ทำให้การเดินทางนั้นสะดวกสบายมาก

ภาพ 35 จุดให้บริการรถรับ – ส่ง

ภาพ 36 แสดงตารางแหล่งท่องเที่ยวของบริษัททัวร์ในพื้นที่

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาจากประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถนำยานพาหนะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้โดยการดำเนินตามขั้นตอนการนำยานพาหนะข้ามแดน และสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยตัวเองสามารถใช้บริการรถโดยสารสาธารณะของทั้งภาครัฐและเอกชน ที่จอดรับนักท่องเที่ยวตั้งแต่บริเวณด่าน เพื่อนำนักท่องเที่ยวไปส่งยังตัวเมือง หรือทำเรือที่ให้บริการสำหรับท่องเที่ยว เยี่ยมชมริมฝั่งโขง หรือใช้ในการเดินทางไปยังเมืองท่าอื่นได้เช่นกัน

ภาพ 37 พาหนะให้บริการรถรับ – ส่งนักท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ประเทศไทย

การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการเดินทางทางถนน ประเทศไทยจึงมีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถพานักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยมีทั้งของภาครัฐและเอกชน และนอกจากนี้ไทยยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องเดินทางทางน้ำเพื่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน และมีบริการเรือจ้างจากทางชุมชนเข้ามารองรับนักท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการสร้างอาชีพให้กับชุมชนนั้นให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ภาพ 38 พาหนะให้บริการรถรับ – ส่งนักท่องเที่ยวในประเทศไทย

4.1.4 ที่พักและอาหาร

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรม การคมนาคม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จากการลงพื้นที่ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน จากด่านบ่อหาน ไปยังนครเฉิงตู ทำให้สามารถวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

ระหว่างเส้นทาง

เส้นทางตลอดการเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสิ่งอำนวยความสะดวกตลอดเส้นทางยกตัวอย่างเช่น ปั๊มน้ำมัน จุดพักรถ ร้านค้า ร้านอาหาร ป้ายชี้ทาง เป็นต้น ซึ่งจากการลงพื้นที่พบว่า ปั๊มน้ำมันในจีนมีการให้บริการที่ครบครัน ทั้งการให้บริการน้ำมัน จุดพักรถ ร้านค้า ร้านอาหาร และห้องน้ำสะอาด ซึ่งสามารถรองรับผู้ใช้เส้นทางได้เป็นอย่างดี

สภาพเส้นทางในการเดินทางจากจุดผ่านแดนบ่อหาน และตามแหล่งท่องเที่ยวระหว่างการเดินทางมายังนครเฉิงตูนั้น มีลักษณะเส้นทางเป็นที่ราบ ร้อยละ 43.75 ภูเขาร้อยละ 43.75 และเป็นทางลาดชัน ร้อยละ 12.5 ของเส้นทางทั้งหมด สภาพพื้นผิวถนนตลอดเส้นทางมีคุณภาพดี โดยถนนตลอดเส้นทางเป็นพื้นถนนยางมะตอย (Asphalt) และเป็นถนน 4 ตลอดเส้นทาง

ภาพ 39 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในปั๊มน้ำมันสาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพ 40 ลักษณะเส้นทางการเดินทางภายในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ภายในแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาชนจีนมีโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างพร้อม เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของจีนต้องรองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงมีการจัดการที่ดี ยกตัวอย่าง การทำความสะอาดพื้นที่ในแหล่งมีพนักงานทำความสะอาด ประจำจุดต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ในการลงพื้นที่ภายในแหล่งท่องเที่ยวจะพบเห็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดเส้นทางภายในแหล่ง ไม่ว่าจะเป็น ห้องน้ำ ถังขยะ จุดพัก ร้านค้า เป็นต้น และบางแหล่งท่องเที่ยวที่มีการเดินทางจากทางเข้าไปยังจุดน่าสนใจที่มีระยะทางค่อนข้างไกล ก็จะมีบริการรับ – ส่ง ด้วยรถแบตเตอรี่ อีกทั้งยังมีความพร้อมในการรับมือในกรณีฉุกเฉินไว้โดยมี เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จุดพยาบาล และตู้ดับเพลิงเตรียมพร้อมไว้ในแหล่งอีกด้วย

ภาพ 41 รถแบตเตอรี่ให้บริการรับ – ส่ง ภายในแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 42 การทำงานของพนักงานทำความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 43 จุดตั้งอุปกรณ์สำหรับกรณีฉุกเฉิน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือสปป.ลาว เป็นประเทศที่สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีชุมชนท้องถิ่นที่ยังใช้ชีวิตแบบดั้งเดิม จากการลงพื้นที่ทำให้สามารถวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

ระหว่างเส้นทาง

เส้นทางตลอดการเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือสปป.ลาว มีสิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างน้อย ปั้มน้ำมัน จุดพักรถ ร้านค้า และร้านอาหาร อาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทางนี้ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ สภาพพื้นผิวถนนตลอดเส้นทางมีความขรุขระ มีหลุมบ่อตลอดเส้นทาง ซึ่งเกิดจากการเดินทางขนส่งของรถบรรทุกที่ใช้เส้นทางนี้เป็นจำนวนมาก

ภายในแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม จากการลงพื้นที่พบว่าภายในแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยมาก และไม่มีการดูแลรักษาความสะอาดและซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ เช่น ห้องน้ำบางแหล่งมีแต่มีการชำระชุดเสียหาย ไม่มีบริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยวภายในแหล่ง และในบางแหล่งไม่มีการให้บริการใด ๆ ทั้งสิ้น

ภาพ 44 สิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภาพ 45 ลักษณะสภาพเส้นทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศไทย

รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก และมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี รัฐบาลจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการโครงสร้างพื้นฐานบนเส้นทางท่องเที่ยวต่าง ๆ ทำให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี และมีสิ่งอำนวยความสะดวกก่อนข้างครบ

ระหว่างเส้นทาง

ตลอดเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ระหว่างเส้นทางเดินทางมีสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นจำนวนมากทั้งปั้มน้ำมัน จุดพักรถ ร้านค้า ที่พัก และร้านอาหาร เพียงพอนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทางตลอดทุกช่วงเทศกาล ลักษณะช่องทางการจราจรเป็น 4 เลนเกือบตลอด มีสภาพพื้นผิวถนนตลอดเส้นทางอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ภายในแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากของนักท่องเที่ยว จึงมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งไว้อย่างดี เช่น ห้องน้ำ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และร้านค้า ร้านอาหาร นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวยังได้รับการสนับสนุนจาก

ทางภาครัฐที่เข้ามาช่วยดูแลรักษาซ่อมบำรุงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

ภาพ 46 ลักษณะสภาพเส้นทางในประเทศไทย

ภาพ 47 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย

4.1.5 ขั้นตอนระหว่างประเทศ

จากการเข้าพบหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศไทย พบว่าปัจจุบันประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนกำลังให้ความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากทั้งการจัดทำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่ให้ได้คุณภาพตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวบนเส้นทางนี้

รัฐบาลจีนมีแผนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในเขตพื้นที่จีนตะวันตก เนื่องด้วยเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ระดับแนวหน้าของจีน เป็นฐานอุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี

ที่ทันสมัยตามแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจของจีนระบุว่า ผลักดันให้นครเฉิงตูเป็นศูนย์กลางที่มีศักยภาพสูง สามารถรองรับการพัฒนาในอนาคตเป็นนครที่นำความเจริญเติบโตมาสู่พื้นที่จีนตอนในภาคตะวันตก

จากการเข้าพบและสัมภาษณ์หน่วยงาน 3 หน่วยงาน ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนครเฉิงตู (TAT Chengdu) สมาคมการท่องเที่ยวนครเฉิงตู (CDTA) และสมาคมการค้าระหว่างประเทศแห่งนครเฉิงตู (สคต.) สามารถสรุปนโยบาย วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ดังนี้

➤ แผนการพัฒนาเส้นทาง R3A โดยให้ชื่อเรียกอีกอย่างว่า “เส้นทางสายไหมภาคใต้ของจีน” โดยมีความร่วมมือกับประเทศไทย เพื่อให้เส้นทาง R3A มีความครบครัน และทันสมัย สอดคล้องกับนโยบาย One Belt and One Road (OBOR) ที่ต้องการจะรื้อฟื้นเส้นทางสายไหมกลับมาใหม่ เพื่อกระตุ้นและกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจให้กับภาคใต้ของจีน

➤ เส้นทางรถไฟความเร็วสูงจากมณฑลยูนนานสาธารณรัฐประชาชนจีนพาดผ่านไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (กำลังทำการก่อสร้าง) และยังมีแผนการความร่วมมือกันของ 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย ลาว จีน เพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมทางรางของทั้ง 3 ประเทศ สอดคล้องกับนโยบาย One Belt and One Road (OBOR) ที่กำลังดำเนินการสร้างเส้นทางสายไหมทางบก (Silk Road) โดยเน้นรถไฟความเร็วสูงเป็นหลัก

➤ รัฐบาลให้การสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โดยการดูจากยอดของธุรกิจท่องเที่ยว โดยมีรางวัลเป็นการลดหย่อนภาษีและเงินรางวัล ช่วยกระตุ้นผู้ประกอบการในการดึงนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพ 48 เข้าพบการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยนครเฉิงตู (TAT Chengdu)

ภาพ 49 เข้าพบสมาคมการค้าระหว่างประเทศแห่งนครเฉิงตู (สคต.)

จากการเข้าพบสมาคมการท่องเที่ยวนครเฉิงตู (CDTA) ในจีน และได้พูดคุยถึงประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวจีนทางสมาคมได้บอกถึงนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

➤ รัฐบาลจีนมีแผนการยกระดับการพัฒนานครเฉิงตูเป็นเมืองท่องเที่ยวของโลก และก้าวขึ้นสู่อันดับ 1 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

➤ นโยบายควบคุมแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังเกิดขึ้นใหม่ ด้วยมาตรการการเตรียมความพร้อม 6 ด้าน ได้แก่

- การรักษาสิ่งแวดล้อม
- โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว
- สิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว
- การให้บริการที่ดี
- กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยว
- การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 50 เข้าพบสมาคมการท่องเที่ยวนครเฉิงตู (CDTA)

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้เตรียมประกาศนโยบายเกี่ยวกับมาตรการขยายตลาดท่องเที่ยว และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้ก้าวขึ้นสู่อันดับ 1 ของโลก และทาง Secretary General of the World Tourism Organization (UNWTO) เคยกล่าวว่า “ปัจจุบันนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจีนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลก” และปัจจุบันมีนโยบายพัฒนาเส้นทาง R3A ให้เป็นเส้นทางเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการร่วมมือกันของ 3 ประเทศได้แก่ ไทย ลาว และจีน

รัฐบาลไทยได้กำหนดให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) เพื่อให้ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้กับชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

จากการเข้าพบและสัมภาษณ์หน่วยงานการท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยวที่ทำการศึกษภายในประเทศไทย สามารถสรุปนโยบาย วิสัยทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและประเด็นความร่วมมือ ได้ดังนี้

➤ ปัจจุบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ และเชิงประวัติศาสตร์ ส่งเสริมคนในชุมชนโดยสร้างองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

➤ มีความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย (ททท.)
- สำนักงานพานิชจังหวัดเชียงราย
- สมาคมหอการค้าจังหวัดเชียงราย

ภาพ 51 เข้าพบหน่วยงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย

จากการเข้าพบหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงรายได้พูดคุยถึงนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวและความร่วมมือระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ บนเส้นทางภายในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

➤ ปัจจุบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโดยจัดทำโครงการ “เชียงรายแต่แต่” เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงราย “โครงการเชียงรายแต่ แต่” จัดทำขึ้นโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ การเป็นเมืองท่องเที่ยวต้นแบบ การท่องเที่ยวยั่งยืน และส่งเสริมให้จังหวัดเชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบยั่งยืนใน 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

➤ มีความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
- ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
- หน่วยงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย (ททท.)

ภาพ 52 เข้าพบหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย

จากการเข้าพบนายอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ได้พูดคุยถึงนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

➤ ปัจจุบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโดยจัดทำโครงการเชียงของดาวเด่น (ดาว 7 แฉก) เป็นการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงอำเภอเชียงของ ซึ่งจะจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ และสร้างชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงนโยบายเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว 3 ด้าน เมืองผู้สูงอายุ (Old city), เมืองศิลปะ (Art city) และเมืองกีฬา (Sport city)

ภาพ 53 เข้าพบนายอำเภอเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงราย

จากการเข้าพบและสัมภาษณ์นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวพะเยา ได้พูดคุยถึงนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภายในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

➤ ปัจจุบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาโดยจัดกิจกรรมวิ่งมินิมาราธอน “Run to Change Phayao” กระตุ้นการท่องเที่ยวให้กับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา โดยเป็นการวิ่งรอบกว๊านพะเยา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นถึงทัศนียภาพและวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของกว๊านพะเยา และแผนการพัฒนาในลำดับต่อไปคือ ผสมผสานกับกิจกรรมแอดเวนเจอร์ตามแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดพะเยา

ภาพ 54 เข้าพบนายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวพะเยา

ภายหลังจากการลงพื้นที่เพื่อเข้าพบและสัมภาษณ์หน่วยงานการท่องเที่ยวบนเส้นทางท่องเที่ยวที่ทำการศึกษา และดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยตามกรอบ 5 ปัจจัย ซึ่งเมื่อนำผลการวิเคราะห์มาทำการเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งจัดทำโดยสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council) หรือ GSTC โดยภายใต้หลักเกณฑ์ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว (2) หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์

- (1) หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
- หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ(
- หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ
- หมวด C : การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ
- หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและผลกระทบ
- (2) หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
- หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ
- หมวด B : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจกับชุมชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด
- หมวด C : พยายามให้เกิดผลประโยชน์กับมรดกทางวัฒนธรรมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด
- หมวด D : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด
- ซึ่งมีรายละเอียดการประเมินตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน มีการดำเนินการตามเกณฑ์ ดังตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
A1 : แหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ในการบริหารการจัดการด้านความยั่งยืน ซึ่งพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ที่จัดทำการท่องเที่ยว ตลอดจนพิจารณาจากสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณภาพสุขอนามัย ความปลอดภัย และความงดงามตามธรรมชาติ อัน	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าแหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ในการบริหารการจัดการด้านความยั่งยืน ซึ่งแต่ละประเทศบนเส้นทางท่องเที่ยวมีการบริหารการจัดการด้านความยั่งยืน แตกต่างตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ที่

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
เกิดจากความร่วมมือจากประชาชน	<p>จัดทำการท่องเที่ยว อาทิเช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>ถนนคนเดินกว้างแคบ เมืองเฉิงตู</p> <p>รัฐบาลสนับสนุนส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และอนุมัติให้ซอยกว้างแคบ เป็นเขตอนุรักษ์โบราณสถาน</p> <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p> <p>ยังขาดการมีการดำเนินตามกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน</p> <p>ประเทศไทย</p> <p>เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือโครงการชีววิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ฟังพาดตนเองได้ด้วยการทำเกษตรแบบธรรมชาติ นอกจากนี้ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่น <p>อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย</p> <p>มีนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและสุขภาพ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน</p>
A2 : แหล่งท่องเที่ยวมีตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนที่มีประสิทธิภาพอันมาจาก ส่วนภาครัฐและเอกชน โดยตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนดังกล่าว มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>หมู่บ้านวัฒนธรรมไทลื้อ เมืองสิบสองปันนา</p> <p>ทางภาครัฐให้การสนับสนุน โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำ</p>

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
<p>A2 : แหล่งท่องเที่ยวมีตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนที่มีประสิทธิภาพอันมาจาก ส่วนภาครัฐและเอกชน โดยตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนดังกล่าว มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม</p>	<p>ความสะอาดปลอดภัย และมีการแยกขยะภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p> <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังขาดการมีตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนที่มีประสิทธิภาพที่มาจากส่วนภาครัฐและเอกชน ที่มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม เนื่องจากมีการให้ต่างชาติเข้ามาใช้พื้นที่ทำธุรกิจและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างคาสีโน การปลูกพืชเศรษฐกิจแบบใช้สารเคมี รวมถึงการเป็นเจ้าของกิจการที่พัก ร้านค้า และร้านอาหารต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>ประเทศไทย</p> <p>อำเภอเมือง จังหวัดแพร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่เปิดให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้ามาทำเรียนรู้การทำผ้าหม้อห้อม - มีรถขยะของเทศบาลมาเก็บในแต่ละจุด โดยไม่มีถังขยะบริเวณหน้าบ้าน - มีหน่วยงานเทศบาลเมืองแพร่ ดูแลเรื่องการรักษาความสะอาดและการเก็บขยะในพื้นที่ - แต่ก็ยังคงพบปัญหาด้านระบบการจัดการขยะที่ไม่มีประสิทธิภาพในบางแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปัญหาการจัดตารางเวลารถเก็บขยะ และปัญหาเตาเผาขยะที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น
<p>A3 : แหล่งท่องเที่ยวมีระบบการตรวจสอบ ดูแลรายงานความคืบหน้า และตอบสนองต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทาง ยังคงขาดการมี</p>

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
วัฒนธรรม การท่องเที่ยว และสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ระบบการตรวจสอบดูแลดังกล่าวจะต้องได้รับการประเมินอย่างสม่ำเสมอ	ระบบการตรวจสอบ ดูแลรายงานความคืบหน้า และตอบสนองต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม การท่องเที่ยว และสิทธิมนุษยชน
A4 : แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลให้เหมาะสมกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของชุมชน	สำหรับแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาล และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลให้เหมาะสมกับทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยมีตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีน เมืองโบราณต้าหลี่ เมืองต้าหลี่ - เทศกาลดอกคามิเลีย จัดขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งเป็นกิจกรรมด้านเทศกาลดอกไม้ โดยมีการนำดอกไม้มาปลูก และจำหน่ายในพื้นที่ และยังมีมีการประกวดดอกไม้) เพื่อดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สาธารณรัฐประชาชนธิปไตยประชาชนลาว - มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ วิถีชีวิต การประกอบอาชีพ และวัฒนธรรมชุมชนรอบ ๆ เมือง ยังคงความเป็นอัตลักษณ์ ซึ่งสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี แต่ยังคงพบว่า ยังขาดการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลให้เหมาะสมกับความต้องการทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมของชุมชน

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
	<p>ประเทศไทย</p> <p>เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี โดยจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเหมาะสมกับ สิ่งแวดล้อม และสังคม เช่น การถ่ายภาพบริเวณสันเขื่อน การปั่นจักรยานนั่งเรือเที่ยวตามเกาะ ตลอดจนเส้นทางสำหรับการเรียนรู้ การศึกษาด้านธรรมชาติ <p>อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โบราณสถานที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก และมีวัฒนธรรมประเพณีที่มีชื่อเสียง เช่น ลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ งานสงกรานต์ มีการจัดแสดงล้อเกวียนโบราณ เป็นต้น <p>อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์</p> <p>มีสถานที่ท่องเที่ยวและโบราณสถานที่มียุคภัยหลายแห่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี</p>
<p>A5 : แหล่งท่องเที่ยวมีระบบป้องกันความเสี่ยงอันเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้จะต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ผู้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ยังขาดงบประมาณในการที่จะพัฒนาระบบควบคุม ระบบเตือนภัย ให้มีประสิทธิภาพ และขาดการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้คนในท้องถิ่น รวมไปถึงนักท่องเที่ยวด้วย เนื่องจากการมีงบประมาณที่จำกัด</p>

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
<p>A6 : แหล่งท่องเที่ยวควรมีการประเมินสถานที่ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ยังคงอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ในเบื้องต้น พบว่า บางประเทศมีการให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสภาพแวดล้อม แต่ ยังคงขาดการประเมินสถานที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม</p>
<p>A7 : แหล่งท่องเที่ยวมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนด และ/หรือนโยบายต่างๆ เพื่อรักษาพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายดังกล่าวนี้ ถูกใช้เพื่อรักษาพื้นที่ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ โดยมาจากการเสนอความคิดเห็นจากสาธารณชน และมีการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้อย่างทั่วถึง</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ยังขาดการรับฟังเสนอความคิดเห็นจากสาธารณชน และขาดการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้อย่างทั่วถึงทั้งในด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนด และ/หรือนโยบายต่างๆ เพื่อรักษาพื้นที่ และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p>
<p>A8 : สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้ที่มีข้อจำกัดทางด้านสภาพร่างกาย ทั้งนี้ เพื่อให้พวกเขาสามารถได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวยังคงไม่เอื้อต่อผู้ทุพพลภาพ และผู้สูงอายุที่ต้องใช้รถเข็นเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาด้านพื้นผิวทางเดินไม่เรียบ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ถนนคนเดินกว้างแคบ เมืองเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น</p>
<p>A9 : กฎหมายและกฎข้อบังคับ อันสืบเนื่องมาจากการดำรงรักษาไว้ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีผลบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ หากมีการออกแบบเปลี่ยนแปลง ก่อสร้างในสถานที่ดังกล่าวจะต้องมีการแจ้งให้ผู้รับผิดชอบดูแลทราบล่วงหน้าเท่านั้น</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ประเด็นด้านกฎหมายและกฎข้อบังคับ อันสืบเนื่องมาจากการดำรงรักษาไว้ซึ่งแหล่งท่องเที่ยว ยังเป็นประเด็นที่ขาดการปรับปรุง อาทิเช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p>

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
	ทางภาครัฐของแขวงเปิดโอกาสให้เงินเข้ามาสัมปทาน และมีบทบาท ด้านการประกอบธุรกิจ ลงทุนด้าน สาธารณูปโภค และอื่น ๆ ก่อให้เกิดปัญหา การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตชุมชน และการผูกขาดตลาดการค้า เป็นต้น
A10 : แหล่งท่องเที่ยวควรมีการตรวจสอบและ รายงานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ สถานที่ด้วย หากมีประเด็นใดที่ควรแก้ไขหรือ ปรับปรุง ควรจะทำทันทีเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ สูงสุด	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังขาดการตรวจสอบและรายงานความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว
A11 : แหล่งท่องเที่ยวให้การสนับสนุนหลักเกณฑ์ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในกลุ่มธุรกิจต่างๆ ตาม นโยบายของ GSTC ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำรายชื่ อองค์กรที่ได้รับการรับรองและรับมาตรฐานเพื่อเป็น ข้อมูลสำหรับสาธารณชน	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังขาดการสนับสนุนหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในกลุ่มธุรกิจต่างๆ ตามนโยบายของ GSTC
A12 : แหล่งท่องเที่ยวควรจัดตั้งระบบในการ สอดส่องดูแล ป้องกัน และรายงานต่อสาธารณชนใน เรื่องอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัย และ อันตรายที่อาจเกิดต่อร่างกาย	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีการให้ความสำคัญต่อการสอดส่องดูแล ป้องกัน อาชญากรรม การรักษาความปลอดภัย และอันตรายที่ อาจเกิดต่อร่างกาย แต่ยังคงขาดการจัดตั้งระบบในการ สอดส่องดูแล ป้องกัน และรายงานต่อสาธารณะ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ถ้ำจิวเซียง เมืองคุนหมิง - มีเจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยว และมีอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย ได้แก่ เสื้อชูชีพ และหมวกกันกระแทก ให้แก่นักท่องเที่ยวในการนั่งเรือยนต์ท่องเที่ยว

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด A : การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
	<i>ประเทศไทย</i> อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ขาดการคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว (พบอันตรายในบางจุด)
A13 : แหล่งท่องเที่ยวควรมีการวางแผนเพื่อตอบรับต่อวิกฤตการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ควรมีการชี้แจงประเด็นสำคัญๆ ให้กับผู้พำนักอาศัย นักท่องเที่ยว และธุรกิจต่างๆ ได้รับทราบ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติตน มีการกำหนดแผนเพื่อนำไปสู่การฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ นักท่องเที่ยว และผู้พำนักอาศัย	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ยังขาดการวางแผนเพื่อตอบรับต่อวิกฤตการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ควรมีการชี้แจงประเด็นสำคัญๆ ให้กับผู้พำนักอาศัย นักท่องเที่ยว และธุรกิจต่างๆ ได้รับทราบ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติตน มีการกำหนดแผนเพื่อนำไปสู่การฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ นักท่องเที่ยว และผู้พำนักอาศัย
A14 : การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ควรดำเนินการให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์/สินค้าที่จัดจำหน่าย ตลอดจนบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ทั้งนี้ ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ที่นำเสนอจะต้องการสนับสนุนให้ความเคารพและให้เกียรติกับ ชุมชนในท้องถิ่น	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์/สินค้า ตลอดจนบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ แต่พบว่า ยังขาดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ยังดำเนินการไม่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว
หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ	
B1 : การควบคุมดูแลเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการท่องเที่ยวนั้นๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจะต้องได้รับการจัดบันทึกและรายงานต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หมายรวมถึง จำนวนการใช้จ่ายของผู้มาเที่ยว รายรับต่อห้องพัก อัตราการจ้างงานตลอดจนข้อมูล	แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการควบคุมดูแลเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจอยู่ด้วยเช่นกัน อาทิเช่น

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ	
การลงทุน	<p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>ถนนคนเดินกว้างแคบ เมืองเฉิงตู</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายสินค้าที่มีความเป็นอัตลักษณ์ เน้นคุณภาพ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับชา ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสเรียนรู้วัฒนธรรมการชงชาแบบโบราณได้อีกด้วย <p>ประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทั้งภายในและภายนอกของแหล่งท่องเที่ยว มีการดำเนินการปรับปรุงทัศนียภาพภายในแหล่งท่องเที่ยว และผู้ประกอบการร้านค้าภายในแหล่งท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่ รวมถึงการจำหน่ายสินค้าที่มีอัตลักษณ์ท้องถิ่น <p>แต่ยังคงพบว่า แหล่งท่องเที่ยวยังขาดการจัดบันทึกและการทำงานเพื่อชี้แจงรายละเอียดต่อสาธารณะ</p>
B2 : โอกาสในการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น บริษัทต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวต้องให้โอกาสการจ้างงาน การฝึกอบรมแก่คนในท้องถิ่น รวมทั้งความปลอดภัยในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พยายามสนับสนุนและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น โดยบริษัทต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวพยายามให้โอกาสการจ้างงาน การฝึกอบรมแก่คนในท้องถิ่น แต่ยังคงขาดการสนับสนุนความปลอดภัยในการทำงานให้เกิดความเท่าเทียมกัน เนื่องจากปัญหาด้านการศึกษาของคนในท้องถิ่น
B3 : การมีส่วนร่วมในสังคม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในสังคมในกระบวนการวางแผนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และการตัดสินใจระยะยาว	ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม แหล่งท่องเที่ยวมีระบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในสังคม ในกระบวนการ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่	ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ
	วางแผนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอยู่บ้าง อาทิเช่น ประเทศไทย มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านในแต่ละจังหวัด
B4 : ความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่น ความคิดเห็นและความพึงพอใจของชุมชนท้องถิ่นต่อการบริหารแหล่งท่องเที่ยวจะต้องได้รับการจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ และรายงานต่อสาธารณะในเวลาอันสมควร	ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังคงพบว่า ขาดการมีส่วนร่วมและทิศทางการพัฒนา ระหว่างภาคประชาชน ภาครัฐและเอกชน
B5 : การเข้าถึงพื้นที่ของคนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องควบคุมป้องกันและฟื้นฟูการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดการบุกรุกหรือถูกทำลาย	ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีน หมู่บ้านวัฒนธรรมไทลื้อ เมืองสิบสองปันนา มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น เนื่องจากถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องคงความเป็นวัฒนธรรมชาวไทลื้อ - สำหรับ ประเทศไทย พบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์หรือให้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจและเพื่อไม่ให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดการบุกรุกหรือถูกทำลาย เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ยังพบโบราณสถานขาดการป้องกัน จากนักท่องเที่ยวในบางท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยว และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ	
B6 : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะต้องจัดการให้ความรู้แก่ชุมชน เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายของการท่องเที่ยวและความสำคัญของความยั่งยืน	ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ยังขาดการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะต้องจัดการให้ความรู้แก่ชุมชนเพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายทางการท่องเที่ยวและความสำคัญของความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว
B7 : การป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีกฎหมาย หรือ ระเบียบปฏิบัติที่ป้องกันการแสวงหาประโยชน์ไม่ชอบธรรม หรือเป็นการคุกคามผู้อื่น ไม่ว่าจะโดยวิธีใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและสตรี กฎหมายและระเบียบปฏิบัตินี้จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน	แหล่งท่องเที่ยวตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีการดำเนินการป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรมที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและสตรี อีกทั้งยังมีกฎหมายที่ป้องกันการแสวงหาประโยชน์ไม่ชอบธรรม หรือเป็นการคุกคามผู้อื่น แต่พบว่า ยังคงขาดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
B8 : การสนับสนุนชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่ส่งเสริมบริษัทต่างๆ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน และการเริ่มต้นโครงการต่างๆ อย่างยั่งยืน	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการสนับสนุนชุมชนภายในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีระบบที่ส่งเสริมบริษัทต่างๆ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน และมีการเริ่มต้นโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน อาทิเช่น ประเทศไทย เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก - มีโครงการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การใช้ฝักปลอดสารพิษจากโครงการชีววิถีชุมชน เขื่อนภูมิพลมีโครงการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน การรณรงค์การทิ้ง

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด B : การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชน เจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ	
	<p>และแยกขยะ เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดกิจกรรมค่ายอบรมเยาวชนเพื่อโลกที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการปลูกฝังเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีการให้ข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวโดยป้ายแสดงข้อมูล ป้ายประกาศ ข้อห้ามต่าง ๆ เพื่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย <p>เป็นต้น</p>
<p>B9 : การสนับสนุนท้องถิ่นและการค้าโดยชอบธรรม แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่สนับสนุนท้องถิ่น บริษัทขนาดเล็ก และขนาดกลาง รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่น โดยยึดหลักสำคัญของการค้าโดยชอบธรรมที่มีพื้นฐานมาจากธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึงอาหารและเครื่องดื่ม งานฝีมือ ศิลปะการแสดง และสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การสนับสนุนท้องถิ่นและการค้าโดยชอบธรรม แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่สนับสนุนท้องถิ่น บริษัทขนาดเล็ก และขนาดกลาง รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่น เช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>เมืองโบราณซูเหอ เมืองลี่เจียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ให้คนท้องถิ่นเข้ามาจัดแสดงและเล่นดนตรีบริเวณ Listening <p>ประเทศไทย</p> <p>เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก โดยส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด C : การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ	
<p>C1 : การปกป้องดูแลสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต้องมีนโยบายและระบบในการวัดผล การฟื้นฟูและรักษาธรรมชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมทั้งมรดกสิ่งปลูกสร้าง (เชิงประวัติศาสตร์ และโบราณคดี) และทัศนียภาพทั้งในเมืองและชนบท</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวตลอดเส้นทางนั้น มีการริเริ่มการดำเนินการปกป้องดูแลสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมทั้งมรดกสิ่งปลูกสร้าง (เชิงประวัติศาสตร์ และโบราณคดี) และทัศนียภาพภายในแหล่งท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ยังขาดนโยบาย และการวัดผลที่เป็นระบบ</p>
<p>C2 : การจัดการนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบในการจัดการนักท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ หมายรวมถึง มาตรการในการรักษา ป้องกัน และพัฒนาสมบัติทางธรรมชาติและวัฒนธรรม</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ในภาพรวมแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดทำระบบในการจัดการนักท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การจัดเส้นทางจักรยานและเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติภายในแหล่ง เพื่อลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงให้แก่นักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ยังคงพบปัญหา เช่น การขาดการควบคุมอัตราค่าบริการขนส่งสาธารณะภายในแหล่งท่องเที่ยว การไม่กำหนดอัตราค่าบริการที่ชัดเจน และค่าบริการขนส่งสาธารณะมีราคาสูง เป็นต้น</p>
<p>C3 : พฤติกรรมนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะต้องตีพิมพ์คู่มือการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยว สถานที่ที่มีผลต่อความรู้สึกด้านจิตใจ และความศรัทธา (Sensitive Sites) เช่น วัดวาอาราม เป็นต้น คู่มือดังกล่าวจะสร้างความเข้าใจและช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่จะตามมา ตลอดจนเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีจากนักท่องเที่ยว</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ที่มีผลต่อความรู้สึกด้านจิตใจ และความศรัทธา (Sensitive Sites) ยังขาดการจัดทำ หรือประชาสัมพันธ์คู่มือการปฏิบัติตัวให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกหลายแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่รู้จักจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ที่ดี เช่น ขาดการ</p>

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด C : การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ	
	ประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์ หรือ ขาดการประชาสัมพันธ์ในหนังสือคู่มือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
C4 : การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องมีความหมายเกี่ยวกับการค้า การแลกเปลี่ยน การจัดแสดง และการให้ของขวัญที่เกี่ยวข้องกับโบราณวัตถุ และวัตถุทางประวัติศาสตร์	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า บางแหล่งท่องเที่ยว มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเพื่อการท่องเที่ยว เช่น การเจาะผนังถ้ำ การตัดไฟสี เป็นต้น
C5 : การให้ข้อมูลถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวฉบับแปลไว้อย่างถูกต้อง ซึ่งจัดเตรียมไว้ในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมต่างๆ ข้อมูลที่เตรียมไว้ต้องเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์ ด้วยภาษาที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการดำเนินการให้ข้อมูลถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวฉบับแปลไว้อย่างถูกต้อง อาทิเช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ถ้ำจิวเซียง เมืองคุนหมิง - มีการจัดทำป้ายเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดทำเป็น 3 ภาษา ได้แก่ จีน อังกฤษ และเกาหลี ประเทศไทย เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก - ป้ายประกาศในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก - มีป้ายเตือนและป้ายอธิบายเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวชัดเจน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่วนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังขาดการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวใน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด C : การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ	
รูปแบบการจัดทำเป็นฉบับแปลไว้ให้นักท่องเที่ยว	
C6 : ทรัพย์สินทางปัญญา แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบในการสร้างการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการป้องกันและการวางแผนทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนและบุคคล	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ยังขาดระบบในการสร้างการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการป้องกัน และการและการวางแผนทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนและบุคคล
หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ	
D1 : ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวควรมีการระบุความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีระบบในการแก้ปัญหาความเสี่ยงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวยังการระบุความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม และมีระบบในการแก้ปัญหาความเสี่ยงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว
D2 : การปกป้องสิ่งแวดล้อมที่มีความเสี่ยง แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการควบคุมและดูแลผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจมีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อฮ้างไว้ซึ่งการรักษาถิ่นที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ ระบบนิเวศน์ และการป้องกันการแพร่ระบาดของแมลงและโรคต่างๆ	สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีระบบการควบคุมและดูแลผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจมีต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ประเทศไทย อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก - มีถังขยะแบบแยกประเภทขยะ ไว้ตามจุดต่าง ๆ ที่เหมาะสมทั่วอุทยาน - มีการจัดการคัดแยกขยะ และเตาเผาขยะ เป็นต้น สำหรับท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาชนจีน เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมไทลื้อ เมืองสิบสองปันนา มีการจัดวางถังขยะและแยกประเภทขยะ ไว้ตามจุดที่เหมาะสม ยังคงพบว่า ขาดระบบการจัดการขยะที่ดี ไม่มีการเก็บข้อมูลปริมาณขยะ

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ	
<p>D3 : การปกป้องสิ่งมีชีวิตในป่า แหล่งท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎหมายท้องถิ่น กฎหมายประจำชาติ และกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องการเก็บเกี่ยว การล่า การแสดง และการค้าสิ่งมีชีวิตจากป่า หมายรวมถึงทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์</p>	<p>เส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ตลอดเส้นทางมีการสนับสนุน กฎหมายท้องถิ่น กฎหมายประจำชาติ และกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องการเก็บเกี่ยว การล่า การแสดง และการค้าสิ่งมีชีวิตจากป่า หมายรวมถึงทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์ แต่ ทั้งนี้ ยังคงพบ การเก็บเกี่ยว การล่า การแสดง และการค้าสิ่งมีชีวิตจากป่า หมายรวมถึงทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์ เช่น ประเทศไทย อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก - พบการรุกรานป่าไม้แล้วสัตว์ป่า จากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติ</p>
<p>D4 : ปราบปรามการฉ้อโกงรถจักรยานยนต์ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจสอบดูแล ลดระดับและการปล่อยควันพิษอันเป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจกให้น้อยลง ทั้งนี้จากทุกภาคส่วนของการปฏิบัติงานพร้อมรายงานผลต่อสาธารณะ รวมถึงการปล่อยควันพิษจากผู้ให้บริการ</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ไม่มีการเก็บข้อมูลด้านการปล่อยควันพิษ อันเป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจก ตลอดจนไม่มีการเก็บข้อมูลด้านทรัพยากรอื่นๆ</p>
<p>D5 : การประหยัดพลังงาน แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจสอบดูแล ลดการใช้พลังงาน และรายงานผลต่อสาธารณะ รวมทั้งลดการใช้พลังงานจากแร่ธาตุธรรมชาติ</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีระบบส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจสอบดูแล ลดการใช้พลังงาน แต่ยังคงขาดการรายงานผลต่อสาธารณะ เช่น ประเทศไทย อุทยานแห่งชาติเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ - มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการลดพลังงาน</p>

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ	
	และมลพิษภายในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ มหกรรมวิ่งมาราธอน ปั่นจักรยาน
<p>D6 : การจัดการน้ำแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจจับ ดูแล ลดการใช้น้ำและรายงานต่อสาธารณะ</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าขาดการจัดการน้ำแหล่งท่องเที่ยว เช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน เมืองโบราณต้าหลี่ เมืองต้าหลี่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการและพนักงานร้านค้าขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อแหล่งน้ำในชุมชน เช่น การทิ้งขยะ หรือเศษอาหารลงน้ำ หรือการซักผ้าลงแหล่งน้ำ
<p>D7 : การควบคุมการใช้น้ำ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการดูแลทรัพยากรน้ำเพื่อให้แน่ใจว่า บริษัทต่างๆ ใช้น้ำในปริมาณที่พอเหมาะกับความต้องการของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าขาดการควบคุมการใช้น้ำ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการดูแลทรัพยากรน้ำเพื่อให้แน่ใจว่า บริษัทต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ใช้น้ำในปริมาณที่พอเนื่องจากขาดการเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรทางน้ำ</p>
<p>D8 : คุณภาพน้ำแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบดูแลคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการ โดยใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำ และรายงานต่อสาธารณะรวมทั้ง แหล่งท่องเที่ยว จะต้องสามารถจัดการกับปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าขาดระบบดูแลคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการ เนื่องจากขาดการเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรทางน้ำ</p>
<p>D9 : น้ำเสีย แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีคู่มือที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพักน้ำเสีย การรักษาสภาพน้ำ และการทดสอบน้ำที่ถูกระบายออกมาจากท่อระบายน้ำ เพื่อให้แน่ใจว่าน้ำเสียเหล่านั้นได้ถูกบำบัดและนำมาใช้ใหม่หรือถูกปล่อยออกไปโดยมี</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าขาดคู่มือที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพักน้ำเสีย การรักษาสภาพน้ำ และการทดสอบน้ำที่ถูกระบายออกมาจากท่อระบายน้ำ เนื่องจากขาดการเก็บข้อมูลการใช้</p>

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ	
ผลกระทบต่อประชากรและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	
<p>D10 : การลดจำนวนขยะ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ลดจำนวนขยะ การแปรรูปขยะ และการนำกลับมาใช้ใหม่ และจะต้องได้รับการกำจัดอย่างปลอดภัยและยั่งยืน</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ขาดระบบการส่งเสริมให้บริษัท ร้านค้าต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวลดจำนวนขยะ และขาดการแปรรูปขยะ และการนำขยะกลับมาใช้ใหม่</p>
<p>D11 : มลภาวะทางแสงและเสียง แหล่งท่องเที่ยวควรมีคู่มือและกฎข้อบังคับในการลดมลภาวะทางแสงและเสียง และส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ปฏิบัติตาม</p>	<p>สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ไม่มีการเก็บข้อมูลด้านมลภาวะทางแสงและเสียง</p>
<p>D12 : การขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการส่งเสริมให้เพิ่มการใช้ระบบขนส่งที่มีผลกระทบต่อ รวมถึงการใช้ระบบการขนส่งสาธารณะและระบบขนส่งที่ไม่ต้องใช้พลังงาน เช่น การเดิน หรือปั่นจักรยาน</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า มีการจัดระบบการขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ แหล่งท่องเที่ยว เช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>หมู่บ้านวัฒนธรรมไทลื้อ เมืองสิบสองปันนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีรถโดยสารระบบไฟฟ้า (Electric vehicle) ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเพียงพอ และมีการจัดตั้งจุดรับ – ส่ง ให้แก่นักท่องเที่ยว <p>ถ้ำจิวเซียง เมืองคุนหมิง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการให้บริการโดยกระเช้าเพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายสิ่งแวดล้อม และสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ของการท่องเที่ยวเส้นทางธรรมชาติให้แก่นักท่องเที่ยว <p>เมืองโบราณซูเทอ เมืองลี่เจียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวหลาย - รูปแบบ เช่น การขี่ม้า หรือบริการนั่งรถม้า ซึ่งจะมีคนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว
หมวด D : การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ	
	<p>ประเทศไทย</p> <p>อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดรูปแบบการเดินทางภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ลดมลพิษ ได้แก่ รถราง (รถไฟฟ้า) มีรถจักรยาน ให้เช่า และมีการกำหนดเส้นทางปั่นจักรยานให้นักท่องเที่ยว มาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้เกิดการนำรถยนต์และจักรยานยนต์เข้ามาในอุทยานฯ <p>อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา</p> <p>มีเส้นทางเดิน เส้นทางออกกำลัง และเส้นทางสำหรับปั่นจักรยาน บริเวณรอบกว๊านพะเยา</p>

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
A1: องค์กรมีการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและขอบเขตธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม คุณภาพ สุขอนามัย และความปลอดภัย	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์มีการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน เช่น การมีส่วนร่วมในโครงการลดการใช้พลังงาน และลดการปล่อยมลพิษของที่พัก ณ จังหวัดสุโขทัย</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>หมู่บ้านวัฒนธรรมไทลื้อ (เมืองสิบสองปันนา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริการด้านที่พักยังไม่ได้มาตรฐานสากล

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการโดยชาวบ้าน <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่พักในเมืองหลวงน้ำทามีหลายประเภท ทั้งโรงแรมและเกสเฮ้าส์ (Guest House) ที่พักส่วนใหญ่เป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก มีห้องพักจำนวนประมาณ 10-20 ห้อง ราคาประมาณ 350-750 บาทต่อห้อง แต่ทั้งนี้ โรงแรมและบริษัททัวร์ ยังขาดระบบการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนในระยะยาว เนื่องจากยังไม่มีโรงแรมหรือที่พักขนาดใหญ่ที่ได้รับมาตรฐาน เนื่องจากยังไม่ถือเป็นเมืองเป้าหมายของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ รูปแบบการจัดการมีลักษณะเป็นเจ้าของกิจการเป็นผู้ดูแลและบริหารจัดการเอง <p>ประเทศไทย</p> <p>อุทยานแห่งชาติเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์</p> <p>โรงแรมและบริษัททัวร์ ขาดการมีส่วนร่วมและทิศทางการพัฒนาระหว่างภาคประชาชน ภาครัฐและเอกชน รวมถึงขาดระบบการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนในระยะยาว</p>
<p>A2: องค์กรมีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ของทางราชการครบถ้วนทุกข้อ (ซึ่งรวมถึงข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุขอนามัย ความปลอดภัย แรงงาน และสิ่งแวดล้อมด้วย)</p>	<p>โรงแรมและบริษัททัวร์ บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุขอนามัย ความปลอดภัย แรงงาน และสิ่งแวดล้อม</p>
<p>A3: พนักงานทุกคนขององค์กรได้รับคำแนะนำและได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับบทบาทและความ</p>	<p>ในปัจจุบันโรงแรมและบริษัททัวร์บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน</p>

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
<p>รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ คุณภาพ สุขอนามัย และความปลอดภัย ตามกำหนดเวลาอันควร</p>	<p>สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้สนับสนุนการฝึกอบรมเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ คุณภาพ สุขอนามัย และความปลอดภัย แก่พนักงานทุกคนขององค์กร เนื่องจากโรงแรมและบริษัททัวร์ รวมไปถึงภายในแหล่งท่องเที่ยว ยังขาดแรงงานที่มีทักษะความรู้ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การบริการ และภาษา</p>
<p>A4: มีการวัดความพึงพอใจของลูกค้า (ซึ่งรวมถึงในแง่ของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วย) และมีการดำเนินการเพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ยังขาดการวัดความพึงพอใจของลูกค้าในแง่ของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงทำให้ไม่มีการแก้ไขด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p>
<p>A5: ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาถูกต้องและครบถ้วนตามความเป็นจริงของผลิตภัณฑ์และบริการ (ซึ่งรวมถึงประเด็นด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วย) โดยไม่ต้องมีการให้คำมั่นสัญญาเกินกว่าที่จะปฏิบัติได้จริง</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า โรงแรมและบริษัททัวร์ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาถูกต้องและครบถ้วนตามความเป็นจริงของผลิตภัณฑ์และบริการ แต่ยังขาดการพิจารณาถึงประเด็นด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p>
<p>A6: การวางแผนออกแบบ ก่อสร้าง ตกแต่งใหม่ ดำเนินงาน หรือบูรณาการและโครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>A.6.1 ปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องการใช้พื้นที่ (Zoning) และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ได้รับควบคุมครอง และคำนึงถึงเรื่องมรดกทางวัฒนธรรมด้วย</p> <p>A.6.2 ในการวางแผน กำหนดสถานที่ ออกแบบ และประเมินผลกระทบ ต้องให้ความเคารพมรดก</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า โรงแรมการวางแผนออกแบบ ก่อสร้าง ตกแต่งใหม่ ดำเนินงานและให้ความเคารพต่อมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่อยู่รอบๆ พื้นที่ อาทิเช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการออกแบบและตกแต่งภายในโรงแรมที่พักให้เข้ากับบรรยากาศของเมืองเก่า ทั้งยังคงอนุรักษ์

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
<p>ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่อยู่รอบๆ พื้นที่ด้วย</p> <p>A.6.3 ใช้วัสดุอุปกรณ์และการปฏิบัติเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น</p> <p>A.6.4 มีบริการให้ความช่วยเหลือแก่คนที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะตามความเหมาะสม</p>	<p>รูปแบบโครงสร้างภายนอกไว้แบบเดิม</p> <p><i>ประเทศไทย</i></p> <p><i>อุทยานแห่งชาติเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์</i></p> <p>ความหลากหลายของรูปแบบสิ่งก่อสร้างขาดความสอดคล้องระหว่างชุมชนกับธรรมชาติ เช่นลักษณะโครงสร้าง สีทาอาคาร หรือลักษณะของหลังคา เป็นต้น</p>
<p>A7: สิทธิในการใช้ที่ดินและน้ำ รวมถึงการซื้ออสังหาริมทรัพย์เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและไม่ละเมิดสิทธิของชุมชน ซึ่งรวมถึงการได้รับความยินยอมจากคนในชุมชนโดยไม่มีการบีบบังคับให้มีการย้ายที่อยู่โดยไม่สมัครใจ</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ยังมีการละเมิดกฎหมาย สิทธิในการใช้ที่ดินและน้ำ รวมถึงการซื้ออสังหาริมทรัพย์อยู่บ้าง</p> <p><i>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากที่พักส่วนใหญ่เป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก มีห้องพักจำนวนไม่มากและราคาไม่สูง แต่ทั้งนี้ โรงแรมและบริษัททัวร์ ยังขาดระบบการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนในระยะยาว - เนื่องจากยังไม่มีโรงแรมหรือที่พักขนาดใหญ่ที่ได้รับมาตรฐาน เนื่องจากยังไม่ถือเป็นเมืองเป้าหมายของนักท่องเที่ยว จึงยังไม่พบปัญหาด้านการบีบบังคับให้มีการย้ายที่อยู่โดยไม่สมัครใจ ความยินยอมจากคนในชุมชน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ รูปแบบการจัดการมีลักษณะเป็นเจ้าของกิจการเป็นผู้ดูแลและบริหารจัดการเอง

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด A : การแสดงว่าการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
<p>A8: มีการให้ข้อมูลและแปลความหมายของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมแก่ลูกค้า รวมถึงการอธิบายถึงแนวทางการปฏิบัติตนให้เหมาะสมเมื่อไปเยี่ยมชมสถานที่ทางธรรมชาติ วัฒนธรรมของคนในพื้นที่ และสถานที่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม</p>	<p>ทั้งนี้ โรงแรมและบริษัททัวร์ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการให้ข้อมูลและแปลความหมายของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมแก่ลูกค้า เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติตนให้เหมาะสม เมื่อไปเยี่ยมชมสถานที่ทางธรรมชาติ วัฒนธรรมของคนในพื้นที่ และสถานที่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม</p>
หมวด B : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจกับชุมชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>B1: องค์กรให้การสนับสนุนความริเริ่มในการพัฒนาชุมชนและโครงสร้างพื้นฐานท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงด้านการศึกษา ฝึกอบรม สุขภาพ และสุขอนามัยด้วย</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า โรงแรมและบริษัททัวร์ ยังขาดความริเริ่มการสนับสนุนในการพัฒนาชุมชน และโครงสร้างพื้นฐานท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงด้านการศึกษา ฝึกอบรม สุขภาพ และสุขอนามัย ให้กับชุมชนในท้องถิ่น</p>
<p>B2: คนในพื้นที่ได้รับสิทธิในการจ้าง ในการจ้างงานอย่างเท่าเทียมซึ่งรวมถึงโอกาสในการได้รับตำแหน่งในฝ่ายบริหารด้วย โดยพนักงานทุกคนต้องได้รับสิทธิในการเข้ารับการฝึกอบรมและมีโอกาสในการก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเท่าเทียมกัน</p>	<p>โรงแรมและบริษัททัวร์ตลอดเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า มีการจ้างงานคนในพื้นที่ เช่น</p> <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมืองหลวงน้ำทา มีการจ้างส่วนใหญ่เป็นคนในท้องถิ่น เพื่อเป็นพนักงานผู้ช่วยภายในโรงแรม <p>เขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทางอุทยานมีนโยบายจ้างเยาวชนและนักเรียนในท้องถิ่นเพื่อหารายได้พิเศษ ด้วยการมากวาดใบไม้ ตัดกิ่งไม้ ทำความสะอาดภายในอุทยานในช่วง

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด B : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจกับชุมชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
วันหยุด	
<p>B3: องค์กรมีการซื้อและขายสินค้าและบริการในท้องถิ่นตามหลักการค้าอย่างเป็นธรรม</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ทางโรงแรม และบริษัททัวร์ ยังขาดการซื้อและขายสินค้าและบริการในท้องถิ่นตามหลักการค้าอย่างเป็นธรรม อาทิเช่น ขาดการควบคุมอัตราค่าบริการขนส่งสาธารณะภายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีการกำหนดอัตราค่าบริการที่ชัดเจน และมีราคาสูง</p> <p>หรือวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่นำไปใช้ในกิจกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ไทยและจีน เป็นต้น ส่งผลให้สินค้าจำหน่ายราคาแพง</p> <p>นอกจากนี้ โรงแรม และบริษัททัวร์ ในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง นักท่องเที่ยวขาดการเข้าถึง สินค้าและบริการ รวมถึงที่พักและโรงแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวที่มีราคาค่อนข้างสูง</p>
<p>B4: องค์กรเปิดโอกาสให้กิจการขนาดเล็กในท้องถิ่นพัฒนาตนเองและขายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตตามหลักของความยั่งยืนซึ่งอิงอยู่กับธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่นั้นๆ (รวมถึงอาหารเครื่องดื่ม งานฝีมือการแสดงศิลปะพื้นบ้าน และผลผลิตการเกษตร ฯลฯ)</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีบริษัทนำเที่ยวหลายบริษัท และสามารถให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี - โรงแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง มีการจัดเตรียมอาหารท้องถิ่น ที่ทำจากวัตถุดิบในท้องถิ่น และปรุงโดยคนในท้องถิ่น
<p>B5: มีการจัดทำจรรยาบรรณสำหรับการดำเนินกิจกรรมในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและดำเนินตามหลักจรรยาบรรณที่ทำขึ้นมา</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า โรงแรมและบริษัททัวร์ ยังขาดการจัดทำจรรยาบรรณ</p>

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด B : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจกับชุมชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
โดยได้รับความร่วมมือและความเห็นชอบจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	สำหรับการดำเนินกิจกรรมในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษรที่มาจากความเห็นชอบจากชุมชน
B6: องค์กรมีการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการค้าประเวณีการแสวงผลประโยชน์หรือการคุกคามทางเพศในรูปแบบอื่น โดยเฉพาะกับเด็กเยาวชนผู้หญิงและชนกลุ่มน้อย	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าโรงแรมและบริษัททัวร์ มีการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการค้าประเวณีการแสวงผลประโยชน์หรือการคุกคามทางเพศ รวทไปถึงเด็กเยาวชนผู้หญิงและชนกลุ่มน้อย
B7: องค์กรมีการเปิดโอกาสในการจ้างงานอย่างเท่าเทียมกันให้กับผู้หญิง คนกลุ่มน้อยในท้องถิ่นและคนอื่นๆ ซึ่งรวมถึงตำแหน่งในฝ่ายบริหารด้วย รวมไปถึงการละเว้นการจ้างแรงงานเด็ก	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ยังขาดการเปิดโอกาสในการจ้างงานอย่างเท่าเทียมกันให้กับผู้หญิง คนกลุ่มน้อยในท้องถิ่นและคนอื่นๆ
B8: เคารพต่อกฎหมายคุ้มครองแรงงานทั้งในระดับชาติและระดับสากลโดยที่พนักงานได้รับค่าจ้างอย่างน้อยเท่ากับค่าจ้างที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าโรงแรมและบริษัททัวร์มีการเคารพต่อกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ทั้งในระดับชาติและระดับสากล โดยที่พนักงานได้รับค่าจ้างอย่างน้อยเท่ากับค่าจ้างที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
B9: กิจกรรมขององค์กรไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อบริการพื้นฐานอย่าง เช่น อาหาร น้ำ พลังงาน สาธารณะสุข หรือ สุขอนามัย ต่อชุมชนข้างเคียง	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ประเทศไทย กวีานพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา - นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการเรือ ซึ่งคนท้องถิ่นพายเรือพานักท่องเที่ยวไปยังเกาะกลาง และมีการบรรยายประวัติและข้อมูลเกี่ยวกับวัดโลกติอาราม ทั้งนี้ ไม่มีการนำเรือยนต์มาใช้ เนื่องจาก

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด B : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจกับชุมชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>B10: กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชนซึ่งรวมถึงเรื่องของการใช้ทรัพยากรบนน้ำและบนดินสิทธิในการใช้ถนนหนทาง การสัญจร และการพักผ่อนอาศัยในอาคารบ้านเรือน</p>	<p>อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อโบราณสถาน</p> <p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า</p> <p>ประเทศไทย</p> <p>เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีที่พักบริการนักท่องเที่ยวหลายรูปแบบ เช่น บ้านพักเรือนรับรอง โรงแรม ล่องเรือแพ - มีที่พักและจุดกางเต็นท์เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว (High Season) โดยมีที่พักหลากหลายรูปแบบ รองรับนักท่องเที่ยว ได้อย่างเพียงพอ เพื่อไม่ให้ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชน
หมวด C : พยายามให้เกิดผลประโยชน์กับมรดกทางวัฒนธรรมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>C1: องค์กรดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้หรือวิธีการปฏิบัติตนเมื่อเข้าเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความอ่อนไหวทางประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรมเพื่อทำให้ผลกระทบทางลบจากการเข้าเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวและเพิ่มความพึงพอใจจากการเข้าเยี่ยมชม</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า</p> <p>กิจกรรมท่องเที่ยวบางอย่าง เช่น สถานบันเทิง ส่งผลกระทบต่อวิถีชุมชนเดิม (มลภาวะทางเสียงในยามวิกาล ความสะอาด รูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป)</p> <p>รวมถึงผู้ประกอบการด้านโรงแรม บางแห่งเป็น คนจากต่างพื้นที่เข้ามาประกอบกิจการ มีการออกแบบโครงสร้างที่หลากหลาย สถานที่พักบางแห่งไม่ได้สร้างในบริเวณที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่มีเอกสารสิทธิในการก่อสร้าง</p>

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด C : พยายามให้เกิดผลประโยชน์กับมรดกทางวัฒนธรรมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
C2: ไม่ซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือจัดแสดงโบราณวัตถุและสิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ยกเว้นว่าจะได้รับอนุญาตตามกฎหมายของประเทศหรือกฎหมายสากล	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าโรงแรมและบริษัททัวร์ ไม่ซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือจัดแสดงโบราณวัตถุและสิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
C3: องค์กรมีส่วนช่วยในการคุ้มครองและอนุรักษ์สถานที่ในท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์โบราณคดี วัฒนธรรมและศาสนา โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปในสถานที่นั้นของคนในท้องถิ่น	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าผู้ประกอบการด้านโรงแรม บางแห่งเป็นคนจากต่างพื้นที่เข้ามาประกอบกิจการ มีการออกแบบโครงสร้างที่หลากหลาย สถานที่พักบางแห่งไม่ได้สร้างในบริเวณที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่มีเอกสารสิทธิในการก่อสร้าง
C4: องค์กรมีการนำองค์ประกอบทางศิลปะสถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานการออกแบบตกแต่งอาหารหรือร้านค้า และในขณะเดียวกันก็เคารพต่อสิทธิทางปัญญาของชุมชนในท้องถิ่นด้วย	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าโรงแรมมีการนำองค์ประกอบทางศิลปะสถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานการออกแบบที่พัก เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ซอยกว้างแคบ มีการออกแบบและตกแต่งภายในโรงแรมที่พักให้เข้ากับบรรยากาศของเมืองเก่า ทั้งยังคงอนุรักษ์รูปแบบโครงสร้างภายนอกไว้แบบเดิม
หมวด D : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
D1: การอนุรักษ์ทรัพยากร D1.1: นโยบายการจัดซื้อให้ความสำคัญกับสินค้าที่ผลิตขึ้นมาอย่างเหมาะสมกับสภาพในท้องถิ่น และช่วยสร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศน์ ซึ่งรวมถึง	บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า - ไม่มีการเก็บข้อมูลปริมาณขยะในแหล่งท่องเที่ยว - การก่อสร้างสถานประกอบการที่พัก ตั้งอยู่ในที่ไม่

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด D : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>วัสดุก่อสร้าง สิ้นค้าทุน และเครื่องตีและสินค้าเพื่อการบริโภค</p> <p>D1.2: องค์กรมีการตรวจวัดปริมาณการซื้อ และใช้สินค้าอุปโภคบริโภค และมีการแสวงหาวิธีที่จะลดการใช้สินค้าเหล่านี้</p> <p>D1.3: มีการตรวจวัดปริมาณการใช้พลังงาน ระบุถึงแหล่งที่มาของพลังงาน และดำเนินมาตรการเพื่อลดปริมาณการใช้พลังงานโดยรวม พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียน</p> <p>D1.4 : มีการตรวจวัดปริมาณการใช้น้ำ ระบุถึงแหล่งน้ำที่ใช้ และดำเนินมาตรการเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำโดยรวม การจัดหาแหล่งน้ำต้องเป็นไปตามหลักของความยั่งยืน และไม่ส่งผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>เหมาะสมหรือบุกรุกในเขตพื้นที่ที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหลากหลายของรูปแบบสิ่งก่อสร้าง ขาดความสอดคล้องระหว่างชุมชนกับธรรมชาติ เช่น ลักษณะโครงสร้าง สีทาอาคาร หรือหลังคา เป็นต้น - มีที่พักหลายรูปแบบไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรมระดับห้าดาว โรงแรมขนาดเล็กภายในแหล่งท่องเที่ยว - ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน เช่น บริเวณที่พัก ร้านค้า <p>โรงแรมและบริษัททัวร์ ไม่มีการเก็บข้อมูลปริมาณการใช้พลังงาน การใช้น้ำ</p>
<p>D2 : การลดมลภาวะ</p> <p>D2.1 : มีการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากทุกแหล่งขององค์กรและมีกระบวนการในการที่จะจำกัดการปล่อยก๊าซให้ต่ำที่สุด พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการชดเชยก๊าซที่ปล่อยออกมา</p> <p>D2.2 : องค์กรมีการสนับสนุนให้ลูกค้าพนักงานและผู้ผลิตสินค้าลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง</p> <p>D2.3 : น้ำเสียและน้ำทิ้งต้องผ่านการบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้นำมาใช้ซ้ำอย่างปลอดภัย โดยไม่ส่งผลกระทบทางลบต่อประชากรในพื้นที่และสิ่งแวดล้อม</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการลดการใช้พลังงาน และลดการปล่อยมลพิษของที่พัก ณ จังหวัดสุโขทัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่ก็ยังพบว่า โรงแรมหลายแห่งยังขาดนโยบายส่งเสริมการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของที่พัก รวมไปถึงขาดการจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ขาดนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุมการดำเนินการของสถานประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว - ทางโรงแรมเลือกใช้วัตถุดิบหลักจากธรรมชาติที่ผลิตได้ในท้องถิ่น ทั้งผลผลิตทางการเกษตรและ

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด D : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>D2.4 : มีการตรวจวัดปริมาณขยะและมีกลไกในการลดปริมาณขยะโดยเมื่อไหร่ที่ไม่สามารถลดปริมาณขยะ (reduce) ได้ก็จะใช้วิธีนำมาใช้ซ้ำ(re-use) หรือนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle) โดยขยะที่เหลือทิ้งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชากรในพื้นที่และสิ่งแวดล้อม</p> <p>D2.5 : จำกัดการใช้สารที่เป็นอันตรายอย่างเช่นยาฆ่าแมลง สีทาอาคาร สารฆ่าเชื้อโรคในส้วมล้างน้ำ และสารทำความสะอาดให้น้อยที่สุด และถ้าเป็นไปได้ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการที่ไม่เป็นอันตรายแทนโดยดูแลให้มีกระบวนการจัดเก็บใช้งานและทิ้งสารเคมีอย่างเหมาะสม</p> <p>D2.6 : องค์กรมีการดำเนินการเพื่อลดมลภาวะทางเสียงแสงและการปล่อยน้ำเสียการกัดเซาะและการปล่อยสารที่ทำลายโอโซนในชั้นบรรยากาศรวมถึงการปนเปื้อนในอากาศน้ำและดิน</p>	<p>เนื้อสัตว์ โดยเฉพาะผักสดที่บ้าน ที่ปลูกเองและปลอดสารพิษและยาฆ่าแมลง มาประกอบอาหาร</p>
<p>D3 : การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศและภูมิทัศน์</p> <p>D 3.1 : ไม่จับบริโภคจัดแสดงซื้อขายแลกเปลี่ยนสัตว์ป่ายกเว้นจะเป็นกิจกรรมที่ถูกกำหนดให้ปฏิบัติเพื่อสร้างความยั่งยืนและเป็นไปตามกฎหมายของประเทศจนถึงกฎหมายสากล</p> <p>D3.2 : ไม่มีการกักขังสัตว์ป่าที่จับมายกเว้นเพื่อการดำเนินกิจกรรมที่มีการกำหนดเอาไว้ที่เหมาะสมและเป็นไปตามกฎหมายของประเทศและกฎหมายสากลสัตว์ป่าสงวนต้องได้รับการดูแลโดย</p>	<p>บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าโรงแรมและบริษัททัวร์ ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศและภูมิทัศน์</p> <p>แต่ในปัจจุบันพบ การรุกรานป่าไม้แล้วสัตว์ป่าเกิดจากชาวบ้านที่อาศัย เช่น บริเวณอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า และเมืองห้วยทราย มีการล่าสัตว์ป่าเพื่อนำมารับประทาน ซึ่งส่งผลให้จำนวนสัตว์ป่าลดน้อยลง</p>

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์	ผลการวิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สำหรับโรงแรมและบริษัททัวร์
หมวด D : พยายามให้เกิดผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด และดูแลให้เกิดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด	
<p>เจ้าหน้าที่อย่างมีมนุษยธรรมและจัดให้อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม</p> <p>D3.3 : องค์กรมีมาตรการหลีกเลี่ยงการนำสิ่งมีชีวิตต่างสายพันธุ์เข้ามาในพื้นที่โดยหากเป็นไปได้ให้ใช้สิ่งมีชีวิตสายพันธุ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อการฟื้นฟูและปรับปรุงทัศนียภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ</p> <p>D3.4 : องค์กรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งรวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามธรรมชาติ และพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>D3.5 : ในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตในป่าต้องคำนึงถึงผลกระทบสะสมโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อการดำรงอยู่และพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตในป่าทั้งนี้ต้องดูแลให้เกิดการรบกวนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติให้น้อยที่สุดพร้อมทั้งช่วยฟื้นฟูและชดเชยด้วยการให้ความสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์</p>	

ผลจากการศึกษา พบว่า ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนบนเส้นทางภายในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความเชื่อมโยงที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน มีการจัดการบนเส้นทางและภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ดี เนื่องจากภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนและดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ในส่วนของสาธารณรัฐประชาชนธิปไตยประชาชนลาวนั้น พบว่าการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่าง ๆ ยังไม่เทียบเท่ากับประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะสภาพพื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมบ่อเกือบตลอดเส้นทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวก

บนเส้นทางที่มีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางในช่วงเทศกาลที่มีปริมาณการ
เดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูง

4.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

การวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมได้ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว จากข้อมูลที่เก็บได้จากการลงพื้นที่ การสัมภาษณ์เชิงลึกจากชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบ และผลสรุปจากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้จัดทำรูปแบบการท่องเที่ยวบนเส้นทางที่ทำการศึกษานี้ โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลสรุปการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น

จากการที่จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นโครงการ “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน” จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถสรุปประเด็นแบ่งออกเป็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

● ปัญหาและอุปสรรค

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดตาก: เคยพยายามเชื่อมทำเส้นทางท่องเที่ยว แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากงบประมาณของแต่ละแหล่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพิษณุโลก: กล่าวว่าแหล่งท่องเที่ยวของไทยหลายแห่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานและน่าสนใจ แต่ยังขาดคนที่จะมานำเสนอเรื่องราว
- นักวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมจังหวัด: โดดให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวหลายแห่งยังขาดการอบรมฝึกทักษะ ทั้งทางด้านภาษา และการบริการ
- ประธานหอการค้าจังหวัดแพร่: ขาดการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

● ข้อเสนอแนะ

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดตากและนักวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมจังหวัด: ควรมีการรณรงค์ในการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวและอบรมให้ความรู้ให้กับไกด์ท้องถิ่นหรือคนในชุมชนให้รู้จักการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดตาก: ส่งเสริมสินค้าที่ระลึกที่เอกลักษณ์ และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ของแหล่งท่องเที่ยว

- สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรคำนึงถึงผลกระทบของสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในท้องถิ่น และหากมีผลกระทบความทำการชี้แจงให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนดำเนินการพัฒนา
- สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก: แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางภาคเหนือตอนล่าง 1 ทุกจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นมาที่น่าสนใจ ควรดึงเรื่องราวเหล่านี้มานำเสนอ
- ประธานหอการค้าจังหวัดแพร่: ควรนำของดีที่มีอยู่ในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมานำเสนอ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 55 การสัมมนารับฟังความคิดเห็นโครงการ “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวนสาธารณรัฐประชาชนจีน”

4.2.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว ในเบื้องต้นทางคณะวิจัยด้วย ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการ เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยวตาม องค์ประกอบของ “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 35 จุดแข็ง (Strengths) บนเส้นทางท่องเที่ยว

Strengths (S)	คำอธิบาย
S1. ชุมชนคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความร่วมมือด้านนโยบายการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวของภาครัฐเป็นอย่างดี	เนื่องจากชุมชนภายในแหล่งท่องเที่ยวของทั้ง 2 ประเทศเล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ที่สามารถทำรายได้ให้กับชุมชน และการเข้ามาสนับสนุนช่วยเหลือชุมชนของทางภาครัฐ
S2. ผู้ให้บริการบนเส้นทางมีการให้บริการนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี	จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้บริการ ทำให้เห็นว่าผู้ให้บริการมีความตระหนักถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพื่อต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำ หรือทำการบอกต่อ
S3. แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการจัดการ ดูแลรักษาทรัพยากรภายในแหล่งเป็นอย่างดี	รัฐบาลทั้ง 2 ประเทศมีนโยบายในการดูแลจัดการ แหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการจัดอันดับและเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจน
S4. แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางมีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน และน่าสนใจ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของทั้ง 3 ประเทศ มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานและมีความเชื่อมโยงกัน ทางด้านประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม
S5. แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางมีเอกลักษณ์เฉพาะ	ชุมชนที่อาศัยอยู่บนเส้นทางมีเอกลักษณ์ทางด้าน วัฒนธรรมและการใช้ชีวิตเฉพาะท้องถิ่น ส่งผลให้ นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตหลากหลายรูปแบบ เช่น อาหาร การแต่งกาย อาชีพ
S6. การเข้าถึงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถทำได้โดยง่ายและสะดวก	ทั้ง 2 ประเทศ มีการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ทุก ที่ทุกเวลาผ่านระบบสารสนเทศแบบออนไลน์

ตาราง 36 จุดแข็ง (Strengths) บนเส้นทางการท่องเที่ยว (ต่อ)

Strengths (S)	คำอธิบาย
S7. ลักษณะถนนตลอดเส้นทางในไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีคุณภาพดี	จากผลการสำรวจของโครงการย่อยที่ 1 พบว่าสภาพพื้นผิวบนเส้นทางภายในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีสภาพดีเยี่ยมและมีช่องทางการจราจรมากกว่า 2 เลน
S8. ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางครบถ้วนและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว	จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทาง ประเทศไทย: 95 จุด สาธารณรัฐประชาชนจีน: 194
S9. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนเส้นทางมีความอุดมสมบูรณ์ S10.	ทรัพยากรธรรมชาติของทั้ง 3 ประเทศมีความอุดมสมบูรณ์เป็นทุนเดิม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีการดูแลและการจัดการที่ดี
S11. แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนลาวมีป้ายประชาชนลาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี	เนื่องจากสภาพอากาศของทั้ง 2 ประเทศค่อนข้างดี ไม่มีภัยพิบัติทางธรรมชาติสักเท่าไร จึงไม่มีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวทำให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี
S12. ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนลาวมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอีกหลายแห่ง	แหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนลาวมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอีกหลายแห่ง เนื่องจากไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ที่ดี เช่น การประชาสัมพันธ์ทางช่องทางออนไลน์ หรือหนังสือคู่มือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
S13. ในทุกแหล่งท่องเที่ยวจะมีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเป็นคนท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่นนั้น ๆ ได้	คนในชุมชนที่ผันตัวเองมาเป็นผู้ประกอบการภายในแหล่งท่องเที่ยวมีความรู้และความเข้าใจถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี
S14. ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยว	ยกตัวอย่าง แหล่งท่องเที่ยวในจีนหลาย ๆ แหล่งมีพื้นที่กว้าง จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางหลายรูปแบบ เช่น รถแบตเตอรี่ จักรยาน เรือ เป็นต้น หรือนักท่องเที่ยวอาจเลือกวิธีการเดิน เพื่อได้ชมวิวทิวทัศน์ในแหล่งได้อย่างเต็มที่
S15. แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ เช่น การทำโฆษณา แจกใบปลิว	นอกจากการช่วยประชาสัมพันธ์จากทางภาครัฐแล้วนั้น บางแหล่งท่องเที่ยวยังสามารถประชาสัมพันธ์

ตาราง 37 จุดแข็ง (Strengths) บนเส้นทางาท่องเที่ยว (ต่อ)

Strengths (S)	คำอธิบาย
ออกบูทกิจกรรม	แหล่งท่องเที่ยวของตนเองได้ เนื่องจากปัจจุบันการทำประชาสัมพันธ์สามารถทำได้ง่ายขึ้น โดยผ่านทางเทคโนโลยี แอปพลิเคชัน และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ
S16. มีระบบขนส่งสาธารณะที่หลากหลายส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังเส้นทางนี้ได้สะดวก	บนเส้นทางมีการให้บริการรถสาธารณะจากทั้งทางภาครัฐ และเอกชนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะธุรกิจทัวร์ที่มีการตั้งจุดรับนักท่องเที่ยวตั้งแต่บริเวณหน้าจุดผ่านแดน
S17. บางแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางได้รับการรับรองมาตรฐานจาก UNESCO	แหล่งท่องเที่ยวเที่ยวบางแหล่งได้รับรองมาตรฐานจาก UNESCO เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
S18. ถนนบนเส้นทางท่องเที่ยวนี้ สามารถเชื่อมโยงไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ได้โดยสะดวก	เส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีเส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ของแต่ละประเทศได้

ตาราง 38 จุดอ่อน (Weaknesses) บนเส้นทางาท่องเที่ยว

Weaknesses (W)	คำอธิบาย
W1. สภาพลักษณะถนนภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีสภาพพื้นผิวขรุขระตลอดเส้นทาง	จากการลงพื้นที่ และผลการสำรวจสภาพเส้นทางของโครงการย่อยที่ 1 แสดงให้เห็นถึงเส้นทางที่ชำรุดเสียหายเกือบตลอดเส้นทางภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
W2. สิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีน้อยอาจจะไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทาง	สิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีเพียง 23 จุด ได้แก่ ปั้มน้ำมัน ร้านค้า ร้านอาหาร และจุดพักรถ
W3. ไม่มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	แหล่งท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางหน่วยงานภาครัฐและขาดการจัดการที่เป็นระบบ
W4. แหล่งท่องเที่ยวภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ได้รับการ	แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีชุมชน หรือผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเป็นผู้ดูแล แต่ไม่มีการดูแลอย่าง

ตาราง 39 จุดอ่อน (Weaknesses) บนเส้นทางการท่องเที่ยว (ต่อ)

Weaknesses (W)	คำอธิบาย
ดูแล รักษาอย่างต่อเนื่อง	สม่ำเสมอและขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
W5. ป้ายบอกทางบางช่วงบางจุดยังเป็นภาษาท้องถิ่นเพียงภาษาเดียว	จากการลงพื้นที่พบว่าป้ายบอกทางส่วนใหญ่บนเส้นทางไม่มีภาษาที่สอง หรือภาษาอังกฤษ ส่งผลต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
W6. แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถท่องเที่ยวได้บางฤดูกาล	สภาพอากาศของสาธารณรัฐประชาชนจีนในบางฤดูกาลมีความรุนแรงส่งผลต่อความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว
W7. แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางบางแห่งมีขีดจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีขนาดพื้นที่ค่อนข้างเล็ก ก็จะมีข้อจำกัดเรื่องปริมาณการเข้าชมของนักท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่สามารถเที่ยวได้บางช่วงเวลา ก็จะมีข้อจำกัดทางด้านช่วงเวลาการให้บริการ
W8. หากทรัพยากรภายในแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเกิดความเสื่อมโทรม ต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูเป็นเวลานาน	แหล่งท่องเที่ยวมีทรัพยากรที่ใช้เวลานานในการเติบโต จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว
W9. บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว	บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขาดนโยบายการจัดการทางด้าน Green Tourism ภายในแหล่ง
W10. ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความรู้ด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	บางแหล่งท่องเที่ยว ทางภาครัฐยังไม่ได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
W11. ข้อมูลการเดินทางสาธารณะบนเส้นทางมีน้อย	บางพื้นที่บนเส้นทางไม่มีการให้ข้อมูลการขนส่งสาธารณะ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางลำบาก เช่น ตารางเวลาเดินรถประจำทาง
W12. บุคลากรในแหล่งขาดทักษะทางด้านภาษา ส่งผลให้ยากในการสื่อสารและให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว	คนท้องถิ่น หรือบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้เรียนรู้ทักษะภาษาที่สอง ใช้แต่เพียงภาษาของตนเองทำให้ยากต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตาราง 40 จุดอ่อน (Weaknesses) บนเส้นทางการท่องเที่ยว (ต่อ)

Weaknesses (W)	คำอธิบาย
W13. แหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งยังไม่เป็นที่รู้จัก	มีแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางอีกหลายแห่งที่ยังไม่ได้รับการช่วยประชาสัมพันธ์จากทางภาครัฐ และตัวแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความรู้ความสามารถในการทำการประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง

ตาราง 41 โอกาส (Opportunities) บนเส้นทางทางท่องเที่ยว

Opportunities (O)	คำอธิบาย
O1. รัฐบาลไทยมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว	รัฐบาลไทยได้กำหนดให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)
O2. รัฐบาลจีนมีแผนการยกระดับการพัฒนาพัฒนาการท่องเที่ยวนครเฉิงตู	รัฐบาลจีนมีแผนการยกระดับการพัฒนานครเฉิงตูเป็นเมืองท่องเที่ยวของโลก และก้าวขึ้นสู่อันดับ 1 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน จากการเข้าพบและสัมภาษณ์สมาคมการท่องเที่ยวนครเฉิงตู (CDTA)
O3. มีแผนความร่วมมือกันของ 3 ประเทศ เพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมทางรางของทั้ง 3 ประเทศ	รัฐบาลจีนกำลังดำเนินการสร้างรถไฟความเร็วสูงจากมณฑลยูนนาน เชื่อมต่อมายังสปป.ลาว โดยมีความร่วมมือกันของ 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย ลาว จีน
O4. สาธารณรัฐประชาชนจีนมีแผนการพัฒนาเส้นทาง R3A	สาธารณรัฐประชาชนจีนให้ชื่อเรียกเส้นทาง R3A อีกอย่างว่า “เส้นทางสายไหมภาคใต้ของจีน” โดยมีความร่วมมือกับประเทศไทย เพื่อให้เส้นทาง R3A มีความครบครัน และทันสมัย
O5. ภาครัฐของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	ทั้ง 2 ประเทศมีการจัดทำสื่อสารสนเทศและคู่มือการท่องเที่ยวให้กับแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังเป็นที่นิยม และช่วยทำการโฆษณาผ่านทางสื่อต่าง ๆ
O6. มีการรวมกลุ่มของภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อทำการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของตน	มีการรวมตัวของผู้ประกอบการในพื้นที่จัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อช่วยสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
O7. นักท่องเที่ยวจีนมีกำลังจ่ายค่อนข้างสูง	จากสถานการณ์การท่องเที่ยวปี 2560 พบว่าการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นอันดับ 1
O8. พิษณุโลกเป็นศูนย์กลางด้าน Logistics ของภาคเหนือตอนล่าง	จังหวัดพิษณุโลกกำลังได้รับการสนับสนุนให้เป็นศูนย์กลางด้าน Logistics ของภาคเหนือตอนล่าง โดยอนาคตจะสามารถพัฒนาเป็นเมืองบริการได้

ตาราง 42 โอกาส (Opportunities) บนเส้นทาง Thornton (ต่อ)

Opportunities (O)	คำอธิบาย
O9. ปัจจุบันเป็นยุคตลาดการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล	มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยววางแผนและจัดการทริปการท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและนักท่องเที่ยวนิยมใช้บริการการค้นและจองแหล่งท่องเที่ยวที่พักและโรงแรมผ่านทางระบบออนไลน์เพิ่มขึ้น ที่มา: สถานการณ์การท่องเที่ยว เมษายน 2561 ททท.
O10. นักเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวไทยเป็นจำนวนมากทุกปี	จากสถานการณ์การท่องเที่ยวปี 2560 นักท่องเที่ยวจีนเข้ามาเป็นอันดับหนึ่ง และสร้างรายได้ให้กับท่องเที่ยวอันดับ 1 เช่นกัน

ตาราง 43 อุปสรรค (Threats) บนเส้นทาง Thornton

Threats (T)	คำอธิบาย
T1. แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยบางแหล่งไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ	เนื่องจากภาครัฐมีนโยบายการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมแล้วเป็นหลัก
T2. งบประมาณในการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยของภาครัฐไม่เพียงพอ	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก ภาครัฐจึงไม่สามารถสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวได้ครบทุกแหล่งพร้อม ๆ กัน
T3. การสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวจากรัฐในประเทศไทยไม่มีความต่อเนื่อง	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก ภาครัฐจึงไม่สามารถสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวได้ครบทุกแหล่งพร้อม ๆ กัน
T4. นโยบายของหน่วยงานการท่องเที่ยวต่าง ๆ ของรัฐบาลไทยไม่สอดคล้องกัน	บางพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐไม่มีการพูดคุยกันระหว่างหน่วยงาน ก่อนดำเนินแผนการพัฒนาต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาไปคนละทิศทาง
T5. ประเทศไทยขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน	บางพื้นที่ภาคเอกชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากนโยบายการสนับสนุนของทางภาครัฐ และไม่มีการพูดคุย เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย
T6. นโยบายการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยของภาครัฐและเอกชนไปคนละทิศทาง	ในบางพื้นที่ภาคเอกชนมีความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างจากนโยบายของภาครัฐ และขาดการพูดคุย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

ตาราง 44 อุปสรรค (Threats) บนเส้นทางการท่องเที่ยว (ต่อ)

Threats (T)	คำอธิบาย
T7. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทย และจีนมีความยุ่งยาก	เนื่องจากการปรับเปลี่ยนกฎหมายการผ่านแดนของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ต้องดำเนินการยื่นเอกสารเพิ่มขึ้น จากกฎเกณฑ์เดิม
T8. กฎหมายการนำยานพาหนะจากจีนเข้มงวด	กฎหมายการนำยานพาหนะจากจีนเข้ามาในไทยมีความเข้มงวด และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
T9. ในกระบวนการขั้นตอนการนำยานพาหนะผ่านแดนเข้าสู่จีนมีการวางเงินประกันค่อนข้างสูง	เนื่องจากความเข้มงวดทางด้านกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อป้องกันการลักลอบค้าขายยาพาหนะที่ผิดกฎหมาย
T10. การสื่อสารทำได้ย่ำแย่ลำบาก	เนื่องจากประเทศไทย ลาว และจีนมีภาษาหลักเป็นของตนเอง และขาดทักษะทางด้านภาษา
T11. คนจีนเริ่มนิยมไปท่องเที่ยวภูมิภาคอื่น ๆ นอกเหนือจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	หน่วยงานการท่องเที่ยวของรัฐบาลไทย มีขอบเขตการรับผิดชอบที่กว้าง ส่งผลให้ไม่สามารถดูแลและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของได้อย่างทั่วถึง
T12. จีนมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต	เนื่องจากรัฐบาลจีนมีความเข้มงวดเรื่องข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล และกฎหมาย

ภายหลังการวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม โดยวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) จากนั้น ทางคณะวิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้หลักการจากทฤษฎี “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัย 5 กิจกรรม ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่พักและอาหาร และ (5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) การให้บริการข้อมูล

สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า

การให้บริการข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว

- มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายด้านการรักษาพื้นที่ และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายดังกล่าว ขึ้นอยู่กับพื้นที่และวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ

- แหล่งท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ชุมชน เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายของการท่องเที่ยว

การให้บริการข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว

- มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ผลิตภัณฑ์หรือสินค้า รวมไปถึงการบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์เป็นเนื้อหาที่ให้ความเคารพและให้เกียรติกับชุมชนในท้องถิ่น
- มีการประชาสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่จะตามมา และเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีจากนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ทางศาสนา เป็นต้น
- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง มีการให้ข้อมูลด้านความเสี่ยงอันเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นให้แก่ผู้คนที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว
- จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ดำเนินการแปลไว้อย่างถูกต้อง โดยเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมต่างๆ

การให้บริการข้อมูลหลังการท่องเที่ยว

- มีการให้ข้อมูลแก่คนในท้องถิ่นที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันและฟื้นฟู ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมไปถึงวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดการถูกทำลาย

(2) สถานที่ท่องเที่ยว

- ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างตัวแทนจากภาครัฐและตัวแทนจากชุมชน
- สถานที่ท่องเที่ยวมีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนแหล่งชุมชน
- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลทุพพลภาพ ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาสามารถเข้าถึงแหล่ง และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง

(3) การเดินทาง

- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งมีการสนับสนุน การจัดระบบการขนส่งสาธารณะ และระบบการขนส่งแบบไม่อาศัยพลังงาน เช่น การเดิน หรือ การปั่นจักรยาน เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มการใช้ระบบการขนส่งที่มีผลกระทบต่อ

(4) ที่พักและอาหาร

- มีการสนับสนุนร้านอาหาร ร้านค้าท้องถิ่น หมายรวมถึง งานฝีมือ ศิลปะการแสดง และสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น โดยดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่นโดยยึดตามพื้นฐานจากธรรมชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- มีการตกแต่ง ออกแบบ ที่พัก และร้านอาหาร รวมไปถึงอาหาร โดยการนำองค์ประกอบทางศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครอง และอนุรักษ์ ในขณะเดียวกันก็เคารพต่อสิทธิทางปัญญาของชุมชนในท้องถิ่นอีกด้วย

(5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ

ขั้นตอนระหว่างประเทศ ณ จุดผ่านแดนลาว – จีน หรือจุดผ่านแดนบ่อเต็น – บ่อหาน

- ณ จุดนี้มีการเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบการปฏิบัติเป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของจุดผ่านแดนเคร่งครัด
- จากการลงพื้นที่ที่กฎข้อห้ามที่พบคือ ห้ามถ่ายรูปบริเวณจุดผ่านแดนเป็นอันขาด ห้ามส่งเสียงดัง ห้ามเดินไปไหนมาไหนโดยไม่มีไกด์ หรือเจ้าหน้าที่อยู่ด้วย
- นักท่องเที่ยวต้องจัดเตรียมเอกสารผ่านแดนให้ครบถ้วน มิฉะนั้นอาจจะไม่ได้รับการอนุมัติให้เดินทางข้ามแดน
- สำหรับ ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและจีนมีความยุ่งยาก สืบเนื่องจากการปรับเปลี่ยนกฎหมายการผ่านแดนของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ต้องดำเนินการยื่นเอกสารเพิ่มขึ้นจากกฎเกณฑ์เดิม

ขั้นตอนระหว่างประเทศ ณ จุดผ่านแดนไทย - ลาว จุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพ 4 (เชียงของ - ห้วยทราย)

- จุดผ่านแดนไทย - ลาว เป็นสถานที่ที่ค่อนข้างจะเข้มงวดเรื่องเอกสาร และการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห้ามนักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่บ้านคนลาว หากต้องการพักต้องทำการแจ้งต่อนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อให้ได้รับอนุญาตก่อนเท่านั้นเดินทาง
- บริเวณจุดผ่านแดนมีบริการการเดินทางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งการเดินทางระหว่างจุดผ่านแดน และการเดินทางระหว่างประเทศ โดยมีรูปแบบการเดินทางทั้งทางถนนที่ให้บริการจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และการเดินทางทางน้ำ และถ้าหากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลก็สามารถทำได้
- ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและลาว ณ จุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพ ๔ (เชียงของ-ห้วยทราย) ถือว่ามีความยุ่งยากอยู่เล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างขั้นตอนในการยื่น

เอกสารผ่านแดนของไทยและจีน ซึ่งเป็นขั้นตอนในการยื่นเอกสารสำหรับนักท่องเที่ยว และ
สำหรับการนำรถหรือยานพาหนะไปใช้ระหว่างประเทศ

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities
Threats Analysis: SWOT Analysis) และปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย จากสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยว
ระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่
ได้นำไปสู่วัตถุประสงค์ในหัวข้อถัดไป

4.3 ผลการวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโดยใช้ TOWS Matrix นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) นำมาสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบนเส้นทาง เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy), กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy), กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) และกลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 45 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

SO	S11:O9	นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก เช่น ทำการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อสารสนเทศออนไลน์
	S7:O4	เน้นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทางถนน เช่น กลุ่มคาราวานรถ 4 Wheel, กลุ่มนักขับ Big Bike หรือ Biker
	S4:O6	นำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ
	S4:O7	จัดทำสินค้าที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวมีประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับระฆังที่ทำมาจากโลหะเปิด อาจจะจัดทำของที่ระลึกเป็นพวงกุญแจรูประฆัง เป็นต้น
	S15:O8	จัดตั้งให้พิษณุโลกเป็นศูนย์กลางทางการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทาง และมีความต้องการที่จะเดินทางต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ เช่น การให้ข้อมูลการเดินทางสาธารณะ การจัดที่พักเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับการเข้ามาของผู้ใช้บริการ
	S10:O5	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถทำการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ควรทำการประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่การแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี ไม่ใช่แค่เพียงช่วงเทศกาลเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 : นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S11: ในทุกแหล่งท่องเที่ยวจะมีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเป็นคนท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่นนั้น ๆ ได้

O9: ปัจจุบันเป็นยุคตลาดการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

นำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ลงประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ 2 : เน้นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน”

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S7: ลักษณะถนนตลอดเส้นทางในไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีคุณภาพดี O9: ปัจจุบันเป็นยุคตลาดการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล

O4: สาธารณรัฐประชาชนจีนมีแผนการพัฒนาเส้นทาง R3A

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ทำการประชาสัมพันธ์เส้นทาง เน้นการดึงดูดท่องเที่ยวให้ใช้การเดินทางถนน หรือประชาสัมพันธ์โดยเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” เช่น กลุ่มคาราวานรถ 4 Wheel, กลุ่มนักขับ Big Bike หรือ Biker

กลยุทธ์ที่ 3 : นำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S4: แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางมีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน และน่าสนใจในทุกแหล่งท่องเที่ยวจะมีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเป็นคนท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่นนั้น ๆ ได้

O6: มีการรวมกลุ่มของภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวด้วยเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติความเกี่ยวข้องกับการเดินทางอพยพเข้ามาของชาวไทยเชื้อ แหล่งท่องเที่ยวควรจัดทำไกด์นำเสนองานวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทยเชื้อ และนำหัตถกรรม หรือสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจัดทำเป็นของที่ระลึก เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 4 : จัดทำสินค้าที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S4: แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางมีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน และน่าสนใจ

O7: นักท่องเที่ยวจีนมีกำลังจ่ายค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำสินค้าที่ระลึกที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งเที่ยวนั้น ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับประเพณีที่ทำมาจากลูกกระเบิด อาจจะจัดทำของที่ระลึกเป็นพวงกุญแจรูปประเพณี เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 5 : จัดตั้งให้พิกุลโลกเป็นศูนย์กลางทางการบริการ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S15: ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีระบบขนส่งสาธารณะที่หลากหลายส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังเส้นทางนี้ได้สะดวก

O8: พิกุลโลกเป็นศูนย์กลางด้าน Logistics ของภาคเหนือตอนล่าง

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดตั้งให้พิกุลโลกเป็นศูนย์กลางทางการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทาง และมีความต้องการที่จะเดินทางต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ เช่น การให้ข้อมูลการเดินทางสาธารณะ การจัดที่พักเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับการเข้ามาของผู้ใช้บริการ

กลยุทธ์ที่ 6 : ทำการประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่การแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S10: แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

O5: ภาครัฐของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถทำการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ควรทำการประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่การแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี ไม่ใช่แค่เพียงช่วงเทศกาลเท่านั้น

ตาราง 46 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

ST	S6:T7	เนื่องจากการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยมีความยุ่งยาก ควรจัดการยื่นเอกสารในช่องทางออนไลน์ เพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว
	S6:T8	จัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศและช่องทางการยื่นเอกสารออนไลน์ เกี่ยวกับการนำยานพาหนะเข้ามา พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน
	S1:T10	ส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ทักษะทางด้านภาษา เพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
	S10:S13:T11	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และยังมีกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ควรทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแปลกใหม่ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ
	S1:T5:T6	ควรจัดการประชุมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็นพร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ เป็นประจำ

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 : จัดทำการยื่นเอกสารในช่องทางออนไลน์ เพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S6: การเข้าถึงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและจีน สามารถทำได้โดยง่ายและสะดวก ในทุกแหล่งท่องเที่ยวจะมีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเป็นคนท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่นนั้น ๆ ได้

T7: ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและจีนมีความยุ่งยาก

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำโปรแกรมการยื่นเอกสารออนไลน์ เพื่อลดความยุ่งยากของการจัดการเอกสารการเดินทางข้ามจุดผ่านแดน บริเวณจุดผ่านแดน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและลดระยะเวลาในการเดินทาง

กลยุทธ์ที่ 2 : จัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศและช่องทางการยื่นเอกสารเกี่ยวกับการนำยานพาหนะเดินทางข้ามแดน

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S6: การเข้าถึงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและจีน สามารถทำได้โดยง่ายและสะดวก ในทุกแหล่งท่องเที่ยวจะมีผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเป็นคนท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตท้องถิ่นนั้น ๆ ได้

T8: กฎหมายการนำยานพาหนะจากจีนเข้ามา

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศและช่องทางการยื่นเอกสารออนไลน์เกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน

กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ทักษะทางด้านภาษา เพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S1: ชุมชนคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความสำคัญด้านนโยบายการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวของภาครัฐเป็นอย่างดี

T10: การสื่อสารทำได้ยาก

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดโครงการการให้ความรู้และฝึกทักษะทางด้านภาษาให้กับชุมชน และบุคลากรภายในแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 4 : ทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแปลกใหม่

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S10: แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

S13: ในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่หลากหลายให้กับนักท่องเที่ยว

T11: คนจีนเริ่มนิยมไปท่องเที่ยวภูมิภาคอื่น ๆ นอกเหนือจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำการประชาสัมพันธ์ โดยการนำเสนอกิจกรรมที่มีภายในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมและเพิ่มขึ้นมาใหม่ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ

กลยุทธ์ที่ 5 : ควรจัดการประชุมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็นพร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ เป็นประจำ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

S1: ชุมชนคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความร่วมมือด้านนโยบายการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวของภาครัฐเป็นอย่างดี

T5: ประเทศไทยขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

T6: นโยบายการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยของภาครัฐและเอกชนไปคนละทิศทาง
ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

สร้างความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยการจัดการพบปะพูดคุยระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็นพร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 47 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

WO	W11:O9	จัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ
	W8:W10:O1:O6	จัดตั้งโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับ “การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว” ให้แก่คนในชุมชน เพื่อให้เกิดการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้ชุมชนเข้ามาช่วยดูแล จัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว
	W12, O1, O6	จัดตั้งโครงการเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
	W13, O5	ใช้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ “Amazing Thailand Go Local” ในการโปรโมทเมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น
	W9, O6	เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนมาก ทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าไปจัดการและดูแลได้อย่างทั่วถึง ภาครัฐควรขอความร่วมมือจากทางภาคเอกชน
	W9, O1	รัฐบาลจัดทำกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตน
	W3: W9: W11: W13: O1 :O5	จัดทำคู่มือการท่องเที่ยว ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรายละเอียดการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงประวัติความเป็นมาและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในคู่มือคือ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการคัดเลือกจากเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแล้ว

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 : นำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ
โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W11: ข้อมูลการเดินทางสาธารณะบนเส้นทางมีน้อย

O9: ปัจจุบันเป็นยุคตลาดการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 2 : ให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการจัดการ
ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W8: หากทรัพยากรภายในแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางเกิดความเสื่อมโทรม ต้องใช้ระยะเวลา
ในการฟื้นฟูเป็นเวลานาน

W10: ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความรู้ด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

O1: รัฐบาลไทยมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว

O6: มีการรวมกลุ่มของภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อทำการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ภายในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดตั้งโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับ “การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว” ให้แก่คนในชุมชน
เพื่อให้เกิดการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้ชุมชนเข้ามาช่วยดูแล จัดการแหล่งท่องเที่ยว
เพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W12: บุคลากรในแหล่งขาดทักษะทางด้านภาษา ส่งผลให้ยากในการสื่อสารและให้ข้อมูลกับ
นักท่องเที่ยว

O1: รัฐบาลไทยมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว

O6: มีการรวมกลุ่มของภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อทำการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ภายในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดโครงการให้ความรู้และฝึกทักษะทางด้านภาษาให้กับชุมชน และบุคลากรภายในแหล่ง
ท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 4 : ใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการทำการประชาสัมพันธ์เมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W13: แหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งยังไม่เป็นที่รู้จัก

O11: ปัจจุบันเป็นยุคตลาดการท่องเที่ยวแบบดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ใช้สิทธิประโยชน์ที่มีการจัดโครงการอยู่ ยกตัวอย่างเช่นโครงการ “Amazing Thailand Go Local” ในการโปรโมทเมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยวทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

กลยุทธ์ที่ 5 : ใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการทำการประชาสัมพันธ์เมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W13: ข้อมูลการเดินทางสาธารณะบนเส้นทางมีน้อย

O5: ภาครัฐของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ใช้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ “Amazing Thailand Go Local” ในการโปรโมทเมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยวทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 6 : เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวมีจำนวนมาก ทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าไปจัดการและดูแลได้อย่างทั่วถึง ภาครัฐควรขอความร่วมมือจากทางภาคเอกชน

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W9: บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

O6: มีการรวมกลุ่มของภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อทำการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

สร้างความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยการจัดการพบปะพูดคุยระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็นพร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 7 : จัดทำกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตน

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W9: บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

O1: รัฐบาลไทยมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

รัฐบาลออกกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนเพื่อให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

กลยุทธ์ที่ 8 : จัดทำคู่มือการท่องเที่ยวบนเส้นทางการท่องเที่ยวที่ทำการศึกษา

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W3: ไม่มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

W9: บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

W11: ข้อมูลการเดินทางสาธารณะบนเส้นทางมีน้อย

O1: รัฐบาลไทยมีการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาว

O5: ภาครัฐของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำคู่มือการท่องเที่ยว ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรายละเอียดการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงประวัติความเป็นมาและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในคู่มือคือแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการคัดเลือกจากเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแล้วโดยทำ

ตาราง 48 วิเคราะห์กลยุทธ์เชิงเชิงรับ (WT Strategy)

WT	W9:W10: T2:T3	การนำงบประมาณสนับสนุนจากรัฐมาใช้ ควรคำนึงถึงหลักการความยั่งยืน
	W5:T9:T1	เชิญชวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ให้เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้ระบบขนส่งสาธารณะท้องถิ่น
	W5:W13: T10	จัดตั้งช่องทางบริการข้อมูลข่าวสารทั้งทาง Call Center และช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้บุคลากรที่มีทักษะทางด้านภาษาที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 : การนำงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐมาใช้ ควรคำนึงถึงหลักการความยั่งยืน
โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W9: บางแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

W10: ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความรู้ด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

T2: งบประมาณในการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยของภาครัฐไม่เพียงพอ

T3: การสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวจากภาครัฐในประเทศไทยไม่มีความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ในการนำงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐมาใช้ ควรคำนึงถึงหลักการความยั่งยืน นั่นคือ แหล่งท่องเที่ยวสามารถหารายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนได้ ถึงแม้จะไม่ได้การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากทางภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 2 : เชิญชวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ให้เดินทางท่องเที่ยวโดยการใช้ระบบขนส่งสาธารณะท้องถิ่น

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W5: ป้ายบอกทางบางช่วงบางจุดยังเป็นภาษาท้องถิ่นเพียงภาษาเดียว

T9: ในการทำเรื่องนำยานพาหนะผ่านแดนเข้าสู่จีนมีการวางเงินประกันค่อนข้างสูง

T10: การสื่อสารทำได้ยาก

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดทำประชาสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ให้เดินทางท่องเที่ยวโดยการใช้ระบบขนส่งสาธารณะท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3 : จัดตั้งศูนย์บริการให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อการอำนวยความสะดวกและให้บริการในด้านต่าง ๆ

โดยทำการประยุกต์มาจากการ SWOT

W5: ป้ายบอกทางบางช่วงบางจุดยังเป็นภาษาท้องถิ่นเพียงภาษาเดียว

W13: แหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งยังไม่เป็นที่รู้จัก

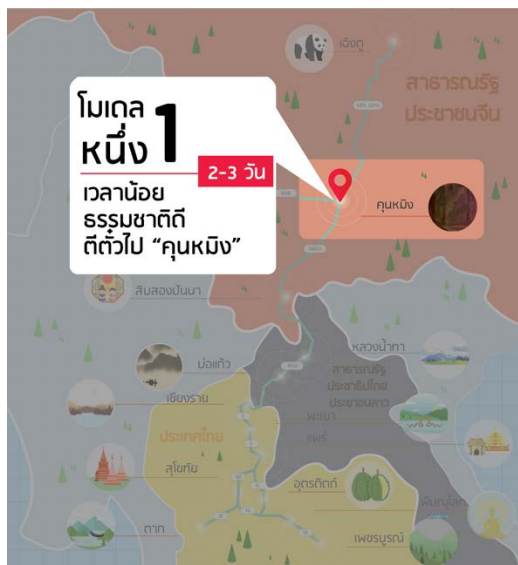
T10: การสื่อสารทำได้ยาก

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

จัดตั้งช่องทางบริการข้อมูลข่าวสารทั้งทาง Call Center และช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้บุคลากรที่มีทักษะทางด้านภาษาที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่

ทั้งนี้ ทางคณะวิจัยสามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์มาจัดทำเป็นแผนการพัฒนากองท่องเที่ยวบนเส้นทางเพื่อให้ได้ศักยภาพตามกิจกรรมทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่พักและอาหาร และ (5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ เพื่อก่อให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์มาเป็นกลยุทธ์ทั้ง 4 ประเภท โดยทางคณะผู้วิจัยนำเสนอ นโยบาย ชื่อ Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism ภายใต้ต้นนโยบายดังกล่าว ทางคณะวิจัยนำเสนอรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ พร้อมทั้งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมไปพร้อมๆ กัน อีกทั้ง แต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวยังเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่อาศัยระยะเวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 2-3 วัน, การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 1 อาทิตย์ หรือ การท่องเที่ยวแบบไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งแต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวมีรายละเอียด ดังนี้

- รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 “เวลาน้อย ธรรมชาติดี ตีตัวไปขุนหมิง” เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ณ นครขุนหมิง หรือ “เมืองแห่งฤดูใบไม้ผลิ” (Spring City) ไปสัมผัสกับอากาศที่เย็นสบายตลอดปี ริมฝั่งทะเลสาบเตียนฉือ ล้อมรอบไปด้วยภูเขา และแม่น้ำ สามารถตามรอยหนึ่งกำลังภายในที่ เขาซีซาน วัดไนล์ทิเต่า พร้อมชมศาลเจ้าและวัดจีน จากแรงศรัทธาของชาวบ้านที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน อีกทั้งการเดินทางบนเส้นทางนี้ มีความสะดวก ง่าย เนื่องจากสามารถเดินทางได้ด้วยรถบัส และรถยนต์ส่วนบุคคล ดังภาพ 56

ภาพ 57 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 “เวลาน้อย ธรรมชาติดี ตีตัวไปขุนหมิง”

- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแถวนี้” เป็นรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่าง 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก บนเส้นทางการท่องเที่ยวแห่งนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่เลื่องชื่อ เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยถือเป็นเมืองมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีชุมชนเมืองเก่า รอบอุทยาน จากนั้นเดินทางต่อไปที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเยี่ยมชมเมืองลับแล เยี่ยมชมวัดต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน พิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่ทรงคุณค่า รวมถึงสัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนอำเภอลับแล และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่จังหวัดพิษณุโลก หรือ เมืองสองแคว ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกถือเป็นเมืองหลวงเก่าอีกเมืองของประเทศไทยที่สามารถเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และตามรอยพระนเรศวร พร้อมทั้งการไหว้พระใหญ่ ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุฯ (วัดใหญ่) ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองพิษณุโลก นอกจากนี้ บริเวณหน้าวัดมีรถรางเที่ยวชมเมืองพิษณุโลกคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมโบราณสถาน และเรียนรู้ประวัติศาสตร์อีกด้วย สามารถสรุปเส้นทางเป็นแผนที่ ดังภาพ 58

ภาพ 59 รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแถวนี้”

- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 3 “สายชิลก็มา เวลาที่พอมี ต็มด้าในพื้นที่ แบบคนท้องถิ่น” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ บนเส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบนี้สามารถแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวได้เป็นอีก 3 เส้นทางย่อย ได้แก่
  - “สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก – แพร่” เป็นเส้นทางที่เริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์-อารยธรรมของอาณาจักรสุโขทัย สัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนที่อำเภอลับแล และตามรอยพระนเรศวรที่จังหวัดพิษณุโลก แล้วปิดท้ายด้วยการขอพรไหว้พระธาตุและเรียนรู้วิถีชีวิตที่เรียบง่ายแบบคนท้องถิ่นที่จังหวัดแพร่

- “เชียงของ- บ่อแก้ว - หลวงน้ำทา - สิบสองปันนา” เป็นเส้นทาง การเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นจากการสัมผัสมิตรภาพ 3 แผ่นดินระหว่าง ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A นี้ จากนั้นเที่ยวแบบสบายๆ เยี่ยมชมวิถีชีวิตวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ริมแม่น้ำโขง และเรียนรู้วัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในบ่อแก้ว เยี่ยมชมวัด ไหว้พระธาตุที่เมืองหลวงน้ำทา จากนั้นตามรอยวัฒนธรรมไทในประเทศจีนที่สิบสองปันนา
- “สิบสองปันนา – ต้าหลี่ – ลี้เจียง” เป็นอีกเส้นทางที่เน้นการเรียนรู้วัฒนธรรม เทียวชมวิถีชีวิตของชาวไทลื้อที่สิบสองปันนา และเยี่ยมชมเมืองโบราณที่ต้าหลี่ และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่เมืองลี้เจียง การเคารพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่อุทยานน้ำหยก และชมม้งกรดำที่มีความสวยงาม

ทั้งนี้ สามารถสรุปเส้นทางท่องเที่ยวเป็นแผนที่ ดังภาพ 60

ภาพ 61 รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 3 “สายชิลก็มา เวลาพักผ่อน ดีมด้าในพื้นที่ แบบคนท้องถิ่น”

- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง มันก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ และสัมผัสธรรมชาติระหว่างการท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยวนี้ที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ ภายใต้เส้นทางการท่องเที่ยวนี้ สามารถแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวได้อีก 3 เส้นทางย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - “เชียงของ- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา” เป็นเส้นทางการเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เรียนรู้วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชมธรรมชาติริมแม่น้ำโขง จากนั้น เดินทางด้วยเรือเล็กข้ามฟากตรงด่านเมืองห้วยทราย และสัมผัสบรรยากาศสวยงามจากธรรมชาติ สลับกับชนบทเล็กๆ ระหว่างที่มุ่งหน้าสู่บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา
  - “สิบสองปันนา – คุณหมิง - เฉิงตู” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนชาติไทผ่านท่องเที่ยวภายในสิบสองปันนา และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติคุณหมิง พร้อมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตผ่านการทานอาหารท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมแบบจีนโบราณที่เมืองเฉิงตู
  - “ตาก เพชรบูรณ์ พะเยา” สำหรับเส้นทางนี้ เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บนเส้นทางนี้ นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสธรรมชาติจากทะเลหมอกที่เขาคว้อ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โด่งดัง หรือการไปเยือนทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือที่ขึ้นชื่อว่า เป็นทะเลสาบแห่งศรัทธา กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา หรือจะไปเที่ยวเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก พร้อมทั้งการรับประทานอาหารที่ปรุงจากวัตถุดิบในท้องถิ่น

สามารถสรุปเส้นทางการท่องเที่ยวเป็นแผนที่ ดังภาพ 62

ภาพ 63 รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง มันก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม”

ภาพ 64 รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง จันก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม” (ต่อ)

- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวสุดท้าทายเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และมีความสนใจทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ซึ่งเส้นทางนี้เป็นการท่องเที่ยวที่เริ่มต้นจาก “ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย – เชียงราย – ลาว – kunming - เสฉวน” โดยเริ่มต้นที่จังหวัดสุโขทัย เยี่ยมชมวัดเก่าและโบราณสถานต่างๆ จากนั้นตามรอยพระนเรศวร สักการะพระใหญ่ที่ จ.พิษณุโลก การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวสวนทุเรียน อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ หรือการไหว้พระธาตุ นั้งรรางชมเมืองที่ จ.แพร่ จากนั้นเดินทางไปยัง จ.ตาก สัมผัสธรรมชาติอันสมบูรณ์ที่เขื่อนภูมิพล และทะเลหมอก ที่เขาค้อ และเดินทางต่อไปยังทะเลสาบแห่งศรัทธาที่กว๊านพะเยา แล้วขึ้นเหนือต่อเพื่อเยือนถิ่นอารยธรรมแห่งลุ่มน้ำล้านช้าง สัมผัสมิตรภาพ 3 แผ่นดิน ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A และเรียนรู้วิถีชีวิตริมโขงเชียงของ จ.เชียงราย พร้อมทั้ง ชิมข้าววัฒนธรรมจากประเทศเพื่อนบ้านที่บ่อแก้ว จากนั้นเที่ยววัดไหว้ พระธาตุในเมืองหลวงน้ำทา ไปตามรอยวัฒนธรรมไทในประเทศจีน สิบสองปันนา สัมผัสความเป็นเมืองโบราณที่ต้าหลี่ แล้วออกตามหามังกรที่สระม้งกรดำ เคารพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์อุทยานน้ำหยกที่เมืองลี่เจียง ปิดท้ายการเดินทางด้วยการเที่ยวชมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมกับความเจริญที่มณฑลเสฉวน สามารถสรุปเส้นทางการท่องเที่ยวเป็นแผนที่ดังภาพ 65

ภาพ 66 รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน”

ภายใต้นโยบาย Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism จากการนำเสนอรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จากนั้นทางคณะวิจัยนำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวบนเส้นทาง เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบไปด้วยข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การเดินทาง (2) การให้บริการข้อมูล และ (3) การประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวบนเส้นทาง ดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น โดยข้อเสนอแนะแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) การเดินทาง

สำหรับนโยบายด้านการเดินทางนำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้ สามารถแบ่งข้อเสนอแนะได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ (1) การเดินทางระหว่างประเทศ (2) การเดินทางภายในประเทศ

1.1 ข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศ

- ในกรณีทีรูปแบบสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศมีความหลากหลาย เช่น การเดินทางบกหรือทางน้ำ ทั้งนี้ ตลอดการเดินทางนักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงจำนวนครั้งของการเดินทางให้น้อยที่สุด และควรเพิ่มสัดส่วนการเดินทางภายในประเทศให้มากขึ้น

อาทิเช่น รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 3 “สายซิลกัมมา เวลาที่พอมิ ดิมดำในพื้นที่แบบคนท้องถิ่น” โดยเริ่มต้นเส้นทางการท่องเที่ยวที่อำเภอเชียงของ - บ่อแก้ว - หลวงน้ำทา - สิบสองปันนา” บนเส้นทางการท่องเที่ยวนี้ สามารถปรับใช้รูปแบบการเดินทางที่หลากหลายเริ่มจากการเดินทางด้วยเรือจากเชียงของไปยังบ่อแก้ว จากนั้นเลือกการเดินทางด้วยการเดินทางบกโดยอาศัยรถขนส่งสาธารณะจากบ่อแก้วเพื่อเดินทางต่อไปยังหลวงน้ำทา

และสิบสองปีมานี้ ทั้งนี้ หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวจากทางภาครัฐและภาคเอกชน หน่วยงานบริหารภายในท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย (ททท.) สำนักงานพานิชจังหวัดเชียงราย และสมาคมหอการค้าจังหวัดเชียงราย องค์กรและหน่วย เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว สมาคมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผ่านแดน ควร ดำเนินการปรึกษาถึงแนวทางสำหรับการให้บริการรถขนส่งสาธารณะ และการบริหารจัดการ เส้นทางรถที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง รวมไปถึงบริษัททัวร์สามารถ ออกแบบรูปแบบแพคเกจการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการให้บริการรถขนส่งสาธารณะจาก ทางภาครัฐ

- ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือปริมาณ พลังงานที่ได้ใช้ในแต่ละครั้งของการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงอัตราส่วนระหว่างระยะเวลาและ ระยะทาง (Time – Distance ratio) สะท้อนปริมาณพลังงานที่ใช้ และ/หรือปริมาณก๊าซ เรือนกระจกที่ปล่อยต่อวันของการเดินทาง นักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงอัตราส่วนความ เหมาะสมระหว่างระยะเวลาตลอดการท่องเที่ยว (Trip length) และ ระยะทางของจุดหมาย ปลายทาง (Distance of the destination) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่สะท้อนถึงการปล่อยก๊าซ เรือนกระจก เช่น ระยะทางของจุดหมายปลายทาง คือ 700 – 2,000 กิโลเมตร ดังนั้น ระยะเวลาตลอดการท่องเที่ยว คือ 8 วัน และหากระยะทางของจุดหมายปลายทางมากกว่า 2,000 กิโลเมตร ดังนั้นระยะเวลาตลอดการท่องเที่ยวควรท่องเที่ยวอย่างน้อย 14 วัน เป็นต้น

อาทิเช่น รูปแบบเส้นทางรถท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง งั้นก็ต้อง ธรรมชาติแบบจัดเต็ม” เป็นเส้นทางรถท่องเที่ยวจาก เชียงของ- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา – สิบสองปันนา ซึ่งระยะทางโดยประมาณจากเชียงของถึงสิบสองปันนา คือ 300 กิโลเมตร ซึ่ง ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวไม่ควรเกิน 1 อาทิตย์ เป็นต้น และประชาสัมพันธ์ให้ นักท่องเที่ยวเลือกการรูปแบบการเดินทาง โดยอาศัยการขนส่งสาธารณะ (Public Transportation) เช่น รถบัส รถไฟ และเรือเฟอร์รี่

- ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเลือกการเดินทางโดยไม่ต้องเร่งรีบ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้ เพลิดเพลินและดื่มด่ำกับประสบการณ์การท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ โดยระหว่างเส้นทาง การท่องเที่ยวจัดให้มีจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

อาทิเช่น รูปแบบเส้นทางรถท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแฉะนี้” เป็นรูปแบบเส้นทางรถท่องเที่ยวระหว่าง 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก บนเส้นทางรถท่องเที่ยวแห่งนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่เลื่องชื่อ พร้อมเยี่ยมชมวัดต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน พิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองรวมถึงสัมผัส วิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนอำเภอลับแล หรือ รูปแบบเส้นทางรถท่องเที่ยวที่ 3 “สายชิลก็มา

เวลาก็กพอมิ ต้มด้าในพินทึ่ แบบคนทอ้งถึน” เป็นเส้นทางการทอ้งเทียวที่มุ่งเน้นด้านการทอ้งเทียวเชิงธรรมชาติด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเส้นทางการทอ้งเทียวที่ใช้ระยะเวลาการทอ้งเทียวประมาณ 1 อาทิตยั เช่น การทอ้งเทียวบนเส้นทาง “สุโขทัย – อุดรดิถึถึ – พิษณุโลก – แพร่” เป็นเส้นทางที่เริมต้นด้วยการเรียนรู้อ้านประวัติศาสตร์-อารยธรรมของอาณาจักรสุโขทัย สัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนที่อำเภอลับแล และตามรอยพระนเรศวรที่จังหวัดพิษณุโลก แล้วปิดท้ายด้วยการขอพรไหว้พระธาตุ และการเรียนรู้อีกวิถีชีวิตที่เรียบง่ายที่จังหวัดแพร่ เป็นต้น

ทึ้งนี้ เพื่อให้หนักทอ้งเทียวสามารถทอ้งเทียวได้อย่างเพลิดเพลินและต้มด้ากับประสบการณ์การทอ้งเทียวอย่างเต็มทีและก่อให้เกิดการทอ้งเทียวอย่างยั่งยืน โดยต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านการทอ้งเทียวจากทางภาครัฐและภาคเอกชน หน่วยงานบริหารภายในทอ้งถึน หน่วยงานด้านการขนส่ง รวมไปถึงบุคคลภายในทอ้งถึน ในการจัดทากแผนการทอ้งเทียวที่ครอบคลุมแหล่งทอ้งเทียวที่น่าสนใจ การทอ้งเทียวที่สามารถซึมซับธรรมชาติจากแหล่งทอ้งเทียวที่มาจากบุคคลภายในทอ้งถึน

1.2 ข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับการเดินทางภายในประเทศ

- สนับสนุนการให้หนักทอ้งเทียวเลือกการเดินทางโดยพิจารณาถึงมาตรฐานการจัดทากสิ่งแวดล้อม เช่น ISO 14001 หรือ EMAS II คือการสนับสนุนให้ลดปริมาณการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ผลิตต่อวันของการเดินทาง โดยการประชาสัมพันธ์ให้หนักทอ้งเทียวเลือกการรูปแบบการเดินทาง โดยอาศัยการขนส่งสาธารณะ (Public Transportation) เช่น รถบัส รถไฟ เป็นต้น หรือการเลือกใช้บริการพาหนะที่ให้บริการภายในแหล่งทอ้งเทียว เช่น จักรยาน รถราง เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการเดินทางทอ้งเทียวภายในทอ้งถึน พร้อมทั้งกำหนดรอบเวลาในการเดินทางให้สอดคล้องกับระยะเวลาและระยะเวลาในการทอ้งเทียว เนื่องจากแหล่งทอ้งเทียวบางแห่งเป็นที่นิยม และหนักทอ้งเทียวแวะมาเยี่ยมชม
- จัดให้มีกิจกรรมเพื่อการเดินทาง อาทิเช่น การปั่นจักรยาน, การพายเรือแคนู หรือ การขี่ม้า เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ไม่เพียงแต่เป็นการสร้างประสบการณ์การทอ้งเทียวให้แก่หนักทอ้งเทียว อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนการเดินทางทอ้งเทียวภายในทอ้งถึนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย
- สนับสนุนให้มีการจัดรถรับส่งหรือมีระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งเป็นระบบขนส่งที่ดำเนินการจัดการโดยเกิดจากความร่วมมือระหว่าง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า หรือจุดทอ้งเทียวที่เป็นที่นิยม เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานจากการขนส่ง และสามารถช่วยสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในทอ้งถึนได้อีกด้วย

- สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีระหว่างชุมชนในท้องถิ่น (Local Community)

อาทิเช่น การท่องเที่ยวภายในจังหวัด เช่น จังหวัดสุโขทัย ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จัดให้มีการให้บริการรถไฟฟ้า หรือ ให้บริการเช่ารถจักรยานเพื่อการเยี่ยมชมโบราณสถานต่างๆ ทั้งนี้ ในระหว่างการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถได้รับความรู้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอีกด้วย หรือ การท่องเที่ยวภายในจังหวัดแพร่ เนื่องจากจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็ก การจัดให้มีบริการรถไฟฟ้าภายในเมืองสำหรับการเดินทางระยะสั้น ด้วยการให้การสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน

จากข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับการเดินทางภายในท้องถิ่น อาทิเช่น รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแฉะนี่” เป็นรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่าง 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก บนเส้นทางการท่องเที่ยวแห่งนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม มีการเยี่ยมชมวัดต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์ การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และการเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งเส้นทางการท่องเที่ยวนี้ สามารถจัดให้มีกิจกรรมการปั่นจักรยานระหว่างการเยี่ยมชมวัด ตลอดจนโบราณสถานต่างๆ หรือการจัดให้มีบริการรถรางที่ใช้พลังงานจากธรรมชาติที่ดำเนินการบริหารจัดการโดยคนในชุมชน และระหว่างมีการแวะพัก ณ จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ พร้อมมีการจัดจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น หรือการจำหน่ายอาหารท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ การบริหารจัดการรถรางเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ต้องอาศัยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทางภาครัฐ หน่วยงานด้านการขนส่ง รวมไปถึงคนในชุมชนควรดำเนินการปรึกษาถึงแนวทางการเป็นไปได้ของการให้บริการ อีกทั้งในอนาคตสามารถดำเนินการบริหารจัดการด้านการบริการรถรางที่มีความต่อเนื่องระหว่างจังหวัดได้อีกด้วย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), สมาคมหอการค้าประจำจังหวัด, หน่วยงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีระหว่างชุมชนในท้องถิ่น (Local Community)

(2) การให้บริการข้อมูล

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

- การนำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก โดยการนำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ลงประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ หรือสื่อออนไลน์ต่างๆ

- เน้นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” ทำการประชาสัมพันธ์เส้นทาง เน้นการดึงท่องเที่ยวให้ใช้การเดินทางถนน หรือประชาสัมพันธ์โดยเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน” เช่น กลุ่มคาราวานรถ 4 Wheel, กลุ่มนักขับ Big Bike หรือ Biker
- นำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติความเกี่ยวข้องกับการเดินทางอพยพเข้ามาของชาวไทลื้อ โดยแหล่งท่องเที่ยวควรจัดทำ การนำเสนอวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทลื้อ และนำหัตถกรรม หรือสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจัดทำเป็นของที่ระลึก เป็นต้น
- ทำการประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่การแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถทำการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ควรทำการประชาสัมพันธ์โดยเน้นที่การแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี ไม่ใช่แค่เพียงช่วงเทศกาลเท่านั้น
- จัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ
- โพรโมทเมืองรองหรือจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อทำให้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทย
- การจัดตั้งช่องทางบริการข้อมูลข่าวสารทั้งทาง Call Center และช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้บุคลากรที่มีทักษะทางด้านภาษาที่ดี เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา
- จัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศและช่องทางการยื่นเอกสารออนไลน์เกี่ยวกับการนำ ยานพาหนะผ่านแดน พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จ เกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน

อาทิเช่น รูปแบบการเดินทางที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน” เนื่องจากในการเดินทางบนเส้นทางนี้ เป็นการเดินทางด้วยกันหลายประเทศ ซึ่งได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นประเด็นด้านการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในแต่ละประเทศเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า การเดินทางในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ลักษณะสภาพพื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมบ่อเกือบตลอดเส้นทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางที่มีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางในช่วงเทศกาลที่มีปริมาณการเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูง หรือการเดินทางในสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการให้บริการรถขนส่งสาธารณะที่มีความพร้อม แต่ก็พบว่า ยังมีข้อจำกัดด้านความเร็วของยานพาหนะ เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงาน

จากทางภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องข้องด้านการท่องเที่ยวแต่ละประเทศ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ และสมาคมการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น สามารถดำเนินการให้บริหารข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว โดยการจัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศ เช่น ทาง Call Center หรือ Website และช่องทางการยื่นเอกสารออนไลน์เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน

(3) การประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน

เนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวสามารถเลือกที่พักได้หลากหลายประเภท ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในปัจจุบันจึงเกิดแนวคิดด้านการประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน โดยส่วนใหญ่หมายถึง เป็นการนำบ้านของคนในพื้นที่ โดยดำเนินการเปิดบ้านให้นักท่องเที่ยวเข้าไปอยู่ร่วมชายคาเสมือนเป็นคนในครอบครัว พร้อมพานักท่องเที่ยวไปเที่ยว และทำกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนเพื่อให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตพื้นถิ่น เช่น กรณีศึกษา : L'AVENC DE TAVER ซึ่งเป็นที่พักที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยว โดยใส่ใจต่อระบบนิเวศ พร้อมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจภายในท้องถิ่นอย่างควบคู่กันๆ ในเบื้องต้นเริ่มจากการจ้างงานโดยอาศัยแรงงานจากผู้คนภายในท้องถิ่น มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งที่พักแห่งนี้ยังดำเนินการบริหารจัดการที่พักโดยคำนึงถึงช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อให้การบริการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างสูงสุด และที่พักรแห่งนี้ ยังคงยึดลักษณะโครงสร้างทางด้านสถาปัตยกรรมของอาคารที่พักแบบดั้งเดิมไว้ นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้การบริการ ยังคำนึงถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก และยีนดีด้อนรับสัตว์เลี้ยงของนักท่องเที่ยวอีกด้วย ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งที่พักแห่งนี้ ไม่เพียงแต่สนับสนุนเศรษฐกิจในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงมุมมองความยั่งยืนและระบบนิเวศควบคู่กันไปด้วย

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่น ประยุกต์ใช้บ้านเรือน หรืออาคารที่อยู่ภายในชุมชนเป็นแหล่งที่พักให้นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดกิจกรรมเยี่ยมชมวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้าน และนำเสนอการทำหัตถกรรมต่างๆ พร้อมทั้งจัดทำสินค้าที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ แต่ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้ที่พักจากชุมชน ทางชุมชนควรคำนึงถึงการจัดสรรที่พักเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยวที่จะมาถึง นอกจากนี้ ทางชุมชนควรจัดโครงการให้ความรู้ด้านการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว และฝึกทักษะทางด้านภาษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรภายในชุมชน และให้บุคลากรภายในชุมชนเข้ามาช่วยดูแลและจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่แหล่งท่องเที่ยวต่อไป ทั้งนี้ การส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่น ประยุกต์ใช้บ้านเรือน หรืออาคารที่อยู่ภายในชุมชนเป็นแหล่งที่พักให้นักท่องเที่ยว ในเบื้องต้นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในท้องถิ่น หรือชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และหน่วยงานจากภาครัฐ อาทิเช่น สมาคมหอการค้าจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมไปถึงสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวต่างๆ

อาทิเช่น จากข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน สามารถดำเนินการประยุกต์ใช้ได้กับรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 2 ประยุกต์ใช้บ้านเรือน หรืออาคารที่อยู่ภายในชุมชนเป็นแหล่งที่พักให้นักท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่ทรงคุณค่า การจัดให้มีกิจกรรมเยี่ยมชมวิถีชีวิตดั้งเดิมสัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนอำเภอลับแล และรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 3 ที่อำเภอเชียงของ เป็นการประยุกต์ใช้บ้านเรือน หรืออาคารที่อยู่ภายในชุมชนเป็นแหล่งที่พักให้นักท่องเที่ยว พร้อมทั้ง เสนอการเรียนรู้วิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในพื้นที่ริมแม่น้ำโขง พร้อมทั้ง การจัดให้มีกิจกรรมการทำอาหารที่มาจากวัตถุดิบจากแม่น้ำโขงได้อีกด้วย

สำหรับประเด็นสุดท้าย การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยสร้างความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน การจัดการพบปะพูดคุยระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็นพร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้ง รัฐบาลผลักดันการออกกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว ย่อมส่งผลให้ชุมชนและบุคลากรที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนเพื่อให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในโครงการนี้คณะวิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลทางกายภาพพื้นที่ของทั้ง 3 ประเทศบนเส้นทางการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว รวมถึงการวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยในการศึกษาได้ให้ความสำคัญ และลงสำรวจบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน สามารถสรุปผลจากการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

(1) ผลการศึกษาวเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลจากการศึกษาพบว่า ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนบนเส้นทางภายในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความเชื่อมโยงที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน มีการจัดการบนเส้นทางและภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ดี เนื่องจากภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนและดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ในส่วนของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น พบว่าการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่าง ๆ ยังไม่เทียบเท่ากับประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะสภาพพื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมบ่อเกือบตลอดเส้นทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางที่มีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางในช่วงเทศกาลที่มีปริมาณการเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูง

(2) ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ภายหลังการวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม โดยวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) จากนั้น ทางคณะวิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้หลักการจากทฤษฎี “ห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัย 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่พักและอาหาร และ (5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) การให้บริการข้อมูล

สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า

การให้บริการข้อมูลก่อนการท่องเที่ยว

- มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายด้านการรักษาพื้นที่ และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายดังกล่าว ขึ้นอยู่กับพื้นที่และวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ
- แหล่งท่องเที่ยวมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ชุมชน เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายของการท่องเที่ยว

การให้บริการข้อมูลระหว่างการท่องเที่ยว

- มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ผลิตภัณฑ์หรือสินค้า รวมไปถึงการบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว ซึ่งข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์เป็นเนื้อหาที่ให้ความเคารพ และให้เกียรติกับชุมชนในท้องถิ่น
- มีการประชาสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่จะตามมา และเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีจากนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ทางศาสนา เป็นต้น
- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง มีการให้ข้อมูลด้านความเสี่ยงอันเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นให้แก่ผู้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
- จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ดำเนินการแปลไว้อย่างถูกต้อง โดยเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมต่างๆ

การให้บริการข้อมูลหลังการท่องเที่ยว

- มีการให้ข้อมูลแก่คนในท้องถิ่นด้านแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันและฟื้นฟู ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมไปถึงวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิดการถูกทำลาย

(2) สถานที่ท่องเที่ยว

- ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินการตามกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่งคั่งตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างตัวแทนจากภาครัฐและตัวแทนจากชุมชน
- สถานที่ท่องเที่ยวมีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนแหล่งชุมชน

- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลทุพพลภาพ ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาสามารถเข้าถึงแหล่ง และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง

(3) การเดินทาง

- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งมีการสนับสนุน การจัดระบบการขนส่งสาธารณะ และระบบการขนส่งแบบไม่อาศัยพลังงาน เช่น การเดิน หรือ การปั่นจักรยาน เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มการใช้ระบบการขนส่งที่มีผลกระทบต่อ

(4) ที่พักและอาหาร

- มีการสนับสนุนร้านอาหาร ร้านค้าท้องถิ่น หมายรวมถึง งานฝีมือ ศิลปะการแสดง และสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น โดยดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่นโดยยึดตามพื้นฐานจากธรรมชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- มีการตกแต่ง ออกแบบ ที่พัก และร้านอาหาร รวมไปถึงอาหาร โดยการนำองค์ประกอบทางศิลปะ สถาปัตยกรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครอง และอนุรักษ์ ในขณะที่เดียวกันก็เคารพต่อสิทธิทางปัญญาของชุมชนในท้องถิ่นอีกด้วย

(5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ

ขั้นตอนระหว่างประเทศ ณ จุดผ่านแดนลาว - จีน หรือจุดผ่านแดนบ่อเต็น - บ่อหาน

- ณ จุดนี้มีการเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบการปฏิบัติเป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของจุดผ่านแดนเคร่งครัด
- จากการลงพื้นที่กฎข้อห้ามที่พบคือ ห้ามถ่ายรูปรอบบริเวณจุดผ่านแดนเป็นอันขาด ห้ามส่งเสียงดัง ห้ามเดินไปไหนมาไหนโดยไม่มีไกด์ หรือเจ้าหน้าที่อยู่ด้วย
- นักท่องเที่ยวต้องจัดเตรียมเอกสารผ่านแดนให้ครบถ้วน มิฉะนั้นอาจจะไม่ได้รับการอนุมัติให้เดินทางข้ามแดน
- สำหรับ ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและจีนมีความยุ่งยาก สืบเนื่องจากการปรับเปลี่ยนกฎหมายการผ่านแดนของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ต้องดำเนินการยื่นเอกสารเพิ่มขึ้นจากกฎเกณฑ์เดิม

ขั้นตอนระหว่างประเทศ ณ จุดผ่านแดนไทย - ลาว จุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพ 4 (เชียงของ - ห้วยทราย)

- จุดผ่านแดนไทย - ลาว เป็นสถานที่ที่ค่อนข้างจะเข้มงวดเรื่องเอกสาร และการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห้ามนักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่บ้านคนลาว หากต้องการพักต้องทำการแจ้งต่อนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อให้ได้รับอนุญาตก่อนเท่านั้นเดินทาง

- บริเวณจุดผ่านแดนมีบริการการเดินทางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งการเดินทางระหว่างจุดผ่านแดน และการเดินทางระหว่างประเทศ โดยมีรูปแบบการเดินทางทั้งทางถนนที่ให้บริการจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และการเดินทางทางน้ำ และถ้าหากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลก็สามารถทำได้
- ขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและลาว ณ จุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพ ๔ (เชียงใหม่-หัวขัวทราย) ถือว่ามีความยุ่งยากอยู่เล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นตอนในการยื่นเอกสารผ่านแดนของไทยและจีน ซึ่งเป็นขั้นตอนในการยื่นเอกสารสำหรับนักท่องเที่ยว และสำหรับการนำรถหรือยานพาหนะไปใช้ระหว่างประเทศ

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (Strengths Weaknesses Opportunities Threats Analysis: SWOT Analysis) และปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย จากสภาพปัจจุบันของเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้นำไปสู่วัตถุประสงค์ในหัวข้อถัดไป

(3) ผลการเพื่อวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ทั้งนี้ ทางคณะวิจัยสามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์มาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทางเพื่อให้ได้ศักยภาพตามกิจกรรมทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ (1) การให้บริการข้อมูล (2) สถานที่ท่องเที่ยว (3) การเดินทาง (4) ที่พักและอาหาร และ (5) ขั้นตอนระหว่างประเทศ เพื่อก่อให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์มาเป็นกลยุทธ์ทั้ง 4 ประเภท โดยทางคณะผู้วิจัยนำเสนอ นโยบาย ชื่อ Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism ภายใต้นโยบายดังกล่าว ทางคณะวิจัยนำเสนอรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ พร้อมทั้งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้ง แต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวยังเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่อาศัยระยะเวลาการเดินทางที่แตกต่างกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 2-3 วัน, การท่องเที่ยวภายในระยะเวลา 1 อาทิตย์ หรือ การท่องเที่ยวแบบไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งแต่ละรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวมีรายละเอียด ดังนี้

- รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่ 1 “เวลาน้อย ธรรมชาติดี ตีตัวไปขุนหมิง” เป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ณ นครขุนหมิง หรือ “เมืองแห่งฤดูใบไม้ผลิ” (Spring City) ไปสัมผัสกับอากาศที่เย็นสบายตลอดปี ริมฝั่งทะเลสาบเตียนฉือ ล้อมรอบไปด้วยภูเขา และแม่น้ำ สามารถตามรอยหนังกำลังภายในที่ เขาซีซาน วัดไนล์ทิเต่า พร้อมชมศาลเจ้าและวัดจีน จากแรงศรัทธาของชาวบ้านที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน อีกทั้งการเดินทางบนเส้นทางนี้ มีความสะดวก ง่าย เนื่องจากสามารถเดินทางได้ด้วยรถบัส และรถยนต์ส่วนบุคคล

- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 2 “ถ้าเวลามันจำกัด เราก็จัดกันแถวนี้” เป็นรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่าง 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก บนเส้นทางการท่องเที่ยวแห่งนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่เลื่องชื่อ เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยถือเป็นเมืองมรดกโลก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีชุมชนเมืองเก่า รอบอุทยาน จากนั้นเดินทางต่อไปที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเยี่ยมชมเมืองลับแล เยี่ยมชมวัดต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ทรงคุณค่า รวมถึงสัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนอำเภอลับแล และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่จังหวัดพิษณุโลก หรือ เมืองสองแคว ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกถือเป็นเมืองหลวงเก่าอีกเมืองของประเทศไทยที่สามารถเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และตามรอยพระนเรศวร พร้อมทั้งการไหว้พระใหญ่ ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุฯ (วัดใหญ่) ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองพิษณุโลก นอกจากนี้ บริเวณหน้าวัดมีรถรางเที่ยวชมเมืองพิษณุโลกคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมโบราณสถาน และเรียนรู้ประวัติศาสตร์อีกด้วย
- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 3 “สายชิลก็มา เวลาพักผ่อน ดื่มด่ำในพื้นที่ แบบคนท้องถิ่น” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและด้านวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ บนเส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบนี้สามารถแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวได้เป็นอีก 3 เส้นทางย่อย ได้แก่
  - “สุโขทัย – อุตรดิตถ์ – พิษณุโลก – แพร่” เป็นเส้นทางที่เริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์-อารยธรรมของอาณาจักรสุโขทัย สัมผัสวิถีชีวิตชาวสวนทุเรียนที่อำเภอลับแล และตามรอยพระนเรศวรที่จังหวัดพิษณุโลก แล้วปิดท้ายด้วยการขอพรไหว้พระธาตุและเรียนรู้วิถีชีวิตที่เรียบง่ายแบบ Local life ที่จังหวัดแพร่
  - “เชียงใหม่- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา – สิบสองปันนา” เป็นเส้นทางการเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นจากการสัมผัสสมิทธิภาพ 3 แผ่นดินระหว่าง ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A นี้ จากนั้นเที่ยวแบบสบายๆ เยี่ยมชมวิถีชีวิตวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ริมแม่น้ำโขง และเรียนรู้วัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในบ่อแก้ว เยี่ยมชมวัด ไหว้พระธาตุที่เมืองหลวงน้ำทา จากนั้นตามรอยวัฒนธรรมไทในประเทศจีนที่สิบสองปันนา
  - “สิบสองปันนา – ต้าหลี่ – ลี้เจียง” เป็นอีกเส้นทางที่เน้นการเรียนรู้วัฒนธรรม เที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวไทลื้อที่สิบสองปันนา และเยี่ยมชมเมืองโบราณที่ต้าหลี่ และสิ้นสุดการท่องเที่ยวที่เมืองลี้เจียง การเคารพอน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่อุทยานน้ำหยก และสระมัจจรงค์ดำที่มีความสวยงาม
- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 4 “ถ้าหัวใจมันเรียกร้อง มันก็ต้องธรรมชาติแบบจัดเต็ม” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวนี้ เป็นเส้นทางที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ และสัมผัสธรรมชาติระหว่างการท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยวนี้ที่ใช้ระยะเวลาการท่องเที่ยวประมาณ 1 อาทิตย์ ภายใต

เส้นทางการท่องเที่ยวนี้ สามารถแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวได้อีก 3 เส้นทางย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- “เชียงของ- บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา” เป็นเส้นทางการเริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เรียนรู้วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชมธรรมชาติริมแม่น้ำโขง จากนั้น เดินทางด้วยเรือเล็กข้ามฟากตรงด่านเมืองห้วยทราย และชิมช๊อบบรรยากาศสวยงามจากธรรมชาติ สลับกับชนบทเล็กๆ ระหว่างที่มุ่งหน้าสู่บ่อแก้ว – หลวงน้ำทา
- “สิบสองปันนา – คุณหมิง - เฉิงตู” เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนชาติไทผ่านท่องเที่ยวภายในสิบสองปันนา และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติคุณหมิง พร้อมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตผ่านการทานอาหารท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมแบบจีนโบราณที่เมืองฉิงตู
- “ตาก เพชรบูรณ์ พะเยา” สำหรับเส้นทางนี้ เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บนเส้นทางนี้ นักท่องเที่ยวสามารถชิมช๊อบธรรมชาติจากทะเลหมอกที่เขาคว้อ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โด่งดัง หรือการไปเยือนทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือที่ขึ้นชื่อว่า เป็นทะเลสาบแห่งศรัทธา กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา หรือจะไปเที่ยวเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก พร้อมทั้งการรับประทานอาหารที่ปรุงจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
- รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่ 5 “ถ้าเวลาไม่ใช่ปัญหา ก็มาเที่ยวด้วยกัน” สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวสุดท้ายเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา และมีความสนใจทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น ซึ่งเส้นทางนี้เป็นการท่องเที่ยวที่เริ่มต้นจาก “ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย – เชียงราย – ลาว – คุณหมิง - เสฉวน” โดยเริ่มต้นที่จังหวัดสุโขทัย เยี่ยมชมวัดเก่าและโบราณสถานต่างๆ จากนั้น ตามรอยพระนเรศวร สักการะพระใหญ่ที่ จ.พิษณุโลก การเรียนรู้วิถีชีวิตชาวสวนทุเรียน อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ หรือการไหว้พระธาตุ นั้งรถรางชมเมืองที่ จ.แพร่ จากนั้นเดินทางไปยัง จ.ตาก สัมผัสธรรมชาติอันสมบูรณ์ที่เขื่อนภูมิพล และทะเลหมอก ที่เขาคว้อ และเดินทางต่อไปยังทะเลสาบแห่งศรัทธาที่กว๊านพะเยา แล้วขึ้นเหนือต่อเพื่อเยือนถิ่นอารยธรรมแห่งลุ่มน้ำล้านช้าง สัมผัสมิตรภาพ 3 แผ่นดิน ไทย-ลาว-จีน ในเส้นทาง R3A และเรียนรู้วิถีชีวิตริมโขงเชียงของ จ.เชียงราย พร้อมทั้ง ชิมช๊อบวัฒนธรรมจากประเทศเพื่อนบ้านที่บ่อแก้ว จากนั้นเที่ยววัดไหว้ พระธาตุในเมืองหลวงน้ำทา ไปตามรอยวัฒนธรรมไทในประเทศจีน สิบสองปันนา สัมผัสความเป็นเมืองโบราณที่ต้าหลี่ แล้วออกตามหามังกรที่สระมังกรดำ เคารพบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์อุทยานน้ำหยกที่เมืองลี่เจียง ปิดท้ายการเดินทางด้วยการเที่ยวชมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมกับความเจริญที่มณฑลเสฉวน

ภายใต้นโยบาย Thailand-Laos-China: Smooth Sustain Tourism จากการนำเสนอรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จากนั้นทางคณะวิจัยนำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวบนเส้นทาง เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง

1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ประกอบไปด้วยข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การเดินทาง (2) การให้บริการข้อมูล และ(3) การประยุกต์ใช้ที่พักที่มาจากชุมชน โดยกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบนเส้นทาง ดังรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น โดยข้อเสนอแนะแต่ละประเด็น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่า ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีนบนเส้นทางภายในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความเชื่อมโยงที่มีศักยภาพใกล้เคียงกัน มีการจัดการบนเส้นทางและภายในแหล่งท่องเที่ยวที่ดี เนื่องจากภาครัฐเข้ามาช่วยสนับสนุนและดูแลแหล่งท่องเที่ยวให้แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ในส่วนของสาธารณรัฐประชาชนลาวนั้นพบว่าการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่าง ๆ ยังไม่เทียบเท่ากับประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะสภาพพื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมบ่อเกือบตลอดเส้นทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกบนเส้นทางที่มีค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางในช่วงเทศกาลที่มีปริมาณการเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสูง

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า เส้นทางท่องเที่ยวบนเส้นทางนี้ มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาไปสู่เส้นทางท่องเที่ยวการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากบนเส้นทางมีแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักอีกหลายแหล่งและมีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต

5.2 อภิปรายผล

จากการทำการศึกษาในโครงการวิจัย “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน” ได้ทำการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม ด้วยวิธีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อให้ได้แผนการพัฒนการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นแผนการพัฒนาทั้งหมด 3 ระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

● แผนการพัฒนาระยะสั้น (ภายในระยะเวลา 1 ปี)

แผนการพัฒนาระยะที่ 1 แผนการในการพัฒนาในระยะสั้นเป็นแผนการที่สามารถทำการดำเนินการจัดทำได้ทันที ได้แก่

- นำเทคโนโลยีเข้าไปช่วยในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก
- ประชาสัมพันธ์ เชิญชวน กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบ “คาราวาน”
- ส่งเสริมให้บุคลากรและคนในชุมชนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ ทักษะทางด้านภาษา เพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- จัดการประชุมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อระดมความคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนนั้น ๆ เป็นประจำ
- จัดทำเว็บไซต์นำเสนอข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางท่องเที่ยวโดยระบบขนส่งสาธารณะ
- จัดตั้งโครงการเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้กับบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยวและคนในชุมชน
- ใช้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ “Amazing Thailand Go Local” ในการโฆษณาเมืองรองต่าง ๆ บนเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น
- ภาครัฐควรปรึกษารือกับทางภาคเอกชน และขอความร่วมมือจากทางภาคเอกชนด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- จัดทำคู่มือการท่องเที่ยว ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรายละเอียดการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงประวัติความเป็นมาและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว

● แผนการพัฒนาระยะกลาง (ระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี)

แผนการพัฒนาระยะที่ 2 แผนการพัฒนาในระยะกลางเป็นแผนการที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการ ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาประมาณหนึ่งในการจัดเตรียมโครงการ ได้แก่

- นำเสนอการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยเน้นการนำเสนอประวัติความเป็นมาของสถานที่ พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศบริเวณชุมชนให้สื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ
- ทำการประชาสัมพันธ์ ที่เน้นการแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบนเส้นทางตลอดทั้งปี ไม่ใช่แค่เพียงช่วงเทศกาลเท่านั้น
- ทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแปลกใหม่ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ
- จัดตั้งโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว ให้แก่คนในชุมชน เพื่อให้เกิดการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้ชุมชนเข้ามาช่วยดูแล จัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว
- รัฐบาลจัดทำกฎเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน Green Tourism ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความตื่นตัวในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตน

● **แผนการพัฒนาระยะยาว (ระยะเวลา 4 ปีขึ้นไป)**

แผนการพัฒนาระยะที่ 3 แผนการพัฒนาในระยะยาวเป็นแผนการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของเส้นทางการท่องเที่ยวให้เกิดความความยั่งยืน กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่ดีในทุก ๆ ด้าน ได้แก่

- จัดทำช่องทางออนไลน์ในการยื่นเอกสารการเดินทางข้ามแดน เพื่อความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว
- จัดทำช่องทางการให้ข้อมูลสารสนเทศ และช่องทางการยื่นเอกสารออนไลน์เกี่ยวกับการนำยานพาหนะเข้ามาในไทย พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service เพื่อให้บริการเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับการนำยานพาหนะผ่านแดน
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นั่นคือแหล่งท่องเที่ยวสามารถหารายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนได้ ถึงแม้จะไม่ได้การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากทางภาครัฐ
- จัดตั้งช่องทางบริการข้อมูลข่าวสารทั้งทาง Call Center และช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยใช้บุคลากรที่มีทักษะทางด้านภาษาที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่
- จัดตั้งให้พินิจโลกเป็นศูนย์กลางทางการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางบนเส้นทาง และมีความต้องการที่จะเดินทางต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในโครงการวิจัย “การศึกษาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน” คณะวิจัยได้เลือกแผนการพัฒนาจัดทำแผนระยะสั้น และแผนระยะกลางจากหัวข้อ 5.2 มาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งแผนการพัฒนาที่เลือกมานั้น คือ

1) แผนการทำการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแปลกใหม่ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีกิจกรรมที่หลากหลาย และมีเอกลักษณ์ โดยการทำการนำเสนอกิจกรรมที่มีภายในแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละแห่ง ยกตัวอย่างเช่น

กว๊านพะเยา

กว๊านพะเยา เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไหลลงมาจากเทือกเขา ทศนิยมภาพโดยรอบมีความสวยงามมองเห็นแนวเทือกเขามียอดสูง เนื่องด้วยทำเลที่ตั้งของกว๊านพะเยาอยู่กลางเมือง จึงถือเป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อีกทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนของทุกคนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว นอกจากกว๊านพะเยาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์อีกหลายด้าน ทั้งการกักเก็บน้ำเพื่อการชลประทาน และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดหลากหลายสายพันธุ์ โดยสำนักงานจังหวัดเป็นผู้ดูแล บริเวณเกาะกลางกว๊านพะเยามีวัดติโลกอาราม เป็นวัดที่จมอยู่ใต้น้ำของกว๊านพะเยา ปัจจุบันวัดแห่งนี้ได้ถูกกู้ขึ้นมาให้อยู่เหนือน้ำกลายเป็นโบราณสถาน ในช่วงฤดูแล้งจะเห็นยอดเจดีย์โผล่พ้นน้ำขึ้นมา ชาวบ้านเรียกว่า “สันธาตุกลางน้ำ” ต่อมามีการพัฒนาสันธาตุกลางน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว

- ล่องเรือชมทศนิยมภาพที่สวยงามของกว๊านพะเยา
- สักการะวัดติโลกอารามบริเวณกลางกว๊าน
- ล่องเรือชมยอดเจดีย์ หรือสันธาตุกลางน้ำ
- ปั่นจักรยานรอบกว๊านดื่มด่ำธรรมชาติริมแหล่งน้ำ
- เดินชมวิวทิวทัศน์และวิถีชีวิตการประมงพื้นบ้านบริเวณกว๊าน

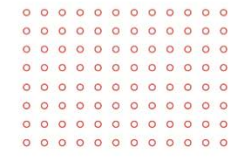
*** เรือมีบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.00 – 19.00 น. มีค่าโดยสาร 30 บาทต่อคน

โดยการนำข้อมูลกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นำเสนอบนฐานข้อมูลการประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงาน หรือแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีอยู่แล้ว เช่น เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพิ่มความน่าสนใจกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างแหล่งท่องเที่ยว และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ

2) “แผนการจัดทำคู่มือการท่องเที่ยว” ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการรายละเอียดการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงประวัติความเป็นมาและกิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดของคู่มือดังต่อไปนี้คู่มือการท่องเที่ยว “Sustainable Tourism on R3A+” คู่มือการท่องเที่ยวนี้ เป็นคู่มือที่อธิบายถึงการท่องเที่ยวในรูปแบบของ “การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ซึ่งจะกล่าวถึงข้อมูลการเดินทางบนเส้นทางบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งผ่านเส้นทางทางเศรษฐกิจ R3A โดยจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทาง โดยเนื้อหาจะแบ่งออกเป็น 3 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศไทย รวมทั้งขั้นตอนกฎระเบียบการเดินทางผ่านแดนของทั้ง 3 ประเทศอีกด้วย โดยมีตัวอย่างรูปเล่มคู่มือ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 67 แสดงตัวอย่างหน้าปกคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”

<p>สารบัญ</p> <p>สาธารณรัฐประชาชนจีน มณฑลเสฉวน เจิ้งตู (Chengdu) มณฑลยูนนาน สิบสองปันนา (Xishuangbanna) कुณหมิง (Kunming) ดาหลี่ (Dali) ลี่เจียง (Lijiang) ขั้นตอนการเขียน การยื่นเอกสารขอวีซ่า “สาธารณรัฐประชาชนจีน”</p> <p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แขวงหลวงน้ำทา แขวงบ่อแก้ว ขั้นตอนการเขียน การยื่นเอกสารขอวีซ่า “สาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว”</p>	 <p>ประเทศไทย เชียงใหม่ (เชียงใหม่) พะเยา กว๊านพะเยา แพร่ ก่อ่งเทียมเมือง จ.แพร่ พืชนโลก อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เพชรบูรณ์ เขาค้อ อุดรดิตถ์ เมืองลับแล สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตาก เขื่อนภูมิพล ขั้นตอนการเขียน การยื่นเอกสารขอวีซ่า “ประเทศไทย”</p>
--	---

ภาพ 68 แสดงตัวอย่างหน้าสารบัญคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”

ภาพ 69 แสดงตัวอย่างหน้าเนื้อหาของคู่มือ “Sustainable Tourism on R3A+”

บรรณานุกรม

- AHEAD ASIA. (2561). 10 Trend การท่องเที่ยวไทย สำหรับนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัล. ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก <https://ahead.asia/2018/04/18/10-travel-trend-in-digital-age/>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2557). 7 GREENS ท่องเที่ยวสดใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก www.7greens.tourismthailand.org
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2559). Future Traveller Tribes 2030 Building a More Rewarding Journey. ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก <http://www.etatjournal.com/web/menu-read-tat/menu-2016/menu-12016/699-12016-future-traveller>
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2560). INNOVATION... Making Creativity into Value Reality. ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Northern/DocLib_SeminarSlide/NIA%20-%20Director%20-%20Tourism%20Industry%20-%202017-10-30.pdf
- ดร.เศรษฐพันธ์ กระจ่างวงศ์, สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู. (2559). มณฑลเสฉวน คู่แท้ของไทยในจีนตะวันตกเฉียงใต้. ค้นเมื่อ วันที่ 10 กรกฎาคม 2559, จาก <https://www.thaibizchina.com>
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2524). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ 1, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2558). เส้นทาง R3A : ไทย-ลาว-จีน จะร่วมกันอย่างไรเพื่อประโยชน์สูงสุด. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2559, จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1442476208
- บริษัท คิว อี ทัวร์ คัมปะนี ลิมิเต็ด. (2561). เทรนด์ท่องเที่ยวปี 2018 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก Travel Trend 2018 . ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก <https://www.sgthailand.com/traveltrend2018/>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2559-2560. (2559). ประกาศคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ.
- Global Sustainable Tourism Council. (2559). มาตรฐานการเดินทาง และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม : Global Sustainable Tourism Council (GSTC) ค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2561, จาก <https://dpuhpf.files.wordpress.com/2016/08/gstc.pdf>

- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคมสัน สุริยะ. (2551). การวิเคราะห์โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในเมืองท่องเที่ยวในกลุ่มแม่น้ำโขง 3: การเปรียบเทียบเชิงโลจิสติกส์. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รศ.ดร.อนงค์นาฏ ศรีวิหก. (2556). โครงการการพัฒนาโมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยวโดยวิเคราะห์คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวโดยใช้เทคนิคของเหมืองข้อมูล,สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- แลมเบิร์ต, เดากัส เอ็ม, แพลและเรียบเรียงโดย รศ.ดร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุดิ และคณะ, การจัดการโซ่อุปทาน และโลจิสติกส์-Supply Chain and Logistics Management, กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ท็อป/แมคกรอ-ฮิล, 2547).
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน (Business Information Center). ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2560, จาก www.thaibizchina.com.
- สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู. (2557). ข้อมูลทั่วไป: เขตเศรษฐกิจมณฑลเสฉวน. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2559, จาก www.thaiembassy.org.
- สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู. (2011). มณฑลเสฉวน. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2559, จาก www.thaibizchina.com.
- สิริยุพา เลิศกาญจนานพร. (2554). การจัดการโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, *Tha Prachan Interdisciplinary Review*
- สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัดภาคเหนือ. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2559, จาก <http://eris.nesdb.go.th/pdf/401003-002.pdf>.
- อุษาวดี พลพิพัฒน์. (2545). การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน : กรณีการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในประเทศไทย, *จุลสารการท่องเที่ยว* 21,4 (ตุลาคม-ธันวาคม), 38-48.
- Butler, R. W. (1993). Tourism—an evolutionary perspective. *Tourism and sustainable development: Monitoring, planning, managing*, 37.
- Global Sustainable Tourism Council. (2013). *Global Sustainable Tourism Council Criteria and Suggested Performance Indicators for Hotels and Tour Operators*. Retrieved from www.gstcouncil.org
- Handfield, R. B., & Nichols Jr, E. L. (2004). Key issues in global supply base management. *Industrial Marketing Management*, 33(1), 29-35.

- Janusz, G. K., & Bajdor, P. (2013). Towards to sustainable tourism–framework, activities and dimensions. *Procedia economics and finance*, 6, 523-529.
- Jafari, J. (1974). The components and nature of tourism: The tourism market basket of goods and services. *Annals of tourism research*, 1(3), 73-89.
- Kaukal, M., Höpken, W., & Werthner, H. (2000). An approach to enable interoperability in electronic tourism markets. *Proceedings of the 8th European Conference on Information System (ECIS 2000)*, 1104–1111.
- Lafferty, G., & van Fossen, A. (2001). Integrating the tourism industry: problems and strategies. *Tourism Management*, 22(1), 11-19.
- Nyaga, G., Whipple, J., Lynch, D., 2010. Examining supply chain relationships: do buyer and supplier perspectives on collaborative relationships differ? *Journal of Operations Management* 28 (2), 101–114.
- Piboonrunroj, P., & Disney, S. M. (2009). Tourism supply chains: a conceptual framework. In *Proceedings of the Ph. D. network conference* 132-149.
- Piboonrunroj, P. and Sungkakorn, K. (2013) Tourism Logistics Management: A Case of Cultural Creative Tourism in Thailand. *Proceedings of the 1st World Conference on Hospitality, Tourism and Event Research and International Convention and Expo Summit 2013, Bangkok, 25-28 May 2013*, 855-859.
- Shemwell, D. J., Cronin, J. J., & Bullard, W. R. (1994). Relational exchange in services: an empirical investigation of ongoing customer service-provider relationships. *International Journal of Service Industry Management*, 5(3), 57-68.
- Sigala, M. (2008). A supply chain management approach for investigating the role of tour operators on sustainable tourism: the case of TUI. *Journal of Cleaner Production*, 16(15), 1589-1599.
- Song, H. (2012). *Tourism supply chain management*. Routledge.
- Tapper, R., & Font, X. (2004). *Additional Research*.
- United Nations Environment Programme. Division of Technology. (2005). *Making tourism more sustainable: A guide for policy makers*. World Tourism Organization Publications.

- Véronneau, S., & Roy, J. (2009). Global service supply chains: An empirical study of current practices and challenges of a cruise line corporation. *Tourism Management*, 30(1), 128-139.
- Zhang, X., Song, H., & Huang, G. Q. (2009). Tourism supply chain management: A new research agenda. *Tourism management*, 30(3), 345-358.
- Zhang, Y., & Murphy, P. (2009). Supply-chain considerations in marketing underdeveloped regional destinations: A case study of Chinese tourism to the Goldfields region of Victoria. *Tourism Management*, 30(2), 278-287.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 49 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ปัจจัยสำคัญ	อุปทาน	อุปสงค์
ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ● ณ สถานที่ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว - ด้านการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก - ด้านกฎเกณฑ์ หรือข้อกำหนดของสถานที่ ● การประชาสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> - ช่องทางการเผยแพร่ - เนื้อหาการโฆษณาเชิญชวน (เชิญชวนแบบไหน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ณ สถานที่ <ul style="list-style-type: none"> - ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว - ด้านการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก - ด้านกฎเกณฑ์ หรือข้อกำหนดของสถานที่ ● การประชาสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> - การเข้าถึงข้อมูลเข้าถึงจากช่องทางใด - เนื้อหาการโฆษณาเชิญชวน มีผลต่อการตัดสินใจหรือไม่
โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างพื้นฐาน <ul style="list-style-type: none"> - ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน (ขีดจำกัด และคุณภาพ) - เจ้าหน้าที่ - ที่พัก - พาหนะ รับ-ส่ง (กรณีสถานที่ที่มีการเข้าถึงแบบเฉพาะ) - สัญญาณโทรศัพท์ - อินเทอร์เน็ต - การช่วยเหลือ กรณีฉุกเฉิน 	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างพื้นฐาน <ul style="list-style-type: none"> - ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน (ความพึงพอใจ) ● สิ่งอำนวยความสะดวก (ความพึงพอใจ, การเข้าถึง) <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ - ที่พัก - พาหนะ รับ-ส่ง (กรณีสถานที่ที่มีการเข้าถึงแบบเฉพาะ) - สัญญาณโทรศัพท์ - อินเทอร์เน็ต - การช่วยเหลือ กรณีฉุกเฉิน
การเดินทาง	<ul style="list-style-type: none"> ● รูปแบบเส้นทาง <ul style="list-style-type: none"> - การประชาสัมพันธ์ระหว่างเส้นทาง - ความหลากหลายของเส้นทาง 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเดินทาง <ul style="list-style-type: none"> - ความสะดวกในการเดินทาง - ความยากง่ายในการเข้าถึง - ข้อเสนอแนะ

นโยบายเพื่อการ พัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> ● แผนงานนโยบายในอนาคต <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานประจำแหล่ง - ภาครัฐ ● ข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● นโยบาย <ul style="list-style-type: none"> - ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายปัจจุบัน - ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของนักท่องเที่ยว
เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ● แนวโน้มของเศรษฐกิจ ณ แหล่งท่องเที่ยว 	
สังคม	<ul style="list-style-type: none"> ● ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชน 	

ประเด็นคำถามคำถาม

แหล่งท่องเที่ยว

1. ทางแหล่งท่องเที่ยวมีการให้ข้อมูลภายในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง
2. ทางแหล่งท่องเที่ยวคิดว่าข้อมูลที่น่าเสนอในแหล่ง ณ ตอนนี้ครบถ้วนแล้ว หรือยังมีแผนการพัฒนาต่อไปอีก
3. ณ แหล่งท่องเที่ยวมีการบริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง และคิดว่าเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
4. แหล่งท่องเที่ยวมีกฎเกณฑ์ของสถานที่อย่างไร และมีการให้ข้อมูลของนักท่องเที่ยวอย่างไร
5. แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์โฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวในรูปแบบใดบ้าง
6. โครงสร้างพื้นฐานครบถ้วนหรือไม่ (ไฟฟ้า, ประปา, ถนน)
7. มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านระบบสารสนเทศหรือไม่ (อินเทอร์เน็ต, Wifi, สัญญาณโทรศัพท์)
8. มีการบริการรองรับกรณีฉุกเฉินหรือไม่
9. เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ณ แหล่งท่องเที่ยว ทางแหล่งท่องเที่ยวคิดว่าเพียงพอหรือไม่
10. เส้นทางการเดินทางเข้ามา ณ แหล่งท่องเที่ยวมีการประชาสัมพันธ์ระหว่างทางหรือไม่
11. แหล่งท่องเที่ยวมีเส้นทางเดินทางเข้ามาที่หลากหลายหรือไม่(มากกว่า 1 หรือไม่)
12. มีนโยบายการพัฒนา ณ แหล่งท่องเที่ยวอย่างไร
13. มีความคิดเห็นอย่างไรกับนโยบายของภาครัฐ
14. ช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มการเข้ามาของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร
15. มีการจัดการความร่วมมือ ณ แหล่งท่องเที่ยว ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนหรือไม่ อย่างไร

นักท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยวคิดว่าข้อมูลความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวนี้เพียงพอหรือไม่
2. นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับข้อมูลความรู้ที่ได้จากการเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งนี้หรือไม่
3. การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยวเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวหรือไม่ มีการบริการที่ดีหรือไม่
4. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ถึงกฎเกณฑ์ข้อห้าม หรือขีดจำกัดของแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ ได้รับข้อมูลจากช่องทางไหน
5. ข้อมูลการโฆษณาจากแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวในครั้งนี้หรือไม่
6. โครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า, ประปา, ถนน) เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ พึงพอใจหรือเปล่า
7. ความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยว
8. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่
9. การเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกหรือเปล่า ยากหรือเปล่า มีข้อเสนอแนะอย่างไร
10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการท่องเที่ยว ณ ปัจจุบัน
11. หากมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนะนโยบาย จะมีข้อเสนอแนะอย่างไร

หน่วยงานด้านการท่องเที่ยว

1. ปัจจุบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างไร
2. มุมมองขององค์กรเกี่ยวกับศักยภาพของเส้นทางการทางท่องเที่ยว
3. ในอนาคตมีแผนนโยบายเป็นอย่างไร มีทิศทางการพัฒนาและส่งเสริมอย่างไร
4. มีความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานใดบ้าง เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตาราง 50 เครื่องมือที่ใช้ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้	หัวข้อ	วิธีการเลือก	แหล่งอ้างอิง
Literature Review	รายได้ของกรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปี 2559	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลมีประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในงานวิจัย - มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ - เป็นข้อมูลที่อัปเดตแล้ว 	- กรมการท่องเที่ยว (2559)
	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและรายได้จากกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประจำปี 2559	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลมีประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในงานวิจัย - มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ - เป็นข้อมูลที่อัปเดตแล้ว 	- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2559)
	อัตราการเพิ่มขึ้น และลดลงของปริมาณนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลมีประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในงานวิจัย - จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ - เป็นข้อมูลที่อัปเดตแล้ว 	- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2559)
	ทฤษฎีห่วงโซ่อุปทาน	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัย - ข้อมูลมีประโยชน์ในการนำมาทบทวนเพื่อหาแนวทางในการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - สิริยุพา เลิศกาญจนพร, 2554. การจัดการโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว , Tha Prachan Interdisciplinary review - Piboonrungrroj, P. and Disney,S. M. 2009. Tourism Supply Chain : A Conceptual Framework. PhD Networking Conference, Exploring

			Tourism III: Issue in PhD research. 1-2 July. University of Nottingham.
	ทฤษฎีการท่องเที่ยว	- ข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัย - ข้อมูลมีประโยชน์ในการนำมาทบทวนเพื่อหาแนวทางในการวิจัย	- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคมสัน สุริยะะ. 2551. การวิเคราะห์โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวในเมืองท่องเที่ยวใน มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคณะ. 2551. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการที่ยั่งยืนในกลุ่มแม่น้ำโขง3: การเปรียบเทียบเชิงโลจิสติกส์. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
	ทฤษฎีโลจิสติกส์	- ข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัย - ข้อมูลมีประโยชน์ในการนำมาทบทวนเพื่อหาแนวทางในการวิจัย	- รศ.ดร.อนงค์นาฏ ศรีวิหก,2556. โครงการการพัฒนาโมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยวโดยวิเคราะห์ ☐ คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวโดยใช้ ☐ เทคนิคของเหมืองข้อมูล,สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
	ทฤษฎีการพัฒนาอย่างยั่งยืน	- ข้อมูลมีความสอดคล้องกับงานวิจัย - ข้อมูลมีประโยชน์ในการนำมาทบทวนเพื่อหาแนวทางในการวิจัย	- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา 2524. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ 1, คณะมนุษยศาสตร์

			<p>มหาวิทยาลัย เชียงใหม่</p> <p>- อุษาวดี พลพิพัฒน์ 2545. การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน : กรณี การศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในประเทศไทย, จุลสารการท่องเที่ยว 21,4 (ตุลาคม-ธันวาคม) : 38-48.</p> <p>- Janusz, G.K., Bajdor, P., 2013. Towards to Sustainable Tourism – Framework, Activities and Dimensions. Procedia Economics and Finance 6, 523-529.</p> <p>- UNEP and UNWTO, 2005. Making Tourism More Sustainable - A Guide for Policy Makers, p. 222.</p>
--	--	--	---

ภาคผนวก ข

ตาราง 51 เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่ดำเนินการและผลที่ได้รับตลอดโครงการ

วัตถุประสงค์โครงการ	กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทยและมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	1. รวบรวม และ ทบทวน วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และ มณฑลเสฉวน สาธารณประชาชนจีน	รวบรวม และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณประชาชนจีน แสดงรายละเอียดในบทที่ 2 และ 3	- กรอบแนวคิดและทฤษฎีของกิจกรรม 8 ตัวที่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน - ประเด็นความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทาง (รายละเอียดแสดงในบทที่ 3 และ 4)
	2. หากกรอบแนวคิดและทฤษฎีสำหรับนำมาวิเคราะห์ในแผนงานวิจัย	ทำการศึกษาและทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อหากกรอบแนวคิดและทฤษฎีสำหรับนำมาวิเคราะห์ในแผนงานวิจัย แสดงรายละเอียดในบทที่ 2 และ 3	
	3. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยวตามกรอบแนวคิดและทฤษฎี แสดงรายละเอียดในบทที่ 3	
	4. ประมวลผลข้อมูล	วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องภายในโซ่อุปทานการท่องเที่ยว บนเส้นทางระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน	

		สาธารณรัฐประชาชนจีนด้วยกิจกรรม 8 ตัวที่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวย่างยั่งยืน แสดงรายละเอียดในบทที่ 4	
2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน	1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางที่ศึกษา ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางที่ศึกษา แสดงรายละเอียดในบทที่ 4	- แนวทางและแผนการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม บนเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน
	2. วิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมบนเส้นทาง	ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ด้วยวิธี SWOT Analysis แสดงรายละเอียดในบทที่ 4	
	3. ประมวลผลข้อมูล	จัดทำแนวทางการพัฒนาพัฒนาให้เกิดโลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมบนเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน แสดงรายละเอียดในบทที่ 4 และ 5	
3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยว	1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนามบนเส้นทาง	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลและเข้าสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางที่ศึกษา	- กลยุทธ์การพัฒนาโซ่อุปทานการท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ กลยุทธ์

<p>อย่างยั่งยืน บนเส้นทางการท่องเที่ยว ระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน</p>	<p>การท่องเที่ยว</p>	<p>แสดงรายละเอียดในบทที่ 4</p>	<p>เชิงรุก, กลยุทธ์เชิงป้องกัน, กลยุทธ์เชิง แก้ไข, กลยุทธ์เชิงรับ - คู่มือการท่องเที่ยว “Sustainable Tourism on R3A+”</p>
	<p>2. รับ ฟัง ความคิด เห็น จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบนเส้นทางที่ศึกษา</p>	<p>จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นโครงการ “การศึกษาข้อมูลอุปทานการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนบนเส้นทางระหว่างภาคเหนือ ตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉ วนสาธารณรัฐประชาชนจีน” แสดง รายละเอียดในบทที่ 4</p>	
	<p>3. วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาโซ่ อุปทานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบน เส้นทาง</p>	<p>ทำการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrixแสดงรายละเอียดในบทที่ 4</p>	
<p>4. ประมวลผลข้อมูล</p>	<p>จัดทำข้อเสนอแนะนโยบายโดยนำผลที่ ได้จากการวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่ง นโยบายการพัฒนาโซ่อุปทานการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนเส้นทางการ ท่องเที่ยวระหว่างภาคเหนือตอนล่าง 1 ประเทศไทย และมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน</p>		